

1. ס"ח 791, התשל"ו, (6.1.1976), עמ' 52.
- תיקונים:
 - ס"ח 877, התשל"ח (8.12.1977), עמ' 28;
 - ס"ח 879, התשל"ח (30.12.1977), עמ' 46;
 - ס"ח 921, התשל"ט (4.1.1979), עמ' 32;
 - ס"ח 927, התשל"ט (16.2.1979), עמ' 52 [התשל"ט (מס') (2)] (ת"ט ס"ח 933);
 - ס"ח 1107, התשמ"ד (23.2.1984), עמ' 60;
 - ס"ח 1160, התשמ"ו (24.10.1985), עמ' 37;
 - ס"ח 1195, התשמ"ו (24.8.1986), עמ' 264 [התשמ"ו (מס') (2)];
 - ס"ח 1212, התשמ"ז (9.4.1987), עמ' 93;
 - ס"ח 1334, התשנ"א (13.12.1990), עמ' 28;
 - ס"ח 1386, התשנ"ב (6.3.1992), עמ' 106;
 - ס"ח 1433, התשנ"ג (27.8.1993), עמ' 212;
 - ס"ח 1442, התשנ"ד (9.12.1993), עמ' 34;
 - ס"ח 1460, התשנ"ד (25.3.1994), עמ' 130 [התשנ"ד (מס') (2)];
 - ס"ח 1497, התשנ"ה (28.12.1994), עמ' 69;
 - ס"ח 1526, התשנ"ה (9.6.1995), עמ' 324 [התשנ"ה (מס') (2)];
 - ס"ח 1586, התשנ"ו (21.3.1996), עמ' 256;
 - ס"ח 1643, התשנ"ח (28.12.1997), עמ' 32;
 - ס"ח 1655, התשנ"ח (26.2.1998), עמ' 135 [התשנ"ח (מס') (2)];
 - ס"ח 1663, התשנ"ח (31.3.1998), עמ' 185 [התשנ"ח (מס') (3)];
 - ס"ח 1675, התשנ"ח (22.7.1998), עמ' 268 [התשנ"ח (מס') (4)];
 - ס"ח 1684, התשנ"ח (6.8.1998), עמ' 327 [התשנ"ח (מס') (5)];
 - ס"ח 1692, התשנ"ט (10.11.1998), עמ' 24;
 - ס"ח 1830, התשס"ב (14.2.2002), עמ' 143;
 - ס"ח 1838, התשס"ב (24.3.2002), עמ' 241 [התשס"ב (מס') (2)] (ת"ט בס"ח התשס"ה, עמ' 3);
 - ס"ח 1854, התשס"ב (27.6.2002), עמ' 460 [התשס"ב (מס') (3)];
 - ס"ח 1863, התשס"ב (4.8.2002), עמ' 578 [התשס"ב (מס') (4)];
 - ס"ח 1892, התשס"ג (1.6.2003), עמ' 430 [ת"ט בס"ח התשס"ה, עמ' 3];
 - ס"ח 1978, התשס"ה (27.1.2005), עמ' 124;
 - ס"ח 1997, התשס"ה (11.4.2005), עמ' 366 [התשס"ה (מס') (2)];
 - ס"ח 2023, התשס"ה (10.8.2005), עמ' 814 [התשס"ה (מס') (3)];
 - ס"ח 2077, התשס"ו (11.1.2007), עמ' 66. הצ"ח – ממשלה 260, התשס"ז, עמ' 16;
 - ס"ח 2112, התשס"ז (15.10.2007), עמ' 2. הצ"ח – ממשלה 309, התשס"ז, עמ' 677;
 - ס"ח 2136, התשס"ח (6.3.2008), עמ' 222 [התשס"ח (מס') (2)]. הצ"ח – ממשלה 331, התשס"ז, עמ' 924;
 - ס"ח 2136, התשס"ח (6.3.2008), עמ' 231 [התשס"ח (מס') (3)]. הצ"ח – ממשלה 347, התשס"ח, עמ' 258;
 - ס"ח 2140, התשס"ח (18.3.2008), עמ' 266 [התשס"ח (מס') (4)]. הצ"ח – ממשלה 335, התשס"ח, עמ' 16 ועמ' 75;
 - ס"ח 2185, התשס"ט (5.11.2008), עמ' 4. הצ"ח – ממשלה 400, התשס"ח, עמ' 662;
 - ס"ח 2203, התשס"ט (23.7.2009), עמ' 273 [התשס"ט (מס') (2)]. הצ"ח – ממשלה 436, התשס"ט, עמ' 348;
 - ס"ח 2232, התש"ע (3.3.2010), עמ' 409. הצ"ח – כנסת 235, התשס"ח, עמ' 332;
 - ס"ח 2269, התשע"א (26.12.2010), עמ' 122. הצ"ח – ממשלה 541, התשע"א, עמ' 6 ועמ' 92;
 - ס"ח 2271, התשע"א (6.1.2011), עמ' 162 [התשע"א (מס') (2)]. הצ"ח – ממשלה 541, התשע"א, עמ' 6;
 - ס"ח 2300, התשע"א (15.6.2011), עמ' 937 [התשע"א (מס') (3)]. הצ"ח – כנסת 376, התשע"א, עמ' 121;
 - ס"ח 2334, התשע"ב (23.1.2012), עמ' 147. הצ"ח – ממשלה 625, התשע"ב, עמ' 50 [תיקון לתיקון התשס"ט (מס') (2)], כולל הוראות שעה לשנת 2012;
 - ס"ח 2351, התשע"ב (1.4.2012), עמ' 317 [התשע"ב (מס') (2)]. הצ"ח – ממשלה 625, התשע"ב, עמ' 50.
 - ס"ח 2405, התשע"ג (5.8.2013), עמ' 162. הצ"ח – ממשלה 768, התשע"ג, עמ' 586;
 - ס"ח 2433, התשע"ד (13.2.2014), עמ' 290. הצ"ח – ממשלה 771, התשע"ג, עמ' 882 ועמ' 890;
 - ס"ח 2458, התשע"ד (15.7.2014), עמ' 591 [התשע"ד (מס') (2)]. הצ"ח – ממשלה 771, התשע"ג, עמ' 911;
 - ס"ח 2467, התשע"ד (7.8.2014), עמ' 736 [התשע"ד (מס') (3)]. הצ"ח – ממשלה 771, התשע"ג, עמ' 911 [ת"ט בס"ח 2477, התשע"ה, עמ' 38];
 - ס"ח 2476, התשע"ה (25.11.2014), עמ' 33. הצ"ח – ממשלה 877, התשע"ד, עמ' 844;
 - ס"ח 2478, התשע"ה (4.12.2014), עמ' 41 [התשע"ה (מס') (2)]. הצ"ח – ממשלה 877, התשע"ד, עמ' 844;
 - ס"ח 2482, התשע"ה (16.12.2014), עמ' 80 ו-81 [התשע"ה (מס') (3)] (שני תיקונים). הצ"ח – ממשלה 877, התשע"ד, עמ' 844;
 - ס"ח 2496, התשע"ה (29.7.2015), עמ' 201 [התשע"ה (מס') (4)]. הצ"ח – ממשלה 925, התשע"ה, עמ' 624;
 - ס"ח 2511, התשע"ו (30.11.2015), עמ' 241. הצ"ח – ממשלה 951, התשע"ה, עמ' 1566;
 - ס"ח 2513, התשע"ו (9.12.2015), עמ' 278 [התשע"ו (מס') (2)]. הצ"ח – ממשלה 951, התשע"ה, עמ' 1604;
 - ס"ח 2547, התשע"ו (7.4.2016), עמ' 736 [התשע"ו (מס') (3)]. הצ"ח – ממשלה 1000, התשע"ו, עמ' 360;
 - ס"ח 2581, התשע"ו (21.8.2016), עמ' 1249 [התשע"ו (מס') (4)]. הצ"ח – ממשלה 931, התשע"ה, עמ' 768;
 - ס"ח 2603, התשע"ז (8.2.2017), עמ' 390. הצ"ח – ממשלה 1068, התשע"ו, עמ' 1274;
 - ס"ח 2676, התשע"ח (28.12.2017), עמ' 81. הצ"ח – ממשלה 1047, התשע"ו, עמ' 1060;
 - ס"ח 2702, התשע"ח (12.3.2018), עמ' 277 [התשע"ח (מס') (2)]. הצ"ח – ממשלה 1150, התשע"ז, עמ' 1230;
 - ס"ח 2749, התשע"ח (29.7.2018), עמ' 956 [התשע"ח (מס') (3)]. הצ"ח – ממשלה 1023, התשע"ו, עמ' 568;
 - ס"ח 2933, התשפ"ב (18.11.2021), עמ' 247. הצ"ח – ממשלה 1443, התשפ"א, עמ' 840;
 - ס"ח 3040, התשפ"ג (16.5.2023), עמ' 134. הצ"ח – ממשלה 1517, התשפ"ג, עמ' 650;
 - ס"ח 3045, התשפ"ג (31.5.2023), עמ' 159, 164, 173 ו-174 [התשפ"ג (מס') (2)]. הצ"ח – ממשלה 1612, התשפ"ג, עמ' 866;
 - ס"ח 3384, התשפ"ה (27.3.2025), עמ' 393. הצ"ח – ממשלה 1822, התשפ"ה, עמ' 248 ו-348;
 - ס"ח 3510, התשפ"ו (31.3.2026), עמ' 405. הצ"ח – ממשלה 1924, התשפ"ו, עמ' 405 [תיקון מס' 67].

הגדרות

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשמ"ו (מס' 2), התשנ"ג, התשנ"ה, התשס"ב (מס' 3), התשס"ה (מס' 2), התשס"ח (מס' 3), התשס"ט (מס' 2), התשע"א (מס' 2), התשע"ח (מס' 2), התשפ"ג (מס' 2), התשפ"ו]

1. בחוק זה –

"אזור" – כל אחד מאלה: יהודה והשומרון וחבל עזה למעט שטחי עזה ויריחו;

"שטחי עזה ויריחו" – השטחים הכלולים בתחום השיפוט הטריטוריאלי של הרשות הפלסטינית על פי ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו, שנחתם בקהיר בין ישראל לבין ארגון השחרור הפלסטיני, ביום כ"ג באייר התשנ"ד (4 במאי 1994);

"בית מלון" – לרבות פנסיון, בית מרגוע, בית אירוח או כיוצא באלה שבו מלינים בדרך כלל בתמורה לפחות חמישה אנשים;

"בית משפט מחוזי" – בית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו נמצא מקום עסקו העיקרי של המערער או משרדו הרשום;

"בנק חברתי" – חברה לתועלת הציבור כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט-1999, שבידיה רישיון בנק לפי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, או אגודה שיתופית שבידיה רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי כהגדרתו בסעיף 25א בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, ובלבד שאין עיסוקן למטרת ריווח;

"המנהל" – המנהל, כהגדרתו בסעיף 1 בפקודת מס הכנסה;

"המס" – מס ערך מוסף, מס שכר או מס שכר וריווח;

"הצהרת ייבוא" – כמשמעותה בסימן ה' לפרק רביעי לפקודת המכס;

"הצהרת ייצוא" – כמשמעותה בסימן ב' בפרק שישי לפקודת המכס;

"חבר-בני-אדם" – כמשמעותו בפקודת מס הכנסה;

"חייב במס" – עוסק, מלכ"ר, או מוסד כספי;

"חשבונית" – חשבונית עסקה או חשבונית מס;

"חשבונית מס" – חשבונית שהוצאה על פי סעיף 47;

"חשבונית עסקה" – חשבונית שחובה להוציאה לפי סעיף 45;

"חתימה אלקטרונית מאובטחת" – כהגדרתה בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001 (להלן – חוק חתימה אלקטרונית), ובלבד שהונפקה על ידי המדינה או על ידי מי שהמדינה הסמיכה לכך, בהתאם להוראות לפי סעיף 145(א1);

"חתימה אלקטרונית מאושרת" – כהגדרתה בחוק חתימה אלקטרונית;

"טובין" – לרבות –

(1) עצים, שתילים, פרחים, יבול וכיוצא באלה הנמכרים בנפרד מהקרקע;

(2) זכות, טובת הנאה ונכסים בלתי מוחשיים אחרים ובין השאר – ידע, למעט זכות במקרקעין או בתאגיד, ולמעט ניירות ערך ומסמכים סחירים וזכויות בהם;

"מבטח" – מבטח כמשמעותו בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשי"א-1951, למעט קופת גמל הפטורה ממס הכנסה על פי סעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה;

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"מוסד כספי" –

(1) חברה או אגודה שיתופית העוסקת בקבלת כספים בחשבון עובר ושב על מנת לשלם מהם לפי דרישה על-ידי שיק;

(2) חברה המשתמשת כדין במלה "בנק" כחלק משמה למעט חברה ששמה מאזכר חברה או אגודה שיתופית שפיקדה (1) חלה עליה ולמעט בנק חברתי;

(3) מוסד כספי כמשמעותו בחוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, אשר הוראות הנזילות מכוח החוק האמור חלות עליו;

(4) מבטח;

(5) סוג בני אדם ששר האוצר קבע;

"מוסד ללא כוונת ריווח" או "מלכ"ר" –

(1) המדינה, רשות מקומית או איגוד ערים;

(2) חבר-בני-אדם, מואגד או לא מואגד, שאין עיסוקו לשם קבלת רווחים ושאינו מוסד כספי לרבות בנק חברתי, ולמעט מוסד כספי;

(3) תאגיד שהוקם מכוח דין ואינו רשום כחברה, כאגודה שיתופית או כשותפות;

(4) קופת גמל הפטורה ממס הכנסה על פי סעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה;

"מחזור עסקאות של עוסק" – סך כל המחיר, כמשמעותו בסעיף 7, של העסקאות בשנת המס שחלפה, ואם הסכום אינו ידוע, או שעסק רק בחלק מאותה שנה – הסכום העשוי להתקבל בשנת המס השוטפת, כשהוא מחושב לפי הנחיות שקבע שר האוצר ובלבד שאם התברר למנהל או לעוסק ביום מן הימים בתוך שנת המס השוטפת, כי סך כל המחיר כאמור של העסקאות בשנה השוטפת עולה או יעלה על סך כל המחיר בשנה שחלפה או בשנה השוטפת, כשהוא מחושב כאמור, יראו מאותו יום ועד לתום שנת המס את הסכום הגבוה יותר כמחזור העסקאות של העוסק; לענין זה "עסקאות" – למעט מכירת ציוד;

"מכר", לענין נכס – לרבות השכרתו, מקחו אגב שכירות, הקניית רשות לשימוש בו בתמורה, הקניית זכות בו, שימוש בו לצורך עצמי, ולרבות הפקעתו, חילוטו או החרמתו, בתמורה, וכן נתינתו במתנה לרבות מתנה לעובד, ולענין מקרקעין – גם לרבות פעולה באיגוד מקרקעין כמשמעותה בחוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963 ורישומם בבורסה של ניירות ערך שהנפיק איגוד מקרקעין, כאמור בסעיף 8 לחוק האמור, אך למעט פעולה בנייר ערך הנסחר בבורסה;

"מס תשומות" – מס הערך המוסף שהוטל על מכירת נכסים לעוסק, על יבוא נכסים בידי עוסק או על מתן שירותים לעוסק, הכל לצרכי עסקו או לשימוש בעסקו;

"מספר רישום" – מספר שבו נרשם חייב במס, לפי פרק י';

"מקרקעין" – לרבות זכות במקרקעין ולרבות זכות באיגוד מקרקעין כמשמעותה בחוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963;

"ניירות ערך" – כמשמעותם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, לרבות ניירות ערך המונפקים בידי הממשלה או על פי חוק מיוחד, ולרבות מניות

- שלא הוצאו בסדרה;
 "נכס" – טובין או מקרקעין;
 "עוסק" – מי שמוכר נכס או נותן שירות במהלך עסקיו, ובלבד שאינו מלכ"ר או מוסד כספי, וכן מי שעושה עסקת אקראי;
 "עוסק מורשה" – עוסק שנרשם לפי סעיף 52 או לפי סעיף 58 ואינו עוסק פטור וכן מי שנמנה עם סוג עוסקים שלגביהם קבע שר האוצר שיירשמו כעוסקים מורשים;
 "עוסק פטור" – עוסק שמחזור העסקאות שלו בכל עסקיו אינו עולה על 122,833 שקלים חדשים² לשנה או על סכום גבוה יותר שקבע שר האוצר;
 "עסקה" – כל אחת מאלה:
 (1) מכירת נכס או מתן שירות בידי עוסק במהלך עסקו, לרבות מכירת ציוד;
 (2) מכירת נכס אשר נוכה מס התשומות שהוטל על מכירתו למוכר או על יבואו בידי המוכר;
 (3) עסקת אקראי;
 "עסקת אקראי" –
 (1) מכירת טובין או מתן שירות באקראי, כשהמכירה או השירות הם בעלי אופי מסחרי;
 (2) מכירת מקרקעין לעוסק בידי אדם שאין עיסוקו במכירת מקרקעין, וכן מכירת מקרקעין בידי אדם כאמור, למעט מכירת דירת מגורים, למלכ"ר או למוסד כספי;
 (3) מכירת זכות במקרקעין לקבוצת רכישה בידי אדם שאין עיסוקו במכירת מקרקעין; לענין זה, "זכות במקרקעין" ו"קבוצת רכישה" – כהגדרתן בחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963;
 "עסק" – לרבות מקצוע ומשלח-יד;
 "ציוד" – נכס ששימש, משמש או נועד לשמש, לעוסק בעסקיו, ואין מכירתו מעיסוק העוסק;
 "קונה" – לרבות מקבל שירות;
 "ריווח" – הכנסה חייבת, כמשמעותה בפקודת מס הכנסה, לפני קיזוז הפסדים משנות המס הקודמות לשנת המס שבה נתקבלה ההכנסה, ואחרי ניכוי המס על שכר על פי סעיף 4(ב), למעט הכנסה מדיבידנד שנתקבל ממוסד כספי ולמעט הכנסה שנוצרה עקב שינויי מבנה העומדים בתנאי חלק ה' לפקודת מס הכנסה אך לרבות הכנסה מריבית או מדיבידנד או ממכירה או פדיון של יחידה או מחלוקת רווחים לבעל יחידה שלגביה ניתן פטור ממס הכנסה לפי כל דין;
 לענין זה, "יחידה" – כמשמעותה בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994;
 "שימוש לצורך עצמי" –
 (1) שימוש בנכס מנכסי עסק שלא לצרכי העסק, בידי אדם שיש לו חלק בבעלות על העסק או בהנהלתו או שהוא מועסק בו;
 (2) שימוש לצרכי עסק בנכסי העסק מסוג ששר האוצר קבע ובתנאים שקבע;
 "שירות" – כל עשיה בתמורה למען הזולת שאיננה מכר, לרבות עסקת אשור והפקדת כסף, ובחבר-בני-אדם – גם עשיה כאמור למען חבריו אף ללא תמורה או בתמורת דמי חבר; עבודת עובד איננה בגדר שירות למעבידו;
 "שכר" – הכנסת עבודה כמשמעותה בפקודת מס הכנסה, לרבות קצבה המשתלמת מאת מעביד למי שהיה עובדו;
 "שנת מס" – כמשמעותה בפקודת מס הכנסה לרבות תקופת שומה מיוחדת לאותה שנת מס.
 "תושב חוץ" –
 (1) לגבי יחיד – יחיד היושב דרך קבע מחוץ לישראל;
 (2) לגבי חבר בני אדם – חבר בני אדם שנרשם או התאגד רק מחוץ לישראל;
 "תייר" – יחיד השוהה בישראל על פי אשרה ורשיון לישיבת מעבר או לישיבת ביקור, לפי פסקאות (1) או (2) של סעיף 2(א) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 או מי שהוראות החוק האמור אינן חלות לגביו מכוח סעיף 17 לאותו חוק, למעט מי ששוהה בישראל על פי אשרה לישיבת ביקור כדי לעבוד זמנית בשכר בישראל.
- פרשנות לגבי תחולת החוק באזור ובשטחי עזה ויריחו**
 [תיקונים: התשמ"ו (מס' 2), התשנ"ה, התשנ"ה (מס' 2)]
- 1א. (א) לגבי מכירת טובין, העברת טובין ומתן שירותים –
 (1) לא יראו בהעברת טובין מישראל לאזור, מישראל לשטחי עזה ויריחו, מאזור לישראל ומשטחי עזה ויריחו לישראל משום יצוא ויבוא;
 (2) לא יראו במכירת נכס לתושב אזור ולתושב שטחי עזה ויריחו או למי שנוסע לאזור או לשטחי עזה ויריחו משום מכירה לתושב חוץ או למי שיוצא מישראל;
 (3) לא יראו מתן שירות לתושב אזור או לתושב שטחי עזה ויריחו כמתן שירות לתושב חוץ, ולא יראו נתינת שירות באזור או בשטחי עזה ויריחו כנתינתו בחוץ לארץ;
 (4) לא יראו תושב אזור או תושב שטחי עזה ויריחו כתייר;
 (5) לא יראו נסיעה לאזור או לשטחי עזה ויריחו כנסיעה לחוץ לארץ, ולא יראו בהובלת מטענים מישראל לאזור או לשטחי עזה ויריחו ומאזור לישראל או משטחי עזה ויריחו לישראל משום יצוא או יבוא;
 (6) לענין סעיף 60, לא יראו עסקים או פעילות באזור או בשטחי עזה ויריחו כעסקים או כפעילות מחוץ לישראל.
 (ב) חוק זה יחול גם על אלה:
 (1) עסקאות שעושה אזרח ישראלי באזור או בשטחי עזה ויריחו;
 (2) פעילות באזור או בשטחי עזה ויריחו של מוסד כספי או של מלכ"ר שהוא אזרח ישראלי;
 לענין סעיף קטן זה –
 "אזרח ישראלי" – כל אחד מאלה:

² הסכום הנקוב בהגדרת "עוסק פטור" עורכן לאחרונה ב"פ 14736, התשפ"ו, עמ' 8090, החל ביום 1.1.26.

- (1) אזרח ישראלי כמשמעותו בחוק האזרחות, התשי"ב-1952;
- (2) תושב ישראל;
- (3) מי שזכאי לעלות לישראל לפי חוק השבות, התשי"ב-1950, והוא תושב אזור;
- (4) חבר-בני-אדם שאזרח ישראלי כמשמעותו בפסקאות (1) עד (3) הוא בעל שליטה בו; לענין זה, "בעל שליטה" - כהגדרתו בסעיף 32(9) לפקודת מס הכנסה;
- "תושב ישראל" -
- (1) לגבי יחיד - יחיד היושב בישראל ואינו נעדר ממנה אלא העדרי ארעי;
- (2) לגבי חבר-בני-אדם -
- (א) חבר-בני-אדם הרשום בישראל ועיקר עסקיו או פעילותו בישראל;
- (ב) חבר-בני-אדם שהשליטה בו וניהולו מופעלים בישראל;
- (ג) סעיף קטן (ב) לא יחול על -
- (1) עסקאות של עסק קבוע ומתמשך בשטחי עזה ויריחו או באזור, ובלבד שנרשם לפי הדין המקביל לחוק זה החל שם;
- (2) פעילות קבועה ומתמשכת של מוסד כספי או מלכ"ר בשטחי עזה ויריחו או באזור, ובלבד שנרשמו לפי הדין המקביל לחוק זה החל שם.

פרק ב': הטלת המס ושיעורו

הטלת מס ערך מוסף ושיעורו

2. על עסקה בישראל ועל יבוא טובין יוטל מס ערך מוסף בשיעור אחד ממחיר העסקה או הטובין, כפי שקבע שר האוצר בצו לאחר התייעצות עם ועדת הכספים של הכנסת.

תחולת חוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף)

[תיקון התשמ"ו (מס' 3)]

3. הוראות חוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף), התשי"ט-1949, יחולו על צווים לפי סעיף 2, כאילו היו צווים לפי סעיף 1 לחוק האמור, בשינויים המחוייבים לפי הענין ובשינויים אלה: במקום "חדשיים" קרי "שבועיים" והזמן שבין כנסי הכנסת יבוא במנין, במקום "ועדת הכספים של הכנסת" קרי "הכנסת" והוראות סעיף 2(א) ו-3 לא יחולו.

הטלת מס על מלכ"רים ומוסדות כספיים ושיעורו

[תיקונים: התשס"ה (מס' 2), התשס"ח (מס' 3), התשע"א, התשפ"ו]

4. (א) על פעילות בישראל של מוסד ללא כוונת ריווח יוטל מס שכן באחוזים מהשכר ששילם, כפי שקבע שר האוצר בצו באישור הכנסת. בסעיף קטן זה, "שכר" - למעט מלגה שניתנת לסטודנט או לחוקר בתקופת לימודיו במוסד לימוד ומחקר כאמור בסעיף 9(29) לפקודת מס הכנסה.
- (ב) על פעילות בישראל של מוסד כספי יוטל מס שכן וריווח באחוזים מהשכר ששילם והריווח שהפיק, כפי שקבע שר האוצר באישור הכנסת; הפסד שהיה למוסד כספי בשנת מס ניתן לקיזוז כנגד השכר ששילם לאותה שנת מס.

בסעיף קטן זה -

- "שכר" - שכר לרבות מענק עקב פרישה או מענק עקב מוות, למעט מענק כאמור ששולם מקופת גמל, או ששולם באמצעות סכומים שהופקדו בקופת גמל והוחזרו למעביד לשם התשלום, וכן כל סכום ששילם מעביד לקרן השתלמות או לקופת גמל, גם אם לפי הוראות סעיף 3 לפקודת מס הכנסה לא רואים אותו כהכנסת עבודה במועד ששולם לקרן ההשתלמות או לקופת הגמל וכן סכום תשלום דמי ביטוח ששילם מעביד בעד עובדו לפי חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995, בניכוי דמי הביטוח שהמעביד ניכה משכר עובדו לפי הוראות סעיף 342(ג) לחוק האמור;
- "קרן השתלמות" - קרן השתלמות שהיא קופת גמל;
- "קופת גמל", "קופת גמל מרכזית לפיצויים" - כהגדרתן לפי סעיף 47 לפקודת מס הכנסה.
- (ג) נוסף על האמור בסעיף קטן (ב) -

- (1) לעניין הפסד שהיה למוסד כספי שהוא בנק כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, במהלך כל אחת מחמש שנות המס הראשונות ממועד רישומו כמוסד כספי, שלא קיזז כנגד השכר ששילם לשנת המס שבה נוצר ההפסד בהתאם לסעיף קטן (ב) - סכום ההפסד שלא קיזז יועבר לשנים הבאות בזו אחר זו ויקיזז כנגד הרווח של הבנק באותן שנים;
 - (2) נוצר או גדל ההפסד בשנת המס כתוצאה מביצוע קיזוז כאמור בפסקה (1) (להלן - ההפסד המצטבר), יחול האמור בסעיף קטן (ב) לעניין קיזוז ההפסד כנגד השכר ששילם באותה שנת מס ביחס להפסד המצטבר;
- והכול, ובלבד שאם ניתן לקזז את ההפסד באחת השנים, לא יותר לקזז בשנים שלאחריה.

מס ערך מוסף על דברי אמנות ונכסים משומשים

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשנ"ד]

5. (א) שר האוצר רשאי לקבוע סוגים של דברי אמנות ושל נכסים משומשים למעט דירת מגורים שהמס עליהם, כשהם נמכרים בידי מי שעסקו מכירת נכסים כאלה, יהיה לא ממחיר המלא אלא מההפרש שבין מחירם בעת המכירה לבין מחירם בעת הרכישה. קבע שר האוצר כאמור לא ינוכה מס התשומות שהוטל על מכירתם לעוסק או על יבואם בידי.
- (ב) במכירת דירת מגורים בידי עוסק במקרקעין שרכש אותה ממי שאינו מלכ"ר, מוסד כספי או עוסק, המס עליה יהיה לא ממחירה המלא אלא מההפרש שבין מחירה בעת המכירה כאמור לבין מחירה בעת הרכישה; לענין זה, עוסק - למעט עוסק שעל פי דין לא היה רשאי לנכות את מס התשומות בשל רכישת דירת המגורים.

גביית המס מהקונה

6. הוטל מס על עסקה או הועלה שיעור המס עליה לאחר שהוסכם על העסקה רשאי העוסק לדרוש מהקונה שישלם לו את סכום המס או את סכום המס הנוסף שנתחייב בו העוסק, זולת אם נקבע אחרת בהסכם או בכל דין הדין בפיקוח על המחירים.

פרק ג': המחיר

בעסקה

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

7. מחירה של עסקה הוא התמורה שהוסכם עליה, לרבות -

- (1) כל מס, היטל, אגרה או תשלום חובה אחר המוטלים על העסקה שלא על פי חוק זה, זולת אם הוטלו בדין על הקונה אך למעט מס על רווחי הון על פי פקודת מס הכנסה ומס על פי חוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963;
- (2) כל הוצאה אחרת בביצוע העסקה שעל פי ההסכם על הקונה להחזירה לרבות עמלה או ריבית בשל תשלום לשיעורין, ריבית או כל תשלום אחר בשל פיגור בתשלום ופיצויים בשל הפרת ההסכם כשאין עמה ביטול העסקה ולרבות מחירן של אריזות.

במכר ושירות יחד

8. בעסקה הכוללת נכס ושירות, יהיה מחיר כולם יחד מחיר העסקה.

בעסקאות שסעיף 19 חל עליהן

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

9. (א) מחירה של עסקה כאמור בסעיף 19(א) הוא העמלה או התמורה האחרת שקיבל נותן השירות ממי שסיפק לו את הנמכר.
(ב) מחירן של עסקאות שרואים אותן על פי סעיף 19(ב) כמתן שירות הוא ההפרש בין סך כל מחיר הרכישה של ניירות הערך, המסמכים או מטבע החוץ נושאי העסקאות בתקופת דו"ח פלונית לבין סך כל מחיר מכירתם באותה תקופת דו"ח; לענין זה יראו את סכום הפרעון או הפדיון של מסמכים כמחיר מכירתם.

בשירות שמשתלמת בשלו אגרה

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

9א. מחירה של עסקת שירות שמשתלמת בשלו אגרה או תמורה אחרת על פי דין הוא האגרה או התמורה האחרת.

בעסקת רישום בבורסה

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

- 9ב. מחירה של עסקה שהיא רישום בבורסה של ניירות ערך שהנפיק איגוד מקרקעין הוא השווי שנקבע לעסקה זו לענין חוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963, ומועד התשלום הוא המועד לתשלום מס שבח לפי החוק האמור.

במקרים מיוחדים

10. עסקה שמחירה מושפע מיחסים מיוחדים בין הצדדים, או שלא נקבע לה מחיר, או שתמורתה כולה או מקצתה איננה בכסף, יהא מחירה המחיר שהיה משתלם בעדה בתנאים רגילים; לא ניתן לקבוע את המחיר בדרך זו, יהא מחירה עלות הנכס או השירות בתוספת הריכוז המקובל באותו ענף.

טובין ביבוא

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשנ"ח]

11. (א) מחירים של טובין ביבוא, למעט טובין שחל עליהם סעיף קטן (ב), הוא ערכם כאמור בסעיפים 129 עד 134א, לפי הענין לפקודת המכס במועד תשלום המס, בתוספת המכס וכל מס או היטל אחר החלים על היבוא.
(ב) מחירים של טובין כאמור בסעיף 26(ב) הוא התמורה בלירות ישראליות של מטבע החוץ לפי שער הקניה שלו בעת רכישת המטבע בעד תשלום התמורה או בעת העברתו לחוץ לארץ לשם תשלום, לפי המוקדם; לא נרכש ולא הועבר מטבע חוץ כאמור - יהא מחיר הטובין המחיר כאמור בסעיף 7.
(ג) טובין שיוצאו מישראל ובהיותם מחוץ לישראל תוקנו, חודשו או שופרו, והוחזרו לישראל, מחירים ביבוא הוא ערכו של התיקון, החידוש או השיפור בתוספת התשלומים כאמור בסעיף קטן (א).

במכירה לפני פדייה מפיקוח רשות המכס

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשע"ח (מס' 2)]

- 11א. מחירה של עסקה של מכירת טובין מייבאים לפני פדייתם מפיקוח רשות המכס, כשהצהרת הייבוא ערוכה על שמו של הקונה, הוא התמורה שהוסכם עליה בניכוי מחיר הטובין לענין המס על ייבואם.

דין תרומה, תמיכה וכדומה

12. (א) תרומה, תמיכה או סיוע אחר (להלן - תקבולים) שקיבל עוסק ייחשבו כחלק ממחיר עסקאותיו; הוראה זו לא תחול על סוגי תקבולים או סוגי עוסקים שקבע שר האוצר.
(ב) שר האוצר רשאי לקבוע דינם של התקבולים לענין חשבוניות, ניכויים, רישום בספרי החשבונות של העוסק וכיוצא באלה.

כללים לחישוב המחיר

13. שר האוצר רשאי לקבוע כללים לענין -
 - (1) חישוב המחיר על פי סעיף 10;
 - (2) חישוב מחירן של אריזות;
 - (3) הנסיבות והתנאים שבהם יראו סכום הניתן כפקדון או כערובה, כחלק ממחיר העסקה שבה ניתנו.

פרק ד': מקום העסקה

במכר

14. יראו נכס כנמכר בישראל אם הנכס היה בישראל בעת מסירתו לקונה, או אם יוצא מישראל, ובנכס בלתי מוחשי - אם המוכר הוא תושב ישראל.

במתן שירות ובניהול פעילות

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

15. (א) יראו שירות כניתן בישראל אם נתקיימה אחת מאלה:
 - (1) נתן אותו מי שעסקו בישראל; מי שיש לו סוכן או סניף בישראל יראוהו, לענין זה, כמי שעסקו בישראל;

- (2) הוא ניתן לתושב ישראל, לשותפות שרוב הזכויות בה הן של שותפים תושבי ישראל או לחברה שלענין פקודת מס הכנסה רואים אותה כתושבת ישראל;
- (3) הוא ניתן לגבי נכסים המצויים בישראל.
- (ב) יראו פעילות כמנוהלת בישראל אם נתקיימה אחת מאלה:
- (1) היא התנהלה כולה או מרביתה בישראל;
- (2) ניהל אותה מי שעיקר פעילותו בישראל והיא בתחום הפעילות שהוא מנהל;
- (3) היא החלק שנוהל בישראל מפעילות שמרביתה נוהלה מחוץ לישראל.
- (ג) שר האוצר רשאי לקבוע, דרך כלל או לשירות או לפעילות מסויימים כאמור בסעיף קטן (א)(1) ו-(2) ובסעיף קטן (ב)(1) ו-(2), שרק החלק שניתן או התנהל בישראל ייחשב כאילו ניתן או התנהל בה.

פרק ה': החייב בתשלום המס

החייבים בתשלום המס

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

16. אלה החייבים בתשלום המס:

- (1) במכר - המוכר;
- (2) בשירות - נותן השירות;
- (3) ביבוא לרבות יבוא טובין בלתי מוחשיים - בעל הטובין כמשמעותו בפקודת המכס;
- (4) בפעילות מלכ"ר או מוסד כספי - המלכ"ר או המוסד.

שלו וסוכן

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

17. (א) עוסק המוכר נכס או נותן שירות לקונה באמצעות שלוח, הפועל בשמו של העוסק, רואים את העוסק כמוכר או כנותן השירות לקונה, ואת השלוח - כנותן שירות לעוסק, אם עובדת השליחות ושמו של העוסק כשולח צויינו על המסמכים שמוציא השלוח לקונה; לא צויין כך, יראו את הנכס כנמכר או את השירות כניתן פעמיים: פעם מאת העוסק לשלוח ופעם מאת השלוח לקונה.
- (ב) עוסק המוכר בשם עצמו נכס של פלוני, שנתקשר עמו לשם כך, רואים את העוסק כמוכר הנכס לקונה ואת פלוני כמוכר הנכס לעוסק.
- (ג) עוסק הקונה נכס או מקבל שירות בשביל עוסק אחר יציין על מסמך שהוא מוציא למוכר או לנותן השירות במהלך עסקיו הרגיל את עובדת השליחות ואת שמו של העוסק האחר כשולח; לא עשה כן, יראוהו כקונה לעצמו.

אחריות ממונה לתשלום מס

[תיקון התשל"ט (מס' 3)]

18. (א) בסעיף זה, "הממונה" - אדם שמונה לפי דין לתפקיד של מוציא לפועל, מפרק, כונס נכסים, אפוטרופוס, מנהל עיזבון או נאמן, או בעל תפקיד אחר שמינה בית המשפט לפעול בנכסיו של העוסק.
- (ב) ממונה אשר בתוקף תפקידו מוכר נכס או נותן שירות, בשמו של עוסק, יחולו לגביו, לענין החבות במס, הוראות אלה:
- (1) הוא חייב בתשלום המס כפי שחייב בו העוסק, במקומו של העוסק;
- (2) יראו אותו כנותן שירות לעוסק.
- (ג) קיבל הממונה תמורה בשל עסקה כאמור בסעיף קטן (ב), ישולם המס בשל העסקה, מתוך התמורה שהתקבלה בעדה, לפני העברתה לכל מטרה אחרת, ולא יראו במס חלק מהתמורה.
- (ד) דיווח הממונה על העסקה ושלם את המס בשלה לפי הוראות חוק זה, יראו את העוסק כמי שדיווח על העסקה ושלם את המס בשלה.
- (ה) המנהל רשאי לקבוע כללים לענין אופן הוצאת החשבונות על ידי הממונה ולענין אופן הדיווח על ידיו.

מוכר בולים, אסימונים, שטרות, ניירות ערך וכיוצ"ב

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

19. (א) עוסק שעסקו מכירת בולי דואר, אסימוני טלפון, בולי הכנסה, טפסים מבוטלים של שטרי חוב וכיוצא באלה במחיר הנקוב בהם, יראוהו כנותן שירות למי שסיפק לו אותם למכירה.
- (ב) עוסק שעסקו מכירת ניירות ערך או מסמכים סחירים אחרים, לרבות רכישתם של ניירות ערך ומסמכים כאמור לשם קבלת דמי פרעונים או פדיונם, או שעסקו במכירת מטבע חוץ, יראו את המכירה או קבלת הפרעון או הפדיון כשירות תיווך שעושה העוסק בין מי שמכר לו אותם לבין מי שקנה אותם ממנו או פרע או פדה אותם.

רשות לשלם מס במקום החייב בו

20. מי שאינו חייב בתשלום המס רשאי, בהסכמת המנהל ובתנאים שקבע, לקבל על עצמו את התשלום, ומיום ההסכמה דינו כדין החייב בתשלום.

חייב הקונה בתשלום המס

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשע"א (מס' 2)]

21. שר האוצר רשאי לקבוע לגבי עוסקים או סוגי עסקאות למעט לגבי עסקת אקראי כאמור בפסקה (3) בהגדרה "עסקת אקראי", שהקונה הוא שיהיה הקונה חייב בתשלום המס כולו או מקצתו, או סוגי קונים שיהיו חייבים במס, כולו או מקצתו, ורשאי הוא לקבוע תנאים להטלת החובה על הקונה וכן רשאי הוא לקבוע כי חובות אחרות אשר לפי הוראות חוק זה והתקנות על פיו חלות על סוגים של חייבי מס יחולו על הקונה; חובות שהוטלו על הקונה כאמור, יהיה המוכר או נותן השירות פטור מהן זולת אם קבע שר האוצר אחרת ובתנאים שקבע.

פרק ו': מועד החיוב במס

במכר טובין

[תיקון התשע"ה (מס' 2)]

22. (א) במכר טובין חלה החיוב במסעם מסירתם לקונה; נמסרו הטובין חלקים חלקים - חלה החיוב על כל חלק שנמסר. לענין זה - "מסירה" כמשמעותה

בסעיף 8 לחוק המכר, התשכ"ח-1968.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בעסקה של מכר טובין בידי אחד מאלה, יחול החיוב במס עם קבלת התמורה ועל הסכום שהתקבל:

(1) עוסק שמחזור העסקאות שלו אינו עולה על שני מיליון שקלים חדשים;

(2) עוסק שמתקיים בו האמור בפרט 2 (ג) לתוספת א' להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבוניות), התשל"ג-1973.

במשגור

23. נמסר נכס מפלוני לאלמוני על מנת שימכרו, והוסכם בכתב שלא ישולמו יותר מעשרה אחוזים מהתמורה או אחוז גבוה יותר שקבע שר האוצר לסוגי עוסקים או עסקאות, לפני שאלמוני ימכור את הנכס ושלא לא ימכרו רשאי הוא להחזירו, יחול החיוב במס על המכר מפלוני לאלמוני, בשעה שבה מכר אלמוני את הנכס; הוא הדין במכירה כאמור שההסכם לגביה נערך בעל-פה, אם הוכח להנחת דעתו של המנהל שלפי הנוהג המסחרי הוא מסוג מכירות הנעשות בתנאים האמורים ללא הסכם בכתב.

בשירות

[תיקון: התשע"א (מס' 3)]

24. בשירות חל החיוב במס עם קבלת התמורה ועל הסכום שהתקבל.

בשימוש לצורך עצמי

[תיקון: התשל"ט (מס' 2)]

25. בשימוש לצורך עצמי חל החיוב במס -

(1) לענין טובין - עם נטילתם לשימוש כאמור;

(2) לענין מקרקעין - עם קבלת ההחזקה בהם לשימוש כאמור, עם תחילת השימוש או עם הרישום בפנקס המקרקעין, הכל לפי המוקדם.

ביבוא

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשנ"ט]

26. (א) ביבוא טובין, למעט טובין כאמור בסעיף קטן (ב), חל החיוב במס עם פדייתם מפיקוח רשות המכס.

(ב) ביבוא טובין בלתי מוחשיים וביבוא עתונים, כתבי עת ודברי דפוס אחרים המיובאים בדואר, חל החיוב במס עם רכישת מטבע החוץ אצל מוסד כספי לשם תשלום בעד רכישתם, או עם העברתו של מטבע החוץ למוכר, לפי המוקדם, ואם לא נרכש או הועבר מטבע חוץ כאמור - עם מתן התמורה.

(ג) שר האוצר רשאי להתקין תקנות לענין סעיף קטן (ב), לרבות בדבר גביית המס על ידי המוסד הכספי ובדבר המועד והדרך להעברתו של המס ולרבות בדבר תשלום ריבית בשל אי העברת המס במועד שנקבע.

(ד) (בוטל).

בהפקעה

27. בהפקעה, חילוט או החרמה חל החיוב במס עם תשלום הפיצוי או התמורה.

בעסקת מקרקעין

28. (א) בעסקת מקרקעין חל החיוב במס עם העמדת המקרקעין לרשות הקונה או לשימוש, או עם רישום המקרקעין על שמו של הקונה בפנקס המנהל על פי דין, לפי המוקדם.

(ב) בעבודות בניה חל החיוב במס עם השלמת העבודה או העמדת המקרקעין שבהם נעשתה העבודה לרשות הקונה או לשימוש, לפי המוקדם; הועמד חלק מהמקרקעין לרשות הקונה, חל החיוב לגבי אותו חלק מאותה שעה.

(ג) בסעיף זה, "עבודות בניה" - לרבות עבודות חפירה, הריסה, ביוב וניקוז, הנחת צינורות, סלילת כבישים ודרכים, הכשרת קרקע וכיוצא באלה.

במקרים מיוחדים

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשע"א (מס' 3), התשע"ב (מס' 2), התשע"ה (מס' 2)]

29. על אף האמור בפרק זה -

(1) בעסקה שסעיף 28 חל עליה ובסוג עסקאות אחרות שקבע שר האוצר אם שילמו סכומים כל שהם על חשבון התמורה לפני מועד החיוב על פי פרק זה, יחול החיוב לגבי כל סכום ששולם כאמור, בעת תשלומו;

(א1) בשירות שניתן בעסקה שמחירה מושפע מיחסים מיוחדים בין הצדדים, או שלא נקבע לה מחיר או שתמורתה כולה או מקצתה איננה בכסף, וכן בשירות שניתן על ידי עוסק שמחזור העסקאות שלו עולה על 15 מיליון שקלים חדשים בשנה וחלה עליו החובה לנהל פנקסי חשבוניות לפי תוספת י"א להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבוניות), התשל"ג-1973, יחול החיוב במס עם נתינת השירות; ניתן השירות כאמור חלקים חלקים, יחול החיוב על כל חלק שניתן, ובשירות שניתן שלא ניתן להפריד בין חלקיו - יחול החיוב לגבי כל סכום ששולם על חשבון התמורה, בעת תשלומו או עם גמר מתן השירות, לפי המוקדם; שר האוצר רשאי, בצו, באישור ועדת הכספים של הכנסת, להעלות את הסכום האמור בפסקה זו;

(ב1) בעסקה של מכר נכס על ידי עוסק שמתקיים בו האמור בסעיף 2 (ד) לתוספת א' להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבוניות), התשל"ג-1973, יחול החיוב במס עם קבלת התמורה ועל הסכום שהתקבל; הוראות פסקה זו יחולו על עסקה של מכר נכס כאמור אשר נמסר לקונה בשנה שמיום תחילתו של חוק מס ערך מוסף (תיקון מס' 42 והוראת שעה), התשע"ב-2012; ואולם שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע כי הוראות אלה יחולו על עסקאות כאמור בתקופות נוספות שיקבע;

(2) רשאי שר האוצר לקבוע סוגים של עסקאות, לרבות עסקאות כאמור בפסקאות (1) ו-(א1), שבהם יחול החיוב במס עם קבלת התמורה ועל הסכום שנתקבל. וכן רשאי הוא לקבוע מתי יראו כמבוצע תשלום שלא במזומנים.

פרק ז': שיעור אפס ופטורים

מס בשיעור אפס

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשנ"ו (מס' 2), התשנ"א, התשנ"ג, התשנ"ו, התשנ"ה, התשנ"ח (מס' 4), התשס"ב, התשס"ב (מס' 3), התשס"ט, התשע"ה (מס' 3), התשע"ח (מס' 2)]

30. (א) אלה עסקאות שהמס עליהן יהיה בשיעור אפס:

(1) מכירת טובין - למעט טובין כאמור בסעיף 33 - אם הוגשו לגביהם הצהרת ייצוא או מסמך אחר שאישר לעניין זה המנהל, וניתנה

לגביהם התרה;

- (2) מכירת נכס בלתי מוחשי לתושב חוץ;
- (3) מכירת טובין לבעל מחסן רשוי כמשמעותו בפקודת המכס, שאישר לענין זה המנהל (להלן בסעיף זה – מחסן רשוי), לשם העברתם למחסן, אם הטובין הועברו אליו;
- (4) מכירת טובין במחסן רשוי ליוצאים מישראל וכן מכירה במחסן רשוי של אספקה שאישר המנהל, בטופס שקבע, לכלי שיט או לכלי טיס המשמשים להולכת נוסעים או הובלת מטענים בקווים בינלאומיים;
- (5) מתן שירות לתושב חוץ, למעט שירות ששר האוצר קבע לענין זה; לא יראו שירות כניתן לתושב חוץ כאשר נושא ההסכם הוא מתן השירות במועל, נוסף על תושב החוץ, גם לתושב ישראל בישראל, לשותפות שרוב הזכויות בה הן של שותפים תושבי ישראל או לחברה שלענין פקודת מס הכנסה רואים אותה כתושבת ישראל, אלא אם הוא שירות שתמורתו מהווה חלק מערך הטובין כאמור בסעיפים 129 עד 133 לפקודת המכס, לפי הענין;
- (6) שירות בקשר עם כניסתם של כלי טיס או כלי שיט לישראל או עם יציאתם ממנה או בקשר לשינוע טובין –
- (א) שנתנה רשות שדות התעופה או רשות הנמלים לכלי הטיס או לכלי השיט או לנוסע בהם בקשר לכניסתו לישראל או ליציאתו מישראל;
- (ב) שניתן לבעלי מטענים ותמורתו מהווה חלק מערך הטובין כאמור בסעיפים 129 עד 133 לפקודת המכס, לפי הענין;
- (7) מתן שירות בחוץ לארץ בידי עוסק שמקום עיסוקו העיקרי הוא בישראל;
- (8) (א) לינה של תייר בבית מלון ושירותים נוספים שקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, הניתנים אגב לינה כאמור;
- (ב) (1) השכרת רכב מנועי פרטי לתייר לנהיגה עצמית;
- (2) הסעת סיור של תייר ברכב מנועי פרטי או באוטובוס וכן מספקת ארוחות לתייר בידי המסיע אגב הסעה כאמור באוטובוס, בין אם הוא מספקן במישרין ובין בעקיפין;
- והכל, אם לכלי הרכבה האמורים ניתן רשיון או היתר להשכרה או להסעה כאמור, לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1958;
- (ב) מתן שירות לתייר בידי מי שבתמורה, או שלא בתמורה אך בדרך קבע, נותן שירות משירותי סוכנות נסיעות כהגדרתם בחוק שירותי תיירות, התשל"ו-1976.
- (2) (א) מתן שירות לארגון בינלאומי, לשם קיום כנס בינלאומי שמשתתפים בו חמישים תיירים לפחות, שייערך בישראל;
- (2) מכירה לתייר של זכות השתתפות בכנס בינלאומי שמשתתפים בו חמישים תיירים לפחות.
- (ג)-(ד) (ד) (בוטלו);
- (ה) הולכת תייר בכלי טיס ממקום בישראל למקום אחר בישראל;
- (ו) (בוטלה);
- (ז) אשפוז של תייר בבית חולים רשום לפי פקודת בריאות העם, 1940, ושירותים נוספים הניתנים אגב אשפוז כאמור;
- (9) מכירת טובין למי שזכאי בשל כניסתו לישראל לרכשם בפטור מלא ממס קניה;
- (10) עיסקה שהיא מכירת זכות לנסיעת חוץ; "זכות לנסיעת חוץ" לענין זה זכות לנסיעה בכלי טיס או בכלי שיט מישראל למקום בחוץ-לארץ או ממקום בחוץ-לארץ למקום אחר בחוץ-לארץ או ממקום בחוץ-לארץ לישראל ואם המקום בחוץ לארץ הוא מדינה שלישית או גבול יבשתי עמה ושנקבעה לענין זה בצו (להלן בסעיף זה – מדינה גובלת) – גם זכות לנסיעה בכלי תחבורה שאינו כלי טיס או כלי שיט;
- (11) הובלת מטענים בדרך האוויר או הים מישראל ואלה;
- (11א) הובלת מטענים מישראל למדינה גובלת או ממדינה גובלת לישראל;
- (12) (א) מכירתם של כלי טיס לעוסק שעיסוקו מתן שירות תעופה סדיר ובקווים קבועים להולכת נוסעים או להובלת מטענים בתמורה;
- (ב) מכירתם של כלי שיט לעוסק שעיסוקו הולכת נוסעים או הובלת מטענים בתמורה בין נמלים ישראליים לנמלים בחוץ לארץ;
- (ג) יבואם של כלי טיס או כלי שיט בידי עוסק כאמור בפסקאות משנה (א) או (ב);
- (13) מכירת פירות וירקות מסוגים שקבע שר האוצר, שלא נעשה בהם כל עיבוד; לענין זה לא יראו כעיבוד ניקוי, בירור, אריזה, הבחלה, החסנה וקירור;
- (14) מכירת נכסים מעסק של עוסק או של עוסקים – לרבות ציוד – לחברה, תמורת מניות בלבד באותה חברה, אם מיד לאחר המכירה היו בידי העוסק או העוסקים 90 אחוזים לפחות מכוח ההצבעה באותה חברה; ובלבד שמכירת הנכסים בידי החברה לאחר שרכשה אותם בנסיבות האמורות תתחייב במס גם אם החברה איננה בגדר עוסק ביום המכירה;
- (15) במכירת כל נכסי עסקו של עוסק שהוא חבר – בני-אדם, לרבות ציוד, לבעלי הזכויות בחבר – בני-אדם, אגב פירוק החבר, כשלכל אחד מבעלי הזכויות נמכרים, ללא תמורה, נכסים בהתאם לחלקו בחבר המתפרק – מכירה לבעל זכות שהוא עוסק; ובלבד שמכירת הנכסים בידי בעל זכות כאמור, שרכש אותם בנסיבות האמורות, תתחייב במס גם אם בעל הזכות איננו חייב במס מסיבה כלשהי ביום המכירה;
- (16) מכירת מקרקעין ממוסד כספי או ממלכ"ר למוסד כספי או למלכ"ר, המתבצעת במסגרת שינויי מבנה העומדים בתנאי חלקה'2 לפקודת מס הכנסה;
- (17) מתן זכות שימוש לתושב חוץ בשטחי תערוכה, ושירותים נלווים הניתנים על ידי נותן זכות השימוש כאמור אגב התערוכה וזאת גם אם תושב החוץ שוהה בישראל כתייר לצורכי התערוכה;
- (18) מתן שירות לתושב חוץ בידי חברת הפקות ישראלית, לשם הפקת סרט בישראל, למעט סרט ישראלי;
- (19) מתן שירותי פיקוח, תיאום ובקרה בקשר לביצוע ניסויים רפואיים בבני אדם לתושב חוץ.
- (ב) מי שחל עליו מס בשיעור אפס, דינו לענין חוק זה והתקנות על פיו כדין חייב במס.
- (ג) בסעיף זה –
- "תושב חוץ" – תושב חוץ כהגדרתו בסעיף 1 כשהוא נמצא מחוץ לישראל ואין לו עסקים או פעילות בישראל ולענין סעיף קטן (א) (18) – גם אם הוא שוהה בישראל לצורך הפקת הסרט;
- "הפקת סרט" ו"חברת הפקות ישראלית" – כהגדרתם בחוק לעידוד הפקת סרטים בישראל (הוראת שעה ותיקוני חקיקה), התשס"ט-2008;
- "סרט" ו"סרט ישראלי" – כהגדרתם בחוק הקולנוע, התשנ"ט-1999.

- (1) השכרה למגורים לתקופה שאינה עולה על 25 שנים, למעט השכרה לשם אירוח בבית מלון;
- (א1) מכירתו של אותו חלק מבניין שאושר כבניין להשכרה לפי חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 או מכירתו של דירות לשכירות מוסדית בבניין לשכירות מוסדית לפי החוק האמור, ובלבד שאותו חלק מבניין או אותן דירות, לפי העניין, היו מושכרים במשך חמש שנים לפחות או נמכרו בהתאם להוראות סעיף 53(ג)(1) לחוק האמור, ושהבקשה לאישור כאמור הוגשה בשנת 1979 או אחריה והתמלאו התנאים שנקבעו בחוק האמור או על פיו;
- (ב1) מכירת מקרקעין לצורכי דיור להשכרה על ידי קרן להשקעות במקרקעין, ובלבד ששימושו לצורכי השכרה במשך חמש שנים לפחות בהתאם להוראות ולתנאים שנקבעו לפי חלק ד', פרק שני 1 לפקודת מס הכנסה, ושההכנסה ממכירתם לא הייתה הכנסה חריגה; לעניין זה, "מקרקעין לצורכי דיור להשכרה", "קרן להשקעות במקרקעין" ו"הכנסה חריגה" – כהגדרתם בסעיף 2א64 לפקודת מס הכנסה;
- (2) מסירת מקרקעין בדמי מפתח כמשמעותם בחוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972, השכרת מקרקעין שחל עליה החוק האמור ומכירתם של מקרקעין המושכרים כאמור;
- (3) עסקאות של עוסק פטור, למעט עסקאות שהן מכירת מקרקעין, או עסקאות שהן מכירת ציוד שאינו מקרקעין שבעת רכישתו נוכח מס תשומות ששולם בשלו;
- (4) מכירת נכס שעל פי דין לא ניתן היה בעת הרכישה או היבוא לנכות את מס התשומות בשל רכישתו או יבואו, ובלבד שאם נקבע שניתן לנכות חלק ממס התשומות – ישולם חלק יחסי מהמס כיחס החלק שמוותר לנכותו לכלל מס התשומות;
- (5) הפקדת כספים מאת עוסק במוסד כספי או מתן הלוואה מאת עוסק למוסד כספי.

מתחמי פינוי ובינוי – הוראות מיוחדות

[תיקונים: התשס"ב (מס' 2), התשע"ה, התשע"ח (מס' 3), התשפ"ג (מס' 2)]

31.א. (א) למונחים המופיעים בסעיף זה תהא המשמעות הנודעת להם בפרק חמישי 4 לחוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963 (בסעיף זה – חוק מיסוי מקרקעין).

(ב) במכירת זכות ביחידת מגורים חלופית בידי יזם, וכן במתן שירותי בניה במתחם, על ידי יזם, בתמורה לרכישת זכות על ידי ביחידת מגורים במתחם, שנעשתה בהתאם להוראות סעיף 49כב לחוק מיסוי מקרקעין – יהיה המס על אותו חלק כמחירים שאינו עולה על תקרת השווי, בשיעור אפס.

- (ב1) במכירת יחידת מגורים חלופית, שחלות עליה הוראות סעיף 49כב2 לחוק מיסוי מקרקעין – יהיה המס בשיעור אפס.
- (ב2) במכירת זכות באזור מוטב כהגדרתו בסעיף 40לב לחוק מיסוי מקרקעין, ביחידה חלופית שנועדה לשמש לעסק, בידי יזם, וכן במתן שירותי בניה במתחם על ידי יזם בתמורה לרכישת זכות על ידי ביחידה המשמשת לעסק במתחם, שנעשתה בהתאם להוראות סעיף 40כב לחוק האמור – יהיה המס על אותו חלק במחיר שאינו עולה על תקרת השווי כהגדרתה בפסקה (2) להגדרה "תקרת השווי" שבסעיף 40כב(א)(1) לחוק מיסוי מקרקעין בשיעור אפס, ובלבד ששיעור השטחים המשמשים לעסק באותו בניין אינו עולה על 25% מכלל השטחים הבנויים באותו הבניין; הוראות סעיף קטן זה יחולו על מוכר לגבי יחידה אחת בבניין.
- (ג) הוראות סעיף זה יחולו גם לענין מכירה ומתן שירותי בניה, כאמור בסעיף קטן (ב), במתחם להתחדשות עירונית, כהגדרתו בסעיף 49ל(א).
- (ד) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע כללים והוראות לענין סעיף זה.
- (ה) הוראות סעיף 49כט לחוק מיסוי מקרקעין יחולו לענין סעיף זה בשינויים המחויבים.

מתן שירותי בניה לפי תכנית החיזוק – הוראות מיוחדות

[תיקונים: התשס"ח (מס' 2), התשע"ה, התשפ"ג (מס' 2)]

31.ב. (א) למונחים המופיעים בסעיף זה תהא המשמעות הנודעת להם בפרק חמישי 5 לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 (בסעיף זה – חוק מיסוי מקרקעין).

- (ב) על מתן שירותי בניה לפי תכנית החיזוק בתמורה למכירת הזכות הנמכרת הפטורה ממס בהתאם להוראות סעיפים 49לג ו-49לג1 לחוק מיסוי מקרקעין – יהיה מס בשיעור אפס.
- (ב1) במכירת זכות בדירת מגורים חלופית, שחלות עליה הוראות סעיף 40לג1(ו)(2) לחוק מיסוי מקרקעין – יהיה המס בשיעור אפס.
- (ג) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע כללים והוראות לענין סעיף זה.

פטור ממס לעסקה של מכירת דירת מגורים לקרן להשקעות במקרקעין

[תיקון: התשע"ו (מס' 3)]

31.ג. עסקאות של מכירת דירת מגורים לקרן להשקעות במקרקעין, בידי אדם שאינו חייב במס, ומכירת דירת המגורים על ידי הקרן האמורה – יהיו פטורות ממס; לענין זה –

"דירת מגורים" – ובלבד שהיא מקרקעין מניבים לצורכי דיור להשכרה;

"מקרקעין מניבים לצורכי דיור להשכרה" ו"קרן להשקעות במקרקעין" – כהגדרתם בסעיף 2א64 לפקודת מס הכנסה.

פטור ביבוא

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשמ"ו (מס' 2)]

32. אלה טובין שיבואם פטור ממס:

³. הוראות תיקון התשע"ה לסעיפים 31א ו-31ב (שעיקרו המרת הפטור ממס במס בשיעור אפס) יחולו לגבי מכירת זכות ביחידת מגורים חלופית או מתן שירותי בניה שמועד החיוב במס לגביהם לפי פרק ו' לחוק חל ב-25.11.14 או לאחריו; לענין זה, "מכירת זכות ביחידת מגורים חלופית" ו"מתן שירותי בניה" – כמשמעותם בסעיף 31א לחוק. סעיף 31ב יחול על מתן שירותי בניה לפי תכנית החיזוק שנעשתה בתקופה שמיום 18.5.05 ועד יום 18.5.26 (תיקון התשפ"ג).

⁴. הוראות תיקון התשע"ה לסעיפים 31א ו-31ב (שעיקרו המרת הפטור ממס במס בשיעור אפס) יחולו לגבי מכירת זכות ביחידת מגורים חלופית או מתן שירותי בניה שמועד החיוב במס לגביהם לפי פרק ו' לחוק חל ב-25.11.14 או לאחריו; לענין זה, "מכירת זכות ביחידת מגורים חלופית" ו"מתן שירותי בניה" – כמשמעותם בסעיף 31א לחוק. סעיף 31ב יחול על מתן שירותי בניה לפי תכנית החיזוק שנעשתה בתקופה שמיום 18.5.05 ועד יום 18.5.26 (תיקון התשפ"ג).

- (1) טובין שייבא אדם הפטור ממלוא המכס החל עליהם בשל כניסתו לישראל;
- (2) טובין שיוצאו מישראל והוחזרו אליה ובהיותם בחוץ לארץ לא נעשה בהם תיקון, חידוש או שיפור או שנעשה בהם תיקון, חידוש או שיפור במסגרת אחריותו של הספק וללא תמורה;
- (3) חבילות שי שיובאו פטור ממלוא המכס;
- (4) יצירות אמנות מקוריות שיובאו פטור ממלוא המכס והן יובאו בשביל מוזיאון או מוסד חינוך ולשימושם או שיובאו בשביל רשות מקומית או מוסד ציבורי שקבע השר לענין זה, לשם הצבתן דרך קבע במקום ציבורי.

פטור לאבנים יקרות

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשמ"ז (מס' 2)]

33. יבואם ויצואם של יהלומים, למעט יהלומים סינתטיים, אבנים יקרות ואבנים יקרות למחצה שאינם משובצים והם מן הסוג הפטור ממלוא המכס, וכל עסקה בהם עם עוסק שעסקו אשר במהלכו נעשית העסקה הוא אך ורק בהם - פטורים ממס.

סמכות לפטור או להחיל שיעור אפס

34. (א) אלה טובין ששר האוצר רשאי לפטור יבואם ממס, כולו או מקצתו:

- (1) טובין שיש לפטרם ממסים עקיפים או ממקצתם על פי אמנה בין-לאומית שישראל צד לה;
- (2) טובין שיובאו שלא לצמיתות;
- (3) טובין שיובאו פטור ממלוא המכס.

(ב) שרהאוצר רשאי לפטור יבואם של טובין בידיבני-אדם המפורטים בתוספת לחוק המכס, הבלוומסהקניה (ביטולפטורמיוחד), התשי"ז-1957, או מכירת טובין או מתן שירותים לבני אדם כאמור, וכן רשאי הוא להחיל על עסקאות כאמור שיעור אפס.

פטור למלכ"רים מסויימים

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשמ"ז (מס' 2), התשנ"ד (מס' 2)]

35. (א) מלכ"ר שסך כל השכר השנתי שהוא משלם לעובדיו אינו עולה על 160,000 ש"ח או סכום גבוה יותר שקבע שר האוצר - פטור מהמס שלפי סעיף 4(א).

(ב) הקרן כמשמעותה בחוק קרן המדע הדו-לאומית, התשל"ז-1977, הקרן כמשמעותה בחוק הקרן הדו-לאומית למחקר ולפיתוח תעשייתיים, התשל"ח-1978, והקרן כמשמעותה בחוק הקרן למחקר ולפיתוח חקלאיים של ארצות הברית וישראל, התש"ס-1980 והקרן כמשמעותה בחוק קרן גרמניה-ישראל למחקר ולפיתוח מדעי, התשנ"ד-1994 - פטורות מהמס שלפי סעיף 4(א).

סמכות לפטור מי שרשום באזור

(תיקון התשנ"ה)

35א. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות פטור ממס לעסקאות או לפעילות בישראל, שאינם נמשכים וקבועים, של עוסק, מוסד כספי או מלכ"ר הרשומים לפי הדין המקביל לחוק זה באזור או בשטחי עזה ויריחו.

סמכות לקביעת שיעור אפס לתרומות

[תיקון התשנ"ה (מס' 2)]

35ב. שר האוצר רשאי לקבוע שיעור אפס על מכירת טובין לגופים תורמים לרשות הפלסטינית כפי שיוגדרו בתקנות, אם הטובין מיועדים למיזמי פיתוח או למטרות הומניטריות, שאינן מסחריות, בשטחי עזה ויריחו או באזור, והם ישמשו בפועל למטרות אלה.

סמכות להתנות פטור ושיעור אפס

36. שר האוצר רשאי להתנות כל פטור והחלת שיעור אפס בתנאים שיראה.

אי תחולת פטור מכוח דין אחר

37. הוראות כל דין הפטור ממס עקיף לא יחולו על המס לפי חוק זה, אלא אם הכנסת קבעה אחרת בדרך החלטה.

[תיקון התשנ"ב (מס' 3)]

פרק ח': ניכוי ממס תשומות, ניכוי אחר והחזר מס

ניכוי המס ששולם על תשומות

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשמ"ז (מס' 2), התשנ"ה (מס' 2), התשס"ז, התשע"ח (מס' 2), התשפ"ג (מס' 2), התשפ"ה]

38. (א) עוסק זכאי לניכוי מהמס שהוא חייב בו את מס התשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה לו כדין או בהצהרת ייבוא או במסמך אחר שאישר לענין זה המנהל, ובלבד שהצהרת הייבוא או המסמך האחר נושאים את שמו של העוסק כבעל הטובין והשניכוי ייעשה בתוך ששה חדשים מיום הוצאת החשבונית, ההצהרה או המסמך.

(1א)⁵ על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יותר ניכוי מס התשומות הכלול בחשבונית מס ששכומה, בלא המס, עולה על 5,000 שקלים חדשים ושאניה כוללת מספר שהקצה לה המנהל לפי סעיף 47(2א) או (1)(3א) או (4) (להלן - מספר שהקצה המנהל).

(2א) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יותר ניכוי מס התשומות הכלול בחשבונית מס אם התמורה שבשלה ניתנה חשבונית המס היא תשלום שהוחלט שניתנו מהווה הפרה לפי חוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018, ובשל ההפרה כאמור הוטל עיצום כספי לפי סעיף 9 לאותו חוק, אלא אם כן הוכח להנחת דעתו של המנהל כי בגין העסקה שולם מס כדין; התקבל ערעור שהוגש לבית המשפט על החלטה להטיל עיצום כספי כאמור, יוחזר המס ששולם ביתר בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בסעיף 93 מיום תשלומו עד יום החזרתו.

(ב) שר האוצר רשאי לקבוע הוראות שונות מהוראות סעיף קטן (א), לרבות הוראות הקובעות שלא יהא ניתן לניכוי מס תשומות ששילמו נותני שירותים אשר עיקר הכנסתם ממשכורת, מגימלה או מקיצבה ושעל פי סעיף 21 הטיל שר האוצר את תשלום המס בשל השירותים שהם נותנים על מקבלי השירותים.

⁵. ערכון הסכום: ק"ת 6771, התשס"ט, עמ' 834, החל משנת המס 2009.

⁶. ס"ק 38(א) חל בתקופה שמיום 1.1.24 ועד יום 31.12.28 או עד מועד הפקעה הראשון או השני כמשמעותם בס"ק 38(ד) לתיקון התשפ"ג (מס' 2).

(ג) (1) עוסק זכאי לנכות מהמס שהוא חייב בו את המס הכלול בחשבונית מס שהוצאה לו כדין בידי עוסק הרשום באזור ובשטחי עזה ויריחו, ובלבד שהחשבונית היא בצורה שקבע המנהל וכוללת את הפרטים שקבע, ושהניכוי ייעשה בתוך ששה חודשים מיום הוצאת החשבונית; השר רשאי לקבוע כי תנאי נוסף לניכוי כאמור הוא אישור מאת המנהל בדבר הכנסת הטובין מהאזור ומשטחי עזה ויריחו לישראל בהתאם להוראות לפי סעיף 129א;

(2) מס שנוכה כאמור בפסקה (1) יראוהו כמס תשומות הכלול בחשבונית מס לפי חוק זה, ובלבד שהעוסק המבקש ניכוי כאמור הגיש למנהל דוח תקופתי לפי סעיף 67א, או שהגיש, ביחד עם הדוח התקופתי הנדרש לפי סעיף 67, דוח הנדרש לפי סעיף 72 על רכישת נכסים או קבלת שירותים מעוסקים הרשומים בידי הרשות הפלסטינית.

החזר

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשמ"ו (מס' 2)]

39. (א) היה מס התשומות בתקופת דו"ח פלוגית כאמור בסעיף 67 עודף על מס הערך המוסף שהעוסק חייב בו על עסקאותיו באותה תקופה, יוחזר לו העודף תוך 30 ימים מקבלת הדו"ח, או במועד מאוחר יותר שקבע שר האוצר, ואולם –

(1) אם המנהל הורה לבדוק את פנקסיו של העוסק כדי לקבוע אם הוא זכאי לעודף – יוחזר העודף תוך 90 ימים מקבלת הדו"ח;

(2) אם מי שהמנהל הסמיכו לכך, או משטרת ישראל, החלו בחקירה לגבי חשד בביצוע עבירה על חוק זה בידי העוסק – יוחזר העודף תוך 180 ימים מקבלת הדו"ח;

(3) אם בתוך התקופה האמורה בפסקה (2) הוגש כתב אישום נגד העוסק לגבי עבירה כאמור או נלקח מהעוסק כופר כסף כאמור בסעיף 121, רשאי המנהל להפחית מסכום העודף, לרבות הפרשי ההצמדה והריבית המגיעים בשלו על פי סעיף 105, כל סכום שהעוסק חייב בו, והיתרה תוחזר לעוסק תוך 30 ימים מיום שניתן פסק דין סופי או מיום שנלקח כופר הכסף, לפי הענין.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי המנהל שלא להחזיר את העודף למי שאיננו מנהל ספרים או מנהלם בסטיה מהותית מהוראות חוק זה או התקנות שלפיו, וכן רשאי המנהל שלא להחזיר את העודף למי שעד למועד הגשת הדו"ח שבו כלול העודף האמור לא הגיש דו"ח שהיה חייב להגישו לפי חוק זה, כל עוד לא הגיש את הדו"ח.

(ג) החלטתו של המנהל לפי סעיף קטן (ב) שלא להחזיר את העודף, יראוה לענין ערר או ערעור כסירוב המנהל לקבל דו"ח ויחולו לגביה הוראות סעיף 74 בשינויים המחוייבים.

(ד) לענין סעיף זה, מועד קבלת הדו"ח או הגשתו, לפי הענין, לגבי דו"ח שלא צויינו בו נכונה כל הפרטים – המועד שבו הושלמו או תוקנו הפרטים.

מס התשומות שלפני הרישום

[תיקונים: התשמ"ו (מס' 2), התשע"ח (מס' 2)]

40. מס התשומות הכלול בחשבוניות מס, בהצהרות ייבוא או במסמך אחר שאישר המנהל על פי סעיף 38א (א) שהוצאו לעוסק לפני שנרשם על פי סעיף 52, לא יהא ניתן לניכוי.

מס תשומות של עסק בהקמה

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשמ"ו (מס' 2), התשע"ח (מס' 2), התשפ"ג (מס' 2)]

40א.⁷ על אף האמור בסעיפים 38 ו-40, מס תשומות ששילם עוסק לפני רישומו כדין יהיה ניתן לניכוי, ובלבד שהוכח להנחת דעתו של המנהל שהתשומות נרכשו בשלבי הקמת העסק ושימשו להקמתו, והכל אף אם חשבונית המס, הצהרת הייבוא או מסמך אחר שאישר המנהל על פי סעיף 38א (א) לא הוצאו על שם העוסק.

התשומות ששימשו לעסקה פטורה

[תיקון: התשל"ט (מס' 2)]

41. אין לנכות מס על תשומות אלא אם הן לשימוש בעסקה החייבת במס.

הגבלה לגבי ניכויים של עוסק זעיר

42. (בוטל).

הפחתת מחמת ביטול או שינוי

43. בוטלה עסקה או שונו תנאיה באופן המקטין את המס לאחר שהקונה ניכה את המס עליה כמס תשומות, יפחית הקונה בסכום ההפרש את מס התשומות שבדו"ח התקופתי שלאחר מכן או ישלם את ההפרש כפי שקבע שר האוצר.

ניכוי במכירת מקרקעין

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשנ"ג, התשס"ב (מס' 3), התשפ"ג (מס' 2)]

43א.⁸ (א) במכירת מקרקעין על ידי עוסק פטור או במכירת מקרקעין שהיא עסקת אקראי, זכאי החייב במס לנכות מהמס שהוא חייב בו את המס ששולם בשל רכישת המקרקעין והשבחתו (בסעיף זה – הרכישה) אם יש בידו, בשל הרכישה האמורה, חשבונית מס או מסמך אחר שאישר המנהל המעיד על תשלום המס כאמור, והמס לא נוכה.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול במכירת מקרקעין כאמור בסעיף 30א(16), אולם מלכ"ר או מוסד כספי שהוא חברה קולטת במיזוג או חברה חדשה בפיצול, לפי הענין, יהיה זכאי לנכות, בעת שימכור את המקרקעין, מהמס שהוא חייב בו את המס ששולם בשל רכישת המקרקעין בידי החברה המתמזגת או החברה המתפצלת, לפי הענין, אם יש בידו חשבונית על המס ששילמה והמס לא נוכה.

(ג) סך הניכוי מהמס לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) לא יעלה על המס שהחייב במס חייב בו בשל מכירת המקרקעין.

(ד) בסעיף זה –

"המס ששולם" – סכום המס הכלול בחשבוניות המס, או במסמך האחר, לפי הענין, כשהוא מוכפל במדד שפורסם לאחרונה לפני יום מכירת המקרקעין ומחולק במדד שפורסם לאחרונה לפני יום תשלום המס, בניכוי סכומי המס הניתנים לניכוי כפחת לפי סעיף 21 לפקודת מס הכנסה ולפי כל דין אחר;

⁷. ראו הוראת שעה ותנאיה לגבי סעיף 40 והוספת סעיף 40ב בסוף מסמך זה.

⁸. ראו הוראת שעה ותנאיה לגבי סעיף 43 בסוף מסמך זה.

"השבחה" – כל ההוצאות שהוציא המוכר מיום הרכישה ועד ליום המכירה לשם השבחתם של המקרקעין שאינן מותרות בניכוי לפי פקודת מס הכנסה; "מדד" – כהגדרתו בסעיף 93.

החזר מס לתייר

[תיקון התשס"ב (מס' 3)]

43ב. (א) תייר זכאי בעת יציאתו מישראל להחזר המס ששילם בעת רכישת טובין בבית עסק שאושר לענין זה לפי הוראות סעיף קטן (ג), ובלבד שהתייר הוכיח בעת יציאתו מישראל, להנחת דעתו של המנהל, שהתקיימו כל אלה:

- (1) הוא יוצא מישראל עם הטובין;
- (2) בידי חשבונית מס שהוצאה כדין וכן מסמך אחר ובו פרטים הקשורים למכירת הטובין כפי שיקבע שר האוצר.
- (ב) שר האוצר רשאי לקבוע תנאים נוספים על אלה המפורטים בסעיף קטן (א), להחזר מס לתייר, לרבות תשלום על ידי התייר למי שהמנהל מחזיר באמצעותו את המס לתייר.
- (ג) שר התיירות, בהתייעצות עם המנהל, רשאי לאשר בתי עסק לענין סעיף זה, לפי כללים שיקבע; אחת לשנה יפרסם שר התיירות ברשומות את רשימת בתי העסק שאושרו באותה שנה וכן את רשימת בתי העסק שאישרם לענין זה בוטל באותה שנה.
- (ד) לענין סעיף זה לא יראו במעבר לאזור או לשטחי עזה ויריחו, יציאה מישראל.

תקנות לענין ניכוי מס תשומות

[תיקונים: התשל"ח, התשמ"ו (מס' 4), התשנ"ה]

44. שר האוצר רשאי לקבוע, דרך כלל או לסוג מסויים של עוסקים או עסקאות, הוראות בדבר –

- (1) נכסים ושירותים אשר מס התשומות ששולם על עסקאות בהם או על יבואם לא יהא ניתן לניכוי, או שהזכות לנכות תוגבל כפי שקבע;
- (2) כללים לניכוי מס התשומות כשהנכסים או השירותים שבשל יבואם או העסקה בהם שולם המס שימשו גם בעסקאות שהמס עליהן מותר בניכוי גם בעסקאות שהמס עליהן לא ניתן לניכוי;
- (3) הדרך שבה תוחזר יתרת מס התשומות העודפת על מס הערך המוסף, לרבות זקיפתה ליזכות חשבונו של העוסק;
- (4) כללים ותנאים לניכוי מס ששולם לפי הדין המקביל לחוק זה באזור או בשטחי עזה ויריחו.

פרק ט': חשבוניות

חובה להוציא חשבונית עסקה

45. עוסק חייב להוציא לקונה חשבונית עסקה על כל עסקה או חלק מעסקה גם אם הם פטורים ממס.

מועד הוצאת חשבונית

[תיקון התשע"ב (מס' 2)]

46. (א) חשבונית תוצא תוך ארבעה-עשר יום ממועד החיוב במס.

(ב) היתה העסקה פטורה ממס, תוצא חשבונית במועד שבו היה צריך להוציא לפי סעיף-קטן (א) אילו היתה חייבת במס.

זכות להוציא חשבונית מס

[תיקונים: התשנ"ה, התשנ"ה (מס' 2), התשס"ט (מס' 2), התשע"ב (מס' 2), התשפ"ג (מס' 2), התשפ"ה]

47. (א) עוסק מורשה רשאי להוציא לגבי עסקה חייבת במס חשבונית מס שמספרה הוקצה על ידי המנהל לפי סעיף קטן (ד), או חשבונית מס שמספרה לא הוקצה כאמור ובלבד שחשבונית כאמור שמספרה לא הוקצה אינה חייבת בפירוט לפי הוראות סעיף 69(א2); במקום חשבונית עסקה, וחייב הוא לעשות כן לפי דרישת הקונה.

(1א)¹⁰ על אף האמור בסעיף קטן (א), הקונה לא ידרוש חשבונית מס כאמור באותו סעיף קטן קודם לתשלום התמורה או חלקה, לפי העניין, אם המועד לחיוב במס בשל העסקה חל עם קבלת התמורה ועל הסכום שהתקבל.

(2א)¹¹ (1) עוסק מורשה המוציא חשבונית מס כאמור בסעיף קטן (א), רשאי לבקש מהמנהל להקצות מספר לחשבונית המס (בסעיף קטן זה – המבקש), ובעסקה שסכומה, בלא המס, עולה על הסכום האמור בסעיף 38(א1), חייב הוא לעשות כן לפי דרישת הקונה; הוראות סעיף קטן זה יחולו לענין חשבונית מס שהוצאה בשל עסקה שהמס שחל לגביה אינו בשיעור אפס.

(2) המבקש יגיש את הבקשה כאמור בפסקה (1) באופן מקוון כפי שיוורה המנהל; הקצה המנהל מספר לחשבונית המס, יציין המבקש את המספר על גבי חשבונית המס, לרבות בכתב יד.

(3) היה למנהל לסוד סביר לחשש שחשבונית המס שלגביה הוגשה הבקשה התוצא שלא כדין, רשאי הוא להחליט שלא להקצות מספר לחשבונית המס (להלן – החלטה מקדמית); החלטה מקדמית, החליט המנהל כאמור – ישלח למבקש את החלטה המקדמית באופן מיידי, בהודעה מקוונת, ויאפשר למבקש לפעול בהתאם למפורט בה; ההודעה המקוונת תכלול את אלה:

(א) העילה להחלטה המקדמית שלא להקצות מספר לחשבונית המס;

(ב) המועד שבו המבקש רשאי להביא לפני המנהל את טענותיו, אשר יהיה בתוך שני ימי עסקים מיום שליחת ההודעה המקוונת (בסעיף זה – השימוע);

(ג) אפשרות המבקש לסמן באופן מקוון את בחירתו באחת מאלה:

(1) המנהל ישלח הודעה מקוונת לקונה, אם הוא עוסק, שבה יוצע לקונה לקבל על עצמו את תשלום המס בשל העסקה; הודעה כאמור תכלול מספר בעבור חשבונית המס שיוציא הקונה, אם יבחר לקבל על עצמו את תשלום המס ויאשר זאת באופן מקוון;

(2) המבקש יוציא לקונה חשבונית מס בלי שהוקצה לה מספר, והוראות סעיף 38(א1) יחולו לענין זה.

(4) עוסק מורשה רשאי לבקש מהמנהל להקצות מספר לחשבונית מס גם לאחר הוצאת החשבונית, אולם אין בכך כדי לשנות מהמועד

⁹. ראו הוראת שעה ותנאים לגבי סעיף 47 בסוף מסמך זה.

¹⁰. עפ"י הוראות תיקון התשע"ב (מס' 2), החל מיום 1.1.15 רשאי שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע כי הוראות סעיף 47(א1) לא יחולו, ובלבד ששוכנע שיש קושי ממשי ליישמו.

¹¹. ס"ק 47(א2) – (4א) חלים בתקופה שמיום 1.1.24 ועד יום 31.12.28 או עד מועד הפקיעה הראשון או השני כמשמעותם בס"ק 38(ד) לתיקון התשפ"ג (מס' 2).

(3א) קיבל הקונה על עצמו את תשלום המס כאמור בסעיף קטן (2א)(3)(ג)(1), יחולו הוראות אלה:

- (1) הקונה יוציא חשבונית מס ערוכה על שמו הוא ויציין בה את המספר שהקצה לה המנהל; הקונה ידווח על העסקה בדוח שעליו להגיש בשל עסקאותיו לפי פרק י"א;
- (2) המבקש יוציא חשבונית מס שבה תדווח העסקה כאילו היה חל עליה מס בשיעור אפס, יציין בה את המספר שהוקצה לחשבונית המס כאמור בפסקה (1) וכן כי היא הוצאה מכוח סעיף קטן זה.
- (4א) על שימוע לפי סעיף קטן (2א)(3)(ב) יחולו הוראות אלה:
 - (1) עד קיומו של השימוע המבקש לא יקבל מספר לאותה חשבונית מס, אלא אם כן החליט המנהל להקצות מספר לחשבונית;
 - (2) המנהל רשאי לקיים את השימוע באמצעות היוועדות חזותית; לעניין פסקה זו, "היוועדות חזותית" – תקשורת בין כמה מוקדים המאפשרת העברת תמונה וקול בזמן אמת;
 - (3) בחר המבקש שלא להתייצב לשימוע, יראו את ההחלטה המקדמית כהחלטה שלא להקצות מספר כאמור בפסקה (4) רישה;
 - (4) החליט המנהל לאחר קיום השימוע כי הוצאה של חשבונית המס בנסיבות העניין תהיה שלא כדין – לא יקצה לה מספר; המנהל יחליט בבקשה בתוך יום עסקים אחד מתום השימוע; לא החליט המנהל בבקשה בתוך פרק הזמן כאמור, יראו את הבקשה להקצאת מספר כאילו התקבלה והמנהל יקצה לחשבונית המס מספר;
 - (5) על ההחלטה שלא להקצות לחשבונית המס מספר לפי פסקה (4) רשאי העוסק להשיג לפני המנהל בתוך שלושים ימים לאחר קיום השימוע או במועד מאוחר יותר שהתיר המנהל מטעמים מיוחדים; על השגה לפי פסקה זו יחולו הוראות אלה:
 - (א) המנהל יחליט בהשגה בתוך 21 ימי עסקים מיום הגשתה; לא החליט המנהל בהשגה בתוך התקופה האמורה, יראו את ההשגה כאילו התקבלה;
 - (ב) הודעה על החלטת המנהל בהשגה ועל נימוקיה, תומצא למבקש;
 - (ג) מי שקיבל את ההחלטה לאחר קיום השימוע, לא יחליט בהשגה עליה;
 - (6) על החלטת המנהל בהשגה לפי פסקה (5) רשאי העוסק לערער לפני בית המשפט המחוזי, והוראות סעיף 83(ב) ו-1(ג) יחולו לעניין זה.
 - (1) חשבונית מס תכלול פרטים שקבע המנהל, ובלבד שיפורטו בה המס בנפרד וכן מספר הרישום של הקונה; אך רשאי המנהל להתיר, דרך כלל או לסוגים של עוסקים או עסקאות, ציון המלים "כולל מס" במקום פירוט המס בנפרד ואי ציון מספר הרישום של הקונה.
 - (2) חשבונית מס שיוציא עוסק מורשה לעוסק, למסד כספי או למלכ"ר הרשומים בידי הרשות הפלסטינית תהיה בצורה שקבע המנהל, תכלול פרטים שקבע ותוגש באופן מקוון.
 - (ג) היתה חשבונית המס נוגעת לעסקאות החייבות במסוגם לעסקאות הפטורות ממס, או נוגעת לעסקאות החייבות במסוגם לעסקאות החייבות בשיעור אפס, יצויינו בחשבונית פרטי החשבון לגבי כל סוג בנפרד.
 - (ד) מספרי חשבוניות המס יוקצו לעוסק על ידי המנהל באופן מקוון, כפי שיוורה המנהל, עד 30 בנובמבר של כל שנה, לשימוש בשנה שלאחר מכן, כולה או חלקה.

חובת עוסק בעת רכישה

(תיקון התשס"ג)

47א.¹² קונה שהוא חייב במס, שרכש נכסים או שירותים לצורך עסקו או לשימוש בעסקו או לצורך פעילותו, חייב לנהוג כלהלן:

- (א) עלה ערך הנכסים או השירותים על 362 שקלים חדשים אך לא הגיע ל-29,112 שקלים חדשים, ידרוש ממוכר שהוא עוסק מורשה חשבונית מס או ישלם בהעברה בנקאית, בכרטיס אשראי או בשיק שהוא חתום עליו כמושך ונאמר בו כי התשלום הוא למוכר בלבד;
- (ב) היה ערך הנכסים או השירותים 29,112 שקלים חדשים או יותר, חייב הוא לדרוש ממוכר שהוא עוסק מורשה חשבונית מס ולא ישלם בשטרי כסף, ואם שילם בשיק מוסב יוסיף על גב השיק את שמו, חתימתו ומספר הרישום במשרד מס ערך מוסף;
- (ג) הטוען שקיים תנאי סעיף זה – עליו הראיה.

רישום בחסר או ביתר

48. הוצאה חשבונית שנרשמו בה ביתר או בחסר מחיר העסקה, או החלק ממנו המגיע אותה שעה, או מס הערך המוסף, יחולו הוראות אלה:
 - (1) נרשמו ביתר – ישולם המס על-פי המחיר הרשום או המס הרשום, הכל לפי הגבוה, כל עוד לא תוקנה החשבונית בדרך שקבע שר האוצר;
 - (2) נרשמו בחסר – יוציא העוסק חשבונית משלימה.

עסקה שלא יצאה לפועל או בוטלה

49. הוצאה חשבונית לגבי עסקה החייבת במס והעסקה או מקצתה לא יצאה לפועל או נבטלה או חלה טעות בחשבונית – ישולם המס לפי החשבונית כל עוד לא בוטלה או תוקנה כפי שקבע שר האוצר.

הוצאת חשבונית מס שלא כדין

(תיקון התשס"ג)

50. (א) אדם שאינו רשאי לפי סעיף 47 להוציא חשבונית מס, והוציא חשבונית מס או הוציא מסמך הנחזה כחשבונית מס אף אם חסרים בו פרטים הנדרשים לענין חשבונית מס, יהיה חייב בתשלום כפל המס המצויין בחשבונית או המשתמע ממנה.
 (א1) עוסק שניכח מס תשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה שלא כדין, רשאי המנהל להטיל עליו כפל המס המצויין בחשבונית או המשתמע ממנה, אלא אם כן הוכיח להנחת דעתו של המנהל כי לא ידע שהחשבונית הוצאה שלא כדין.
 (ב) על דרישה לשלם כפל מס לפי סעיפים קטנים (א) או (א1) ניתן לערער לפני בית המשפט המחוזי; הגשת הערעור תעכב את תשלום כפל המס, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

תקנות לענין חשבונית

51. שר האוצר רשאי לקבוע לסוגי עוסקים או עסקאות הוראות משלימות לביצוע פרק זה, ובין השאר –

¹². הסכומים הנקובים בסעיף 47א עורכנו לאחרונה ב"פ 14723, התשפ"ו, עמ' 7979, החל מיום 1.7.2026.

- (1) צורת החשבונית, הפרטים שיירשמו בה ועשיית העתקים ממנה;
- (2) הוראות בדבר שמירת החשבונית והעתקה;
- (3) פטורים לעוסקים, לסוג עוסקים או לסוג עסקאות מחובת הוצאת חשבונית, והתנאים בניהול רישומים או בהוצאת מסמכים במקום חשבונית.

פרק י': רישום

חובת רישום

(תיקונים: התשנ"ה, התשס"ג)

52. (א) עוסק, מלכ"ר ומוסד כספי חייבים ברישום, במועד ובדרך שנקבעו.
- (ב) אדם שהוכיח, להנחת דעתו של המנהל, שהוא מקים עסק, רשאי להירשם כעוסק ומשנרשם דינו לכל דבר וענין כדין עוסק.
- (ג) המנהל רשאי שלא לרשום עוסק, מלכ"ר או מוסד כספי, אם יש לו יסוד סביר לחשוד שהוא יעסוק בפעולות בלתי חוקיות.
- (ד) המנהל רשאי לדרוש ערובות להנחת דעתו מאדם המבקש להירשם כעוסק, כמלכ"ר או כמוסד כספי, לפי הענין, כתנאי לרישום כאמור, אם הורשע אותו אדם בחמש השנים שלפני המועד שבו הגיש בקשה לרישום לפי סעיף זה בפסק דין חלוט בעבירה לפי סעיפים 117(א)(3), (5) או (6), ולא שילם את חוב המס נושא כתב האישום, או שהורשע בפסק דין חלוט בעבירה לפי סעיף 117(ב); לענין סעיף קטן זה - "אדם" - לרבות חבר בני אדם שמנהל פעיל בו, בעל מניה מהותי בו או שותף בו, הורשע בעבירה כאמור; "בעל מניה מהותי" - כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999.

תעודת עוסק מורשה ואישור רישום

[תיקון התשס"ב (מס' 3)]

53. (א) עוסק, שאינו עוסק פטור, יקבל עם רישומו לפי סעיף 52 תעודת עוסק מורשה.
- (ב) מי שאינו עוסק מורשה יקבל עם רישומו אישור על רישומו ועל סיווגו.

רישום בידי המנהל

54. מי שחייב ברישום ולא נרשם, רשאי המנהל לרשמו רישום ארעי; אין ברישום זה כדי לפטור מן החובה להירשם על פי סעיף 52.

רישום מספר עסקים של עוסק

55. אדם שיש לו כמה עסקים או שבעסקו כמה יחידות עסק, יירשם כעוסק אחד לגבי כולם, אולם רשאי הוא להירשם בנפרד לגבי כל עסק או יחידה שבעסקו; שר האוצר רשאי לקבוע תנאים לרישום כאמור.

רישום מספר עוסקים כאחד

(תיקון התשנ"ה)

56. עוסקים שהם אזרחים ישראלים כהגדרתם בסעיף 1א(ב), שמקום עסקם הקבוע והמתמשך הוא בישראל שביקשו להירשם כאחד, רשאי המנהל לרשום אותם כך, ומשנרשמו יראו אותם לענין חוק זה כשותפים; שר האוצר רשאי לקבוע תנאים לרישום עוסקים כאחד.
- [תיקון התשס"ב (מס' 3)]
57. (בוטל).

רישום מסוג שונה

58. המנהל רשאי, לפי בקשת מי שנמנה עם סוג פלוני של חייבי מס או ביזמת עצמו, לרשום אותו כנמנה עם סוג אחר, הן לכל עיסוקיו או פעילויותיו והן למקצתם, אם ראה שמהותם קרובה יותר לסוג האחר.

רישום עוסק מורשה כעוסק פטור

[תיקון התשס"ב (מס' 3)]

59. (א) עוסק מורשה, שמחזור העסקאות שלו ירדועמד שנתיים רצופות למטה מן הסכום המחייב רישום כעוסק מורשה, ירשום אותו המנהל מיוזמתו או לפי בקשת העוסק, כעוסק פטור; הוראה זו לא תחול על מי שנקבע לגביו שיהיה עוסק מורשה אף אם מחזור העסקאות שלו נמוך מהסכום האמור.
- (ב) עוסק מורשה שמחזור העסקאות שלו בשנה הראשונה לפעילותו נמוך מהסכום המחייב רישום כעוסק מורשה, רשאי המנהל, מיוזמתו, לרשום אותו כעוסק פטור.

תושב חוץ שיש לו עסקים או פעילות בישראל

[תיקון התשס"ב (מס' 3)]

60. (א) חייב במס שעיקר עסקיו או פעילותו מחוץ לישראל ויש לו עסקים או פעילות גם בישראל, ימנה תוך שלושים יום לאחר שהחל לעסוק או לפעול בארץ נציג שמקום מגוריו הקבוע הוא בישראל, יודיע על כך למנהל ויצרף הסכמתו של הנציג בכתב.
- (ב) נציג שנתמנה לפי סעיף זה דינו לענין חוק זה כדין החייב במס.
- (ג) הפסיק נציג לייצג את החייב במס, יתנו החייב במס או הנציג למנהל הודעה על כך בכתב לא יאוחר מארבעה-עשר יום לאחר הפסקת הייצוג; החייב במס ימנה תוך אותה תקופה, בדרך האמורה בסעיף-קטן (א), נציג חדש ויצרף להודעה את שמו של הנציג החדש וכתב הסכמתו.
- (ד) כל עוד לא הודיע הנציג למנהל שחדל לייצג, יוסיפו לחול עליו החובות על פי סעיף-קטן (ב), ואם מסר הודעה מראש על הפסקת הייצוג יחולו עליו החובות כאמור עד למועד הפסקת הייצוג.
- (ה) בסעיף זה, "תושב חוץ" - כהגדרתו בסעיף 1, לרבות -
- (1) לגבי יחיד - יחיד השוהה בישראל על פי אשרה או רשיון לשיבה שאינה ישיבת קבע, כפי שיוורה המנהל;
- (2) לגבי חבר בני אדם - אם נתקיים אחד מאלה -
- (א) תאגיד שהשליטה בו וניהולו מופעלים מחוץ לישראל;
- (ב) חברה הרשומה בישראל כחברת חוץ; לענין זה, "חברת חוץ" - כהגדרתה בסעיף 1 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.

אי רישום תושב האזור או תושב שטחי עזה ויריחו

[תיקונים: התשנ"ה, התשס"ה (מס' 2)]

460. המנהל רשאי שלא לרשום עוסק, מלכ"ר או מוסד כספי, שהוא תושב האזור או תושב שטחי עזה ויריחו ואינו אזרח ישראלי כהגדרתו בסעיף 1א(ב), או שהוא רשום לפי הדין המקביל לחוק זה באזור או בשטחי עזה ויריחו, והכל אם אין לו בישראל עסק קבוע ומתמשך או פעילות קבועה ומתמשכת.

שינוי רישום או ביטול

[תיקונים: התשס"ב (מס' 3), התשס"ג]

61. (א) ראה המנהל שפלוני רשום אף על פי שאינו נמנה עם החייבים ברישום, או שרישומו כנמנה עם סוג מסויים של חייבי רישום אינו כדין, רשאי הוא לבטל או לתקן את הרישום.

(ב) רישום על פי בקשתו של פלוני לפי סעיפים 55 או 56 או רישום לפי סעיף 58 ניתן לביטול או לשינוי, אם ראה המנהל שהנסיבות מצדיקות זאת.

(ג) לא מינה החייב במס נציג לפי הוראות סעיף 60 או לא מסר הודעה על מינוי נציג חדש בהתאם להוראות אותו סעיף – רשאי המנהל לבטל את רישומו של החייב במס.

(ד) המנהל רשאי לדרוש מאדם הרשום לפי סעיפים 52, 55, 56 או 58, שהורשע בפסק דין חלוט בעבירה לפי סעיף 117(ב), ערובות להנחת דעתו להבטחת תשלום המס בו יחוייב אותו אדם לאחר הדרישה להמצאת הערובות; לא המציא האדם ערובות כאמור, רשאי המנהל לבטל את רישומו; לענין סעיף קטן זה –

"אדם" – כהגדרתו בסעיף 52(ד);

"בעל מניה מהותי" – כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999.

מתן הזדמנות להשמיע טענות

[תיקונים: התשס"ב (מס' 3), התשס"ג]

62. ביקש המנהל לפעול לפי סעיפים 52(ג) או (ד), 54, 58, 59, 61, 77ב(א) או (ב) או 106ב(א), שלא על פי בקשת הנוגע בדבר, יתן לו הזדמנות להביא לפניו טענותיו.

תחילת תוקף

63. ביטול או שינוי על פי סעיף 61 וכן סיווג לפי סעיף 58, תקפם כעבור שלושים יום לאחר החודש שבו ניתנה ההודעה לפי סעיף 64, או במועד אחר שקבע המנהל.

ערעור על פעולות המנהל

[תיקון התשס"ג]

64. (א) פעל המנהל על פי סעיפים 52(ב) עד (ד), 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61 או 106ב(א), יודיע על כך לנוגע בדבר, והרואה עצמו נפגע רשאי, תוך שלושים יום לאחר שהומצאה לו ההודעה, לערער לפני בית המשפט המחוזי.

(ב) נתבקש המנהל לפעול על פי הסעיפים הנזכרים בסעיף-קטן (א) ולא השיב לבקשה תוך 90 יום, יראוהו לענין סעיף-קטן (א) כאילו דחה את הבקשה.

(ג) הגשת ערעור תעכב את ביצועה של החלטת המנהל, זולת אם החליט בית המשפט אחרת.

תקנות בדבר רישום

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

65. שר האוצר רשאי לקבוע הוראות משלימות לביצוע פרק זה ובין השאר בדבר חובותיו של אדם שרישומו בוטל או שונה והדרכים לניכוי מס תשומות שטרם ניכה וכן הוראות בדבר פטור מחובת רישום לסוגי עוסקים.

פרק י"א: פנקסים ודוחות

ניהול פנקסים ורשומות

66. חייב במס ניהול פנקסים ורשומות בצורה ובדרך שקבע שר האוצר, דרך כלל או לסוגי עוסקים או חייבי מס.

דוח תקופתי

[תיקונים: התשנ"ו (מס' 2), התשנ"ה (מס' 2), התשנ"ח (מס' 2), התשס"ה (מס' 4), התשס"ט (מס' 2), התשע"ב, התשע"ג, התשע"ה (מס' 4), התשפ"ה]

67. (א) חייב במס יגיש למנהל בדרך שקבע שר האוצר דוח לכל תקופה שקבע שר האוצר כתקופת דוח לחייבי מס דרך כלל או לסוגים (להלן – דוח תקופתי), ובלבד שמוסד כספי יגיש דוחות נפרדים לגבי השכר ששילם ולגבי הריכוז שהפיק, ותקופת הדוח לגבי הריכוז תהיה שנת מס. (1א)¹³ מלכ"ר שרכש טובין או שקיבל שירותים מעוסק הרשום בידי הרשות הפלסטינית, יגיש למנהל, בעת הגשת הדוח התקופתי, דוח מיוחד על כך, כפי שיקבע שר האוצר בתקנות.

(2א) על אף האמור בסעיף קטן (א), לענין קביעת תקופת הדיווח, תקופת הדיווח לגבי עוסק אשר מחזור עסקאותיו אינו עולה על 1,725,000¹⁴ שקלים חדשים תהיה חודשיים, אלא אם כן קבע שר האוצר לפי סעיף קטן (א) תקופת דיווח ארוכה יותר לגבי עוסק שהתקיים בו האמור בסעיף קטן זה או אם התיר המנהל, לבקשת עוסק כאמור, ובתנאים שיוורה, להגיש דוח לתקופה קצרה יותר שקבע שר האוצר, לפי סעיף קטן (א).

(2) הוראות שקבע שר האוצר לפי סעיף קטן (א) לענין תקופת הדיווח יחולו לענין סעיף קטן זה, בשינויים המחויבים.

(ב) דוח תקופתי יוגש תוך חמישה-עשר יום לאחר תקופת הדוח שבו, אף אם לא היו באותה תקופה עסקים או פעילות המחייבים בתשלום מס, זולת אם נפסקו כליל העסקים או הפעילות והחייב במס הודיע על כך למנהל בדרך שקבע שר האוצר.

(1ב) המועד האחרון להגשת דוח תקופתי יידחה אם בחמשת הימים שקדמו למועד האמור היו לפחות שלושה ימי מנוחה, והוא יהיה ביום החול הרביעי שמתום ימי המנוחה הבאים ברצף; לענין זה, "ימי מנוחה" – ימי המנוחה הקבועים במדינת ישראל כמשמעותם בסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, וכן חול המועד.

¹³. ס"ק 67(1א) בטל החל ביום 1.8.25 (תיקון התשפ"ה).

¹⁴. הסכום הנקוב בסעיף 67(2א) (1) התעדכן לאחרונה ב"פ 12707, התשפ"ד, עמ' 11675, החל מיום 1.9.24.

- (ג) המנהל רשאי לפטור זמנית חייב במס מהגשת דו"ח לתקופה ובתנאים שיקבע.
- (ד) שר האוצר רשאי לפטור מחובת הגשת דו"ח תקופתי סוגי עוסקים שכל עסקם בעסקאות פטורות ממס או בעסקאות החייבות במס בשיעור אפס.
- (ה) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע פעולות שיראו אותן כפעולות החייבות בדיווח. פעולות שנקבעו כאמור יפורטו בדוח התקופתי.

דוח תקופתי לעוסק החייב בדיווח מפורט

(תיקונים: התשע"ב, התשע"ד, התשע"ז)

67א. (א) על אף האמור בסעיף 67, עוסק החייב בדיווח מפורט כאמור בסעיף 69א(ז) יגיש למנהל דוח תקופתי לכל תקופה בתחודש שתחילתה אחד בחודש.

(ב) (בוטל).

(ג) עוסק שחוק זה הוחל לגביו לראשונה שלא באחד בחודש פלוני, תהא תקופת הדיווח הראשונה שלו לפי סעיף זה, התקופה שתחילתה ביום שבו הוחל לגביו החוק וסיומה בתום אותו חודש.

(ד) (1) דוח תקופתי יוגש בתוך 23 ימים לאחר תקופת הדוח שבו, אף אם לא היו באותה תקופה עסקים המחייבים בתשלום מס, זולת אם נפסקו כליל העסקים והעוסק הודיע על כך למנהל בדרך שקבע שר האוצר.

(2) (בוטל).

(3) (בוטל).

(ה) המועד האחרון להגשת דוח תקופתי יידחה אם בחמשת הימים שקדמו למועד האמור היו לפחות שלושה ימי מנוחה, והוא יהיה ביום החול הרביעי שמתום ימי המנוחה הבאים ברצף; לעניין זה, "ימי מנוחה" – כהגדרתם בסעיף 67(ב1).

(ו) המנהל רשאי לפטור זמנית חייב במס מהגשת דוח לתקופה ובתנאים שיקבע.

(ז) שר האוצר רשאי לפטור מחובת הגשת דוח תקופתי סוגי עוסקים שכל עסקם בעסקאות פטורות ממס או בעסקאות החייבות במס בשיעור אפס.

(ח) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע פעולות שיראו אותן כפעולות החייבות בדיווח; פעולות שנקבעו כאמור יפורטו בדוח התקופתי.

הגשה באופן מקוון

(תיקון התשע"ז)

67ב. (א) בסעיף זה –

"הגשה באופן מקוון" – הגשת דוח, מסמך או טופס, באמצעות מסר אלקטרוני;

"מסר אלקטרוני" – כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית.

(ב) נוסף על האמור בסעיף 72א, שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע כי דוחות, מסמכים או טפסים נוספים שיש להגיש למנהל לפי חוק זה, כולם או חלקם, יוגשו באופן מקוון, כאמצעי דיווח יחיד, ורשאי הוא לקבוע כאמור גם לגבי מי שלא חלה עליו חובת הגשה באופן מקוון אך בחר בכך.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע סוגי חייבים בדיווח שיהיו פטורים מחובת הגשה באופן מקוון.

(ד) המנהל רשאי לקבוע כללים לגבי הגשה באופן מקוון, בעניינים אלה:

(1) הליכי הזיהוי לצורך ההגשה;

(2) אופן ההגשה;

(3) הארכת מועד ההגשה;

(4) הטפסים והמסרים האלקטרוניים שיש להשתמש בהם לצורך ההגשה.

(ה) על אף האמור בסעיף 72א(א) לחוק חתימה אלקטרונית, יראו דוח, מסמך או טופס שהוגשו באופן מקוון בהתאם לכללים שקבע המנהל לפי סעיף זה, כאילו נחתמו.

(ו) דוח, מסמך או טופס שהיתה חובה להגישם באופן מקוון ולא הוגשו בדרך זו, יראו אותם כאילו לא הוגשו.

דיווח בגין חוות דעת

[תיקון התשע"ז (מס' 2)]

67ג. (א) בסעיף זה –

"חוות דעת" – חוות דעת בכתב, חתומה על ידי נותן חוות הדעת, שניתנה, במישרין או בעקיפין, לאדם ומאפשרת או נועדה לאפשר יתרון מס, ובלבד שהתקיים לגביה אחד מאלה:

(1) שכר הטרחה בגין חוות הדעת, כולו או חלקו, תלוי בסכום יתרון המס שיווצר למקבל חוות הדעת;

(2) היא תכנון מדף;

"יתרון מס" – לרבות כל אחד מאלה:

(1) הנחה או הקלה מהמס, דחיית אירוע המס, הפחתה של סכום המס או הימנעות ממס;

(2) החזר של מס;

(3) דחייה של מועד תשלום המס;

"שכר טרחה" – סכום של 100,000 שקלים חדשים לפחות, שהוסכם בין הצדדים כי ישולם בעד חוות הדעת בגין חיסכון המס המרבי הכולל שיווצר למקבל חוות הדעת;

"תכנון מדף" – אחד מאלה:

(1) חוות דעת הכוללת בעיקרה תוכן אחיד באותו נושא, שניתנה במישרין או בעקיפין, על ידי נותן חוות הדעת, לשלושה חייבים במס לפחות,

- בתוך תקופה של שנתיים, בכפוף להוראות סעיף קטן (ו), שאינם קרובים, והיא אינה תלויה בעיקרה בנסיבותיו המיוחדות של כל חייב במס; לעניין זה, "קרוב" – כהגדרתו בפסקאות (1) או (2) בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה;
- (2) חוות דעת שנתון חוות הדעת הוא שהציע אותה למקבל מיוזמתו, והמקבל חויב בחובת סודיות לגבי תוכנה, כולו או חלקו.
- (ב) (1) מי שקיבל חוות דעת ידווח על כך בטופס שיקבע המנהל, בתוך 60 ימים מתום שנת המס שבה התקבל יתרון המס בגין חוות הדעת, ובלבד שלא תידרש מסירתה של חוות הדעת לרשות המסים; בדיווח כאמור יפורטו כל אלה בלבד:
- (א) עצם קבלת חוות הדעת;
- (ב) הפעולה או הנכס הנדונים בחוות הדעת;
- (ג) סוג סוגיית המיסוי המושפעת מחוות הדעת, כפי שקבע המנהל.
- (2) קיבל אדם חוות דעת לאחר תום שנת המס, ידווח עליה בטופס כאמור בפסקה (1), בתוך 60 ימים מיום שקיבל אותה.
- (ג) דיווח כאמור בסעיף קטן (ב) יוגש באופן מקוון ויחולו עליו הוראות סעיף 67ב.
- (ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא יהיה אדם חב בדיווח –
- (1) בשל תכנון מדף כאמור בפסקה (1) בלבד להגדרה "תכנון מדף" שלא ניתנה לגבי הודעה לפי סעיף קטן (ו);
- (2) בשל חוות דעת שניתנה לו לגבי סוגיות שנדונו בהליך שומה, השגה או ערעור, ובלבד שחוות הדעת ניתנה בתקופה שבה מתקיימים הליכי השומה, ההשגה או הערעור, ולגבי אותה תקופת דיווח בלבד.
- (ה) מי שנתן חוות דעת שהיא תכנון מדף לפי פסקה (1) להגדרה "תכנון מדף", יודיע על כך למי שקיבל אותה, ובלבד שהוא האדם השלישי ואילך שלו ניתנה חוות הדעת.
- (ו) הוראות סעיף זה לא יחולו על מוסד ציבורי כמשמעותו בסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה, על חבר בני אדם כאמור בפסקה (2) להגדרה מלכ"ר, ועל עוסק שמחזור עסקאותיו אינו עולה על 3 מיליון שקלים חדשים.

נקיטת עמדה חייבת בדיווח

[תיקון התשע"ו (מס' 2)]

67ד. (א) בסעיף זה –

"יתרון מס" – כהגדרתו בסעיף 67ג;

"עמדה חייבת בדיווח" – עמדה שמתקיימים בה כל אלה:

- (1) היא עומדת בניגוד לעמדה שפרסמה רשות המסים עד תום שנת המס החולפת;
- (2) יתרון המס הנובע ממנה עולה על 2 מיליון שקלים חדשים בשנה או על 5 מיליון שקלים חדשים במהלך ארבע שנים לכל היותר.
- (ב) (1) עמדת רשות המסים כאמור בפסקה (1) להגדרה "עמדה חייבת בדיווח" תפורסם במקום נפרד באתר האינטרנט של רשות המסים, לאחר שניתנה ללשכת עורכי הדין, לשכת רואי חשבון בישראל וללשכה כהגדרתה בחוק העיסוק בייצוג על ידי יועצים מס, התשס"ה-2005, הזמנות סבירה לטעון את טענותיהם לגביה טרם פרסומה.
- (2) עמדת רשות המסים תנוסח בלשון ברורה ומובנת.
- (3) (א) מספר העמדות שתפרסם רשות המסים לא יעלה על 25 בשנה; ביקשה רשות המסים לפרסם עמדות נוספות באותה שנה, יגיש שר האוצר לאישור ועדת הכספים של הכנסת את מספר העמדות הנוסף המבוקש כאמור.
- (ב) על אף האמור בפסקת משנה (א), בשנים 2016 ו-2017 רשות המסים תהיה רשאית לפרסם 50 עמדות בכל שנה.
- (ג) אדם הנוקט עמדה חייבת בדיווח ידווח על כך בטופס שיקבע המנהל, בתוך 60 ימים מתום שנת המס שבה נקט עמדה חייבת בדיווח כאמור; על דיווח לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיף 67ג.
- (ד) הוראות סעיף זה לא יחולו על מוסד ציבורי כמשמעותו בסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה, על חבר בני אדם כאמור בפסקה (2) להגדרה מלכ"ר, ועל עוסק שמחזור עסקאותיו אינו עולה על 3 מיליון שקלים חדשים.

דו"ח ארעי

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

68. (א) חייב במס שאינו יודע את הנתונים שעליו לפרט בדו"ח, רשאי להגיש במקומו דו"ח ארעי, שבו יפרט במשוער את הנתונים שאינם ידועים לו.
- (ב) לא יוגש דו"ח ארעי אם תוך השנה שקדמה לתחילת תקופתו הוגשו כבר לפחות שני דו"חות ארעיים, אולם רשאי המנהל לאשר לסוגי עוסקים או לעוסק פלוני הגשת דו"חות ארעיים דרך כלל או לגבי תקופות דיווח מסוימות, ורשאי הוא לקבוע את המועד או המועדים שבהם יוגשו ולהתנות את אישורו בתנאים.
- (ג) הוגש דו"ח ארעי, יוגש הדו"ח התקופתי תוך שלושים יום לאחריו.

פרטי דו"ח של עוסק

[תיקון התשמ"ו (מס' 2)]

69. (א) בדו"ח תקופתי של עוסק יכללו סך כל העסקאות שהמועד להוצאת חשבוניות עליהן חל בתקופת הדו"ח, אף אם העוסק הופטר מהוצאת חשבוניות, וכן סך כל העסקאות שעליהן הוצאו חשבוניות מס אף אם המועד להוצאתן טרם הגיע, ובלבד שלא נכללו בדו"ח תקופתי קודם.
- (ב) היו לעוסק עסקאות החייבות במס ועסקאות החייבות בשיעור אפס או פטורות – יפרט בנפרד את סך כל העסקאות מכל סוג ואת המס החל עליהן.
- (ג) בדו"ח התקופתי יצוינו בנפרד סך כל רכישותיו של העוסק, לרבות היבוא, וסך כל השירותים שקיבל, סכום מס התשומות הניתן לניכוי שבמסמכים כאמור בסעיף 38 שהוצאו לו כדין לפני תום תקופת הדו"ח, וכל פרט אחר שקבע שר האוצר.

פרטי דוח תקופתי לעוסק החייב בדיווח מפורט

[תיקונים: התשע"ב, התשע"ד, התשע"ה (מס' 3), התשע"ח (מס' 2), התשפ"ג (מס' 2), התשפ"ה]

- 69א. (א) על אף האמור בסעיף 69, בדוח תקופתי של עוסק החייב בדיווח מפורט כאמור בסעיף קטן (ז), יפורטו כל אלה, ובלבד שלא נכללו בדוח תקופתי קודם:

- (1) כל חשבונות המס שהמועד להוצאתן חל בתקופת הדוח, אף אם העוסק הופטר מהוצאתן וסכומן הכולל;
- (2) כל חשבונות המס שהעוסק הוציא, אף אם המועד להוצאתן טרם הגיע, וסכומן הכולל;
- (3) סכומן הכולל של כל חשבונות העסקה שהמועד להוצאתן לפי סעיף 46 חל בתקופת הדוח, אף אם העוסק הופטר מהוצאתן, וסכום המס הכולל הנובע מהן;
- (4) כל הצהרות הייצוא וכל מסמך אחר שאישר המנהל לפי סעיף 30(א)1 הנשאים את שמו של העוסק, שניתנה לגבי הטובין הכלולים בהם התרה בתקופת הדוח, ושנכללים בדוח, וסכומם הכולל של כל אחד מסוגי המסמכים כאמור;
- (5) כל חשבונות המס, הצהרות הייצוא וכל מסמך אחר שאישר המנהל לפי סעיף 38(א), שהעוסק דורש בדוח לנכות על פיהם מס תשומות לפי הסעיף האמור, וסכומם הכולל של כל אחד מסוגי המסמכים כאמור.
- (ב) לגבי כל חשבונות מס ומסמך אחר שאישר המנהל, יפורטו בדוח התקופתי מספרם הסידורי, הסמל שלהם לפי הסימן שקבע להם המנהל, תאריכם, סכומם, וסכום המס הנובע מהם, וכן מספר הרישום של המוכר או של נותן השירות, לפי העניין, ומספר הרישום של הקונה, ולגבי כל הצהרת ייצוא והצהרת ייצוא כאמור בסעיף קטן (א) – יפורט מספרן הסידורי.
- (ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א)1 ו-(ב)2, עוסק יהיה פטור מפירוט חשבונות המס שסכום כל אחת מהן בלא המס אינו עולה על 5,000 שקלים חדשים, ובלבד שהסכום הכולל של החשבונות האמורות יפורט בדוח; המנהל, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לשנות את הסכום האמור.
- (ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), ובלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ג), המנהל רשאי לפטור עוסק מפירוט החשבונות האמורות בסעיף קטן (א), או מפירוט המסמכים האחרים שאישר המנהל האמורים באותו סעיף קטן, כולם או חלקם, בשל סכומה של כל אחת מחשבונות אלה או בשל סכומה של כל אחד מהמסמכים האחרים, לפי העניין, ובלבד שהסכום הכולל של החשבונות האמורות או של המסמכים האחרים האמורים, לפי העניין, יפורט בדוח; פטור לפי סעיף קטן זה יכול שיינתן דרך כלל או לסוגים של עוסקים או עסקאות, והכל כפי שיקבע המנהל.
- (ה) היו לעוסק עסקאות החייבות במס ועסקאות החייבות בשיעור אפס או פטורות, יפרט בנפרד את כל העסקאות מכל סוג, את המס החל עליהן ואת סכומן הכולל.
- (ו) בדוחות קופת ייצואו בנפרד סך כל רכישותיו של העוסק, לרבות הייצוא, וסך כל השירותים שקיבל, סכום מס התשומות הניתן לניכוי שבמסמכים כאמור בסעיף 38 שהוצאו לו כדין לפני תום תקופת הדוח, וכל פרט אחר שקבע שר האוצר.
- (ז) הוראות סעיף זה יחולו על עוסק שמתקיים לגביו אחד מאלה (בחוק זה – עוסק החייב בדיווח מפורט):
 - (1) מחזור עסקאותיו עולה על 2,500,000 שקלים חדשים או שחלה עליו חובה לנהל פנקסי חשבונות לפי שיטת החשבונאות הכפולה מכוח הוראות ניהול פנקסי חשבונות שנקבעו לפי סעיף 130 לפקודת מס הכנסה;
 - (2) מחזור עסקאותיו עולה על 1,500,000 שקלים חדשים והתקיים לגביו אחד מאלה:
 - (א) הוא חייב לפי כל דין בהכנת מאזן, וכן במינוי רואה חשבון מבקר, או מבקר אחר כאמור בסעיף 20 לפקודת האגודות השיתופיות;
 - (ב) הוא רשום כשותפות לפי חוק זה או כמספר עוסקים אשר ביקשו להירשם כאחד, כאמור בסעיף 56, ולגבי אחד השותפים או אחד העוסקים, לפי העניין, התקיים האמור בפסקת משנה (א);
 - (3) המנהל התיר לעוסק, לבקשתו, להגיש דוח לפי סעיף זה, בתנאים ובתיאומים שיוורה המנהל.
- (ח) (בוטל).

דו"חות של מלכ"ר ומוסד כספי

[תיקונים: התשס"ט (מס' 2), התשע"ב, התשע"ד]

70. (א) בדו"ח תקופתי של מלכ"ר ייכלל סך כל השכר ששילם בתקופת הדו"ח, ובדו"חות התקופתיים של מוסד כספי ייכללו, באחד – סך כל השכר ששילם, ובשני – סך כל הרווחים שהפיק.
- (ב) מלכ"ר שמחזרו בשנה הקובעת עולה על 20 מיליון שקלים חדשים ומוסד כספי שמחזרו בשנה הקובעת עולה על 4 מיליון שקלים חדשים שהוצאה להם בתקופת הדוח התקופתי חשבונות מס בשל רכישת נכס או קבלת שירות מעוסק, יגישו, במועד הגשת הדוח התקופתי, דוח מיוחד על כך: בדוח כאמור יפורט מספר הסידורי של החשבונות, הסמל שלה לפי הסימן שקבע לה המנהל, תאריכה, סכומה וסכום המס הנובע ממנה, וכן מספר הרישום של המוכר או של נותן השירות, לפי העניין. בסעיף קטן זה – "מחזור" – כהגדרתו בהוראות ניהול פנקסי חשבונות שנקבעו לפי סעיף 130(א)4 לפקודת מס הכנסה;
- "שנה קובעת" – שנת המס הקודמת לשנת המס שחלפה;
- (ג) המנהל רשאי לפטור סוגי מלכ"רים או מוסדות כספיים כאמור בסעיף קטן (ב) מהגשת דוח מיוחד כאמור באותו סעיף קטן, וכן רשאי הוא לפטור כאמור מלכ"ר מסוים או מוסד כספי מסוים, דרך כלל או במקרה מיוחד, אם מצא כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת בנסיבות העניין.

דו"ח משלים

[תיקון: התשס"ט (מס' 2)]

71. נשמטו מדו"ח תקופתי נתונים שהיו צריכים להיכלל בו, רשאי מנהל להתיר לחייב במס להגיש דוח משלים; התיר המנהל כאמור, לא יצורפו נתוני הדוח המשלים, לדוח אחר.

דוח מסכם לעוסקים שנרשמו כאחד

[תיקונים: התשס"ט (מס' 2), התשע"ב (מס' 2)]

- 71א. (א) כל אחד מהעוסקים שנרשמו כאחד לפי סעיף 56, יגיש דוח שנתי מסכם על סך כל עסקאותיו, לרבות עסקאות שעשה עם העוסקים שנרשמו עמו כאחד וכן על סך כל רכישותיו וכל השירותים שקיבל, לרבות מהעוסקים שנרשמו עמו כאחד, והכל בתוך 90 ימים מתום שנת המס שלגביה מוגש הדוח.

¹⁵. ראו הוראת שעה ותנאיה לגבי סעיף 69א(ב) בסוף מסמך זה.

¹⁶. החל מיום 1.9.25, בס"ק 69א(1) – במקום 2,500,000 יבוא: 500,000 (תיקון התשפ"ה).

¹⁷. החל מיום 1.9.25, ס"ק 69א(2) – בטל (תיקון התשפ"ה).

(ב) המנהל רשאי לפטור סוגי עוסקים שנרשמו כאחד כאמור בסעיף קטן (א), מהגשת דוח שנתי מסכם או מפירוט העסקאות שעשו עם העוסקים שנרשמו עמם כאחד, וכן רשאי הוא לפטור עוסק מסוים שנרשם עם עוסקים אחרים כאחד, דרך כלל או במקרה מיוחד, מהגשת דוח או מפירוט כאמור, אם מצא כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת בנסיבות העניין.

דרישת פרטים נוספים, דוחות נוספים ואישור רואה חשבון

72. (א) המנהל רשאי לדרוש, דרך כלל או במיוחד או לסוגים, הגשת דוחות נוספים על הדוחות התקופתיים, הכל לתקופות ובמועדים שקבע, והגשת דוח שנתי מסכם ודוח על המלאי.

(ב) המנהל רשאי לדרוש מעוסק מורשה שהוא חבר-בני-אדם, דרך כלל או במיוחד או לסוגים, הגשת מאזנים וחשבונות התאמה לצרכי המס; כן רשאי הוא לדרוש מחבר-בני-אדם כאמור כי דוח שנתי מסכם, דוח תקופתי שבו נדרש החזר מס על פי סעיף 39 ודוח מסוג אחר שקבע שר האוצר יהיו מאושרים ומתואמים לצרכי מס בידי רואה חשבון.

(ג) בחבר-בני-אדם שהוא אגודה שיתופית המסונפת לברית פיקוח רשאי לבוא במקום רואה חשבון, כאמור בסעיף-קטן (ב), פקיד ברית הפיקוח שנרשם כדין אצל רשם האגודות השיתופיות.

(ד) המנהל רשאי לדרוש ממי שאישר דוח על פי סעיפים-קטנים (ב) או (ג) למסור לו ידיעות על הקף הבקורת שנערכה ועל ממצאיה.

הגשת דוחות באופן מקוון

[תיקונים: התשס"ט (מס' 2), התשע"ב, התשע"ו]

72.א. (א) דוחות לפי סעיפים 67א(א), 68(א), 70(א) ו-71(ב), 71 ו-71א, יוגשו באופן מקוון, כשהם תחומים בחתימה אלקטרונית מאושרת או בחתימה אלקטרונית מאובטחת, כפי שורה המנהל.

(ב) המנהל רשאי לדרוש כי דוחות נוספים שקבע לפי סעיף 72(א), יוגשו באופן מקוון כאמור בסעיף קטן (א).

דחיית המועד להגשת הדוח

73. המנהל רשאי לדחות את מועדי הגשתם של דוחות, דרך כלל או במיוחד או לסוגים, ובלבד שדחיה לחייב במס פלוני תיעשה רק מטעמים מיוחדים שיירשמו; נדחה המועד להגשת דוח תקופתי, רשאי החייב במס להגיש דוח ארעי וסעיף 68 יחול בשינויים המחויבים.

סירוב לקבל דוח

[תיקונים: התשס"ט (מס' 2), התשע"ג]

74. (א) לא ניהל חייב במס, בתקופה פלונית, פנקסי חשבונות, או שניהלם בסטיה מהוראות חוק זה או התקנות שלפיו, שהיתה מהותית לענין קביעת מחזור העסקאות או המס, או שהמסמכים שעליהם מבוססים הפנקסים לא נשמרו בהתאם להוראות, רשאי המנהל לסרב לקבל כל דוח המתייחס לשנת המס שבה כלולה תקופת הדיווח שביחס אליה נתגלו הליקויים האמורים; סירב המנהל לקבל דוח, יראו את החייב, לענין סעיף 76, כאילו לא הגיש דוח.

(ב) המנהל יודיע לחייב במס על הסירוב ויפרט את נימוקיו לסירוב.

(ג) החייב במס רשאי לערער על הסירוב לפני בית המשפט המחוזי או לערור עליו לפני ועדה לקבילות פנקסים שהוקמה על פי סעיף 127 (להלן -הועדה לקבילות פנקסים), תוך חמישה-עשר יום מקבלת ההודעה לפי סעיף-קטן (ב) ואולם על סירוב מנימוקים המנויים בסעיף קטן (א) שענינם הוצאת חשבונית מס שלא כדין, אוניכוי מס תשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה שלא כדין, רשאי החייב במס לערער רק לפני בית המשפט המחוזי.

(ד) הוגש ערעור או ערר, ינהג המנהל בדוח כאילו הוגש כדין כל עוד לא החליטו בית המשפט או הועדה אחרת.

(ה) הגשת ערעור או ערר לפי סעיף זה אינה באה במקום הגשת השגה לפי סעיף 82; נדחו הערעור או הערר, יראו את פנקסי החשבונות כבלתי קבילים לענין הערעור על השומה.

(ו) חייב במס שלא הגיש ערעור או ערר לפי סעיף זה, רשאי לערער על הסירוב יחד עם הערעור לפי סעיף 83.

שמירת פנקסים ומסמכים

75. פנקסי חשבונות של חייב במס שיש לנהלם על פי חוק זה, המסמכים שעליהם הם מבוססים וחשבוניות הקניה שלו, יישמרו אצלו שבע שנים, או תקופה קצרה מזו שנקבעה דרך כלל או לסוגים, מיום הרישום האחרון בפנקס או מיום שהוצאה חשבונית הקניה, לפי המאוחר

מאגר מידע

[תיקונים: התשס"ט (מס' 2), התשע"ב, התשע"ד, התשע"ה (מס' 3)]

75.א. (א) מידע המפורט בדוח תקופתי¹⁸ של עוסק החייב בדיווח מפורט כאמור בסעיף 69א(ז), בדוח ארעי לפי סעיף 68 של עוסק כאמור ובדוח משלים לפי סעיף 71 של עוסק כאמור, וכן בדוח המיוחד לפי סעיף 70(ב), או בדוח שנתי מסכם לפי סעיף 71א, יישמר כמאגר מידע, כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, במשך תקופה שלא תעלה על חמש שנים ממועד הגשת הדוח האמור, לפי העניין.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), הורה המנהל, בתוך התקופה הנקובה באותו סעיף קטן, לבדוק את פנקסיו של החייב במס או שהחלה חקירה לגבי חשד בביצוע עבירה על חוק זה בידי החייב במס, יישמר המידע שפורט בדוח התקופתי²⁰, בדוח הארעי, בדוח המיוחד, בדוח המשלים או בדוח השנתי המסכם, לפי העניין, שהגיש החייב במס, והנוגע לבדיקה או לחקירה, לפי העניין, עד לסיום ההליכים לפי חוק זה.

(ג) מידע שנשמר כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב) יימחק בתום התקופה האמורה באותם סעיפים קטנים, לפי העניין.

(ד) המנהל או מי שהוא הסמיך לעניין זה מבין עובדי רשות המסים בישראל, רשאי, לצורך ביצוע ההוראות לפי חוק זה, לעשות שימוש במידע שנשמר כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), ובלבד ששימוש כאמור נדרש לצורך עריכת ביקורת, לצורך שומה, לצורך גבייה או לצורך חקירה לגבי חשד בביצוע עבירה על חוק זה בידי החייב במס, ובמידה שנדרש.

(ה) אין בהוראות סעיף קטן (ד) כדי לגרוע מהוראות חוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), התשכ"ז-1967.

פרק י"ב: קביעה, שומה, השגה וערעור

¹⁸. עפ"י תיקון התשע"ו, החל ביום שקבע שר האוצר, בצו, לאחר שנקבעו כללים לפי סעיף 67(ב) לחוק, יחולו בסעיף 72 שינויים אלה: במקום הסיפא החל במילים "כשהם תחומים בחתימה אלקטרונית מאושרת" יבוא: "בהתאם להוראות שקבע המנהל לפי סעיף 67(ב), והוראות סעיף 67 יחולו".

¹⁹. מיום 1.7.15 ועד 31.12.16 במקום "תקופתי" בס"ק 75א(א) יבוא "מיוחד"

²⁰. מיום 1.7.15 ועד 31.12.16 המילים "בדוח תקופתי" שבס"ק 75א(ב) לא ייקראו.

76. (א) לא הגיש חייב במס דו"ח תקופתי, ייקבע המס שעליו לשלם בהתחשב בהקף עסקאותיו או פעילותו, ובאין נתונים – לפי המשוער (להלן – קביעת מס).

(ב) על קביעת מס אין להשיג או לערער, והיא תבטל מאליה אם יוגש הדו"ח התקופתי; אולם לגבי מי שטוען כי אינו בגדר החייבים במס, יראו את הקביעה לענין השגה וערעור, כשומה.

שומה לפי מיטב השפיטה

(תיקון התשע"ח)

77. (א) הגיש חייב במס דו"ח תקופתי ולדעת המנהל הדו"ח איננו מלא או איננו נכון או שאיננו נתמך במסמכים או בפנקסי חשבוניות כפי שנקבע, רשאי המנהל²¹ לשום לפי מיטב שפיטתו את המס המגיע או את מס התשומות של החייב במס (להלן – שומה).

(ב) השומה תהיה בתוך חמש שנים לאחר הגשת הדו"ח, ואם הורשע החייב במס, או כופרה עבירתו, בשל מסירת ידיעות כוזבות בדו"ח האמור או בשל מעשה אחר שיש בו כוונה להתחמק מתשלום מס המגיע לתקופת הדו"ח האמור – תוך עשר שנים לאחר הגשת הדו"ח.

(ג) הודעת השומה תפרט את נימוקי השומה.

(ד) (1) הגיש חייב במס דוח תקופתי ומצא המנהל כי נכון לערוך שומה לגבי נושא אחד או כמה נושאים שנכללו או שהיה צריך לכלול בדוח התקופתי שהוגש, רשאי הוא לשום לפי מיטב שפיטתו, בשומה חלקית, את המס המגיע או את מס התשומות של החייב במס, הנוגעים לאותו נושא או נושאים (בסעיף קטן זה – שומה חלקית), ובלבד שבאותו מועד לא קבע לו המנהל שומה לפי סעיף קטן (א).

(2) (א) שומה חלקית ניתן לקבוע פעם אחת בלבד לגבי אותה שנת מס.

(ב) לא תיקבע שומה חלקית, לחייב במס, יותר משלוש פעמים במהלך חמש שנות מס.

(3) המנהל יודיע לחייב במס בכתב על הנושא או הנושאים שבכוונתו לבחון בטרם יחליט אם לקבוע שומה חלקית לפי סעיף קטן זה.

(4) שומה חלקית יכול שתיעשה בהתאם להסכם עם החייב במס.

(5) דין שומה חלקית כדין שומה לכל דבר ועניין, ואולם אין בשומה חלקית כדי לפגוע בסמכויות המנהל או בזכויות החייב במס לעניין שומת יתרת המס המגיע או מס התשומות של החייב במס, בהתאם להוראות סעיף זה.

(6) נקבעו לגבי אותה תקופת דוח שומה חלקית ושומה לפי סעיף קטן (א), לרבות שומה שנקבעה בהסכם או בפסק דין, יקבע המנהל את השלכותיהן זו על זו ויערוך את התיאומים הנדרשים.

אי רישום תקבולים ואי ניהול קופה

[תיקון התשמ"ו (מס' 2)]

77א. (א) עוסק הרושם תקבוליו בסרט קופה רושמת, בשובר קבלה, בחשבונית, בספר פדיון יומי, או בתעוד אחר שהוא חייב לנהל על פי הוראות מכוח סעיף 66, ולא רשם בהם תקבול שהיה חייב לרשמו על פי אותן הוראות, יראו את פנקסיו כבלתי קבילים באותה שנת מס, זולת אם שוכנע המנהל²² כי היתה סיבה מספקת לאי הרישום.

(ב) עוסק הרושם הנפקת טובין בתעודת משלוח, בחשבונית או בתעוד אחר שהוא חייב לנהל על פי הוראות מכוח סעיף 66, ולא רשם בהם הנפקת טובין שהיה חייב לרשמה על פי אותן הוראות, יראו את פנקסיו כבלתי קבילים באותה שנת מס, זולת אם שוכנע המנהל²³ כי היתה סיבה מספקת לאי הרישום.

(ג) עוסק שפעמיים או יותר בשנת מס אחת או בשנים עשר חדשים רצופים בשתי שנות מס, לא רשם תקבול או הנפקת טובין שהוא חייב לרשםם כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), ומחן פעם אחת לפחות לאחר שהזהירו המנהל בכתב, חזקה שפנקסיו אינם קבילים גם בשתי שנות המס שקדמו לשנה שבה לא רשם פעמיים תקבול או הנפקה כאמור, או גם בשנת המס שקדמה לשנה הראשונה שבתוך שנים עשר החדשים שבהם לא רשם פעמיים תקבול או הנפקה כאמור, לפי הענין, אף אם דו"חותיו נתקבלו והשומות נערכו לפיהם, זולת אם שוכנע המנהל²⁴ כי היתה סיבה מספקת לאי הרישום.

(ד) על החלטת המנהל לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), ניתן לערער על פי סעיף 83 כאילו היתה החלטה בהשגה, תוך 60 ימים מיום שנמסרה ההודעה.

(ה) עוסק החייב בניהול סרט קופה רושמת על פי חוק זה או תקנות שלפיו ולא ניהלו, יראו את פנקסיו כבלתי קבילים.

הוצאה של חשבונית מס שלא כדין וניכוי מס תשומות שלא כדין

(תיקון התשס"ג)

77ב. (א) עוסק שהוציא חשבונית מס שלא כדין, יראו את פנקסיו כבלתי קבילים באותה שנת מס.

(ב) עוסק שניכה מס תשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה שלא כדין, יראו את פנקסיו כבלתי קבילים באותה שנת מס, אלא אם כן הוכיח בעת הבאת טענותיו לפי סעיף 62, להנחת דעתו של המנהל, כי לא ידע שהחשבונית הוצאה שלא כדין.

(ג) על החלטת המנהל לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), ניתן לערער לפי סעיף 83 כאילו היתה החלטה בהשגה, בתוך 60 ימים מיום שנמסרה ההודעה על ההחלטה.

קביעה ושומה למספר תקופות

78. קביעת מס או שומה ניתן לעשות גם לכמה תקופות דו"ח, אף אם אינן רצופות.

²¹. אצילת סמכות המנהל על פי סעיף 77 ראו ב"פ 3836, התשנ"א, עמ' 1118, ב"פ 4034, התשנ"ב, עמ' 4374, ב"פ 5305, התשס"ד, עמ' 3130 ובי"פ 10793, התשפ"ב, עמ' 11470.

²². אצילת הסמכות על פי סעיף זה ראה ב"פ 4034, התשנ"ב (13.8.1992), עמ' 4374.

²³. אצילת סמכות המנהל על פי סעיף 77 ראו ב"פ 3836, התשנ"א, עמ' 1118, ב"פ 4034, התשנ"ב, עמ' 4374, ב"פ 5305, התשס"ד, עמ' 3130 ובי"פ 10793, התשפ"ב, עמ' 11470.

²⁴. אצילת סמכות המנהל על פי סעיף 79 ראו ב"פ 4034, התשנ"ב, עמ' 4374 ובי"פ 10793, התשפ"ב עמ' 11470.

תיקון שומה וקביעת מס

79. (א) נוכח המנהל²⁵ שקביעת מס או שומה אינן נכונות רשאי הוא, ביזמתו או לבקשת הנישום, לתקן תוך חמש שנים מיום שנעשו.
- (ב) לא תתוקן קביעה או שומה כאמור בסעיף-קטן (א) אם חלפו שבע שנים מהגשת הדו"ח אלא אם הורשע החייב במס או עבירתו כופרה בשל מעשה שיש בו כוונה להתחמק מתשלום המס המגיע לתקופת הדו"ח האמור.
- (ג) דין קביעה מתוקנת כדין קביעת מס, ודין תיקון שומה, לענין השגה וערעור – כדין שומה.

המצאת הודעה

80. הודעה על קביעת מס, על שומה או על תיקון תומצא לחייב במס, ביד או בדואר רשום.

שמירת אחריות

81. קביעת המס או השומה אינן גורעות מחובותיו של החייב במס או מאחריותו הפלילית.

דין קביעת מחזור עסקאות

- 81א. קבע המנהל שסך כל מחיר העסקאות של עוסק בשנת המס השוטפת יעלה על סך כל מחיר עסקאותיו בשנת המס החולפת, יראו את קביעתו כשומה לענין השגה וערעור.

השגה

[תיקון התשמ"ו (מס' 2)]

- 82.²⁶ (א) החולק על שומה רשאי להשיג עליה בכתב מנומק לפני המנהל, תוך שלושים יום לאחר שהומצאה לו הודעת השומה או תוך מועד מאוחר מזה שהתיר המנהל מטעמים מיוחדים.
- (ב) הגיעו החייב במס והמנהל להסכם בדבר המס המגיע, תתוקן השומה לפי זה; לא הושג הסכם יחליט המנהל בהשגה, ורשאי הוא לקיים את השומה, להגדילה או להקטין.
- (ג) הודעה על הסכמת המנהל או על החלטתו בהשגה, ועל נימוקיה, תומצא לחייב במס.
- (ד) לא החליט המנהל כאמור בסעיף-קטן (ב) תוך שנה מיום הגשת ההשגה, יראו את ההשגה כאילו נתקבלה.
- (ה) מי שערך את השומה לא יחליט בהשגה עליה.
- (ו) אין בהגשת השגה כדי לגרוע מסמכויות המנהל על פי הוראות אחרות בחוק זה.

ערעור

83. (א) הרואה עצמו מקופח בהחלטת המנהל בהשגה רשאי לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי.
- (ב) הערעור יידון בפני שופט יחיד והוא רשאי למנות לו יועצים מתוך רשימת יועצים שקבע שר המשפטים בהתייעצות עם שר האוצר; היועץ יסייע לשופט בבירור הערעור בשעת שמיעתו, אך לא יטול חלק בפסק הדין.
- (ג) הערעור יישמע בדלתיים סגורות, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת לפי בקשת המערער.
- (ד) חובת הראיה היא על המערער, אם הדו"ח אינו נתמך בפנקסי חשבונות שנוהלו כדין.
- (ה) בית המשפט יאשר, יפחית, יגדיל או יבטל את השומה, או יפסוק באופן אחר כפי שיראה לנכון.

תקנות סדרי דין

84. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר דרך הגשת ערעור וסדרי הדין בו ובדבר אגרות, הוצאות, דמי בטלה לעדים ושכר יועצים.

תשלום המס שאינו שנוי במחלוקת

85. אין להשיג או לערער לפי פרק זה אלא אם שולם המס שאינו שנוי במחלוקת.

מחלוקת על המס ביבוא

86. חולק אדם על החיוב במס ביבוא טובין, יחולו הוראות סעיף 154(א) ו-(ב) לפקודת המכס, בשינויים המחויבים.

החזר מס יתר

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשמ"ו (מס' 2), התשס"ט (מס' 2)]

87. נתברר בהליכים על פי פרק זה כי מס שולם ביתר, יוחזר העודף תוך 30 ימים לאחר גמר ההליכים, במידה שלא נוכח כמס תשומות. ואולם אם הורה המנהל על בדיקת פנקסיו של חייב במס או הוחל בחקירה נגד החייב במס או הוגש נגדו כתב אישום – יחולו על העודף הוראות סעיף 39, לפי הענין, כאילו עודף המס היה עודף מס תשומות.

פרק י"ג: מועד התשלום

התשלום לפי דו"ח

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשמ"ו (מס' 2), התשס"ט (מס' 2), התשע"ב, התשע"ד]

88. (א) חייב במס ישלם את המס המגיע לתקופת הדו"ח, בין על פי הדו"ח התקופתי ובין על פי הדו"ח הארעי, עם הגשתו.
- (1א) (בוטל).
- (2א) (בוטל).

- (ב) היה סכום המס ששולם על פי דו"ח ארעי גבוה מסכום המס המתחייב מהדו"ח התקופתי שהוגש לאחר מכן, יוחזר העודף תוך 30 ימים מיום הגשת הדו"ח התקופתי. ואולם אם הורה המנהל על בדיקת פנקסיו של חייב במס או הוחל בחקירה נגד החייב במס או הוגש נגדו כתב אישום – יחולו על העודף הוראות סעיף 39, לפי הענין, כאילו עודף המס היה עודף מס תשומות.

התשלום ביבוא

[תיקון התשע"ח (מס' 2)]

²⁵. אצילת סמכות המנהל על פי סעיף 79 ראו ב"פ 4034, התשנ"ב, עמ' 4374 ובי"פ 10793, התשפ"ב עמ' 11470.

²⁶. אצילת סמכות המנהל על פי סעיף 82 ראו ב"פ 4034, התשנ"ב, עמ' 4374, בי"פ 5305, התשס"ד, עמ' 3130 ובי"פ 10793, התשפ"ב, עמ' 11470.

89. המס על יבוא טובין ישולם במועד תשלום המכס עליהם לפי הוראות סעיף 123ב לפקודת המכס.

התשלום בקביעה או בשומה

90. המס המגיע על פי קביעת מס, על פי שומה או על פי תיקון ישולם תוך חודש מיום שהומצאה לחייב במס ההודעה עליהם; הוא הדין לגבי יתרת המס כתוצאה מהחלטה בהשגה או מפסק-דין.

תשלום

[תיקונים: התשמ"ו (מס' 2), התשס"ב (מס' 3)]

91. (א) הוגשו השגה או ערעור, רשאי המשיג או המערער שלא לשלם את המס השנוי במחלוקת והמנהל²⁷ רשאי שלא להחזיר את עודף המס או את עודף מס התשומות השנוי במחלוקת וכן לעכב כל סכום המגיע למשיג או למערער, לפי הענין, לפי הוראות חוק זה, כמפורט להלן:

(1) בהשגה שהוגשה – עד גובה מחצית הסכום השנוי במחלוקת;

(2) בערעור שהוגש – עד גובה הסכום השנוי במחלוקת, אלא אם כן הורה אחרת בית המשפט של הערעור.

(ב) עיכוב כאמור בסעיף זה יחול עד שניתן לגבות את חוב המס לפי פקודת המסים (גביה), ואולם לענין עיכוב לפי סעיף קטן (א)(1), אם לא ניתנה החלטה בהשגה בתוך 90 ימים ממועד העיכוב – יבוטל העיכוב.

מקדמות

92. שר האוצר רשאי לקבוע חובת תשלום מקדמות על חשבון המס שחייב בו מוסד כספי בשל רווחיו.

פרק י"ד: גבייה, קנסות וריבית

הגדרות

[תיקונים: התשמ"ו (מס' 2), התשס"ט (מס' 2)]

93. בפרק זה –

"הפרשי הצמדה וריבית" – תוספת לסכום שמדובר בו השווה לסכום האמור כשהוא מוכפל בשיעור עליית המדד בתקופה הנדונה, בתוספת ריבית בשיעור 4%²⁸ לשנה על הסכום שמדובר בו לאחר שנוספו לו הפרשי הצמדה כאמור, או בשיעור אחר שקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת; לענין זה –

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"שיעור עליית המדד" – בתקופה פלונית – ההפרש בין המדד שפורסם לאחרונה לפני סוף התקופה לבין המדד שפורסם לאחרונה לפני תחילת התקופה (להלן – המדד היסודי), מחולק במדד היסודי.

קנס על איחור בהגשת דו"ח

[תיקונים: התשמ"ט (מס' 2), התשנ"ה]

94.²⁹ לא הגיש החייב במס במועד דו"ח שיש להגיש לפי חוק זה, יהא חייב בקנס פיגורים של 239 ש"ח לכל שבועיים או לחלק מהם.

קנס על אי-ניהול ספרים

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשמ"ו (מס' 2), התשס"ג, התשע"ב (מס' 2), התשע"ח (מס' 2)]

95.³⁰ (א) לא ניהל החייב במס פנקסי חשבונות או רשומות כפי שנקבע, או שניהלם בסטייה מהותית מהוראות חוק זה או התקנות על פיו, רשאי המנהל להטיל קנס של 1% מסך כל מחיר עסקאותיו או מסך כל השכר והריווח, לפי הענין, לשנת המס שבה לא נוהלו הפנקסים או הרשומות כפי שנקבע, ובלבד שהקנס לא יפחת מ-359 ש"ח לחודש.

(1א) לא ניהל חייב במס שהוא עוסק, פנקסי חשבונות או רשומות כפי שנקבע, ובכלל זה לא רשם חשבוניות מס, הצהרות ייבוא או מסמכים אחרים שהמנהל אישר לענין זה, שהוצאו לו כדין ושהיה זכאי לנכות על פיהם מס תשומות לפי סעיף 38א, או ניהל פנקסי חשבונות או רשומות בסטייה מהותית מהוראות חוק זה או התקנות על פיו שעניינה, כולה או חלקה, אי-רישום מסמכים כאמור, רשאי המנהל להטיל עליו קנס בשיעור של 30% מסך מס התשומות שלא ניכה במועד הקבוע בסעיף 38א על פי המסמכים האמורים, ואשר הובא בחשבון בקביעת מס או בשומה שנעשתה בידי המנהל לפי הוראות פרק י"ב או בדוח משלים או בדוח תקופתי שהגיש העוסק כאמור בסעיפים 71 או 76ב, לפי הענין; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכות המנהל לפי סעיף קטן (א).

(ב) על החלטת המנהל לפי סעיף-קטן (א) רשאי החייב במס להגיש ערעור לפני בית המשפט המחוזי או ערר לפני הועדה לקבילות פנקסים שהוקמה על פי סעיף 127, תוך שלושים יום מיום שהודע לו על ההחלטה ואולם על החלטה כאמור שניתנה בשל ניהול פנקסי חשבונות או רשומות בסטייה מהותית שענינה הוצאת חשבונית מס שלא כדין או ניכוי מס תשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה שלא כדין, לפי סעיף 77ב(א) או (ב), לפי הענין, רשאי החייב במס להגיש ערעור בתוך התקופה האמורה רק לפני בית המשפט המחוזי.

(1ב) על החלטת המנהל לפי סעיף קטן (1א) רשאי החייב במס שהוא עוסק להגיש ערעור לפני בית המשפט המחוזי, בתוך שלושים ימים מיום שהודע לו על ההחלטה.

(2ב) הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי לפי סעיף קטן (1ב) –

(1) והיה תלוי ועומד, באותו מועד, ערעור הנובע מאותן נסיבות, שהוגש לבית המשפט המחוזי לפי סעיף קטן (ב) – ידון בית המשפט בערעורים במאוחד;

(2) והיה תלוי ועומד, באותו מועד, ערר הנובע מאותן נסיבות, שהוגש לוועדה לקבילות פנקסים לפי סעיף קטן (ב), וטרם הסתיימה שמיעת טענות הצדדים בערר – יועבר הערר לבית המשפט המחוזי הדן בערעור לפי סעיף קטן (1ב), שידון בהם במאוחד; הסתיימה שמיעת טענות הצדדים בערר אך הוועדה לקבילות פנקסים טרם נתנה את החלטתה בו – לא יחל הדיון לפני בית המשפט המחוזי בערעור לפי סעיף קטן

²⁷. אצילת סמכות המנהל לפי סעיף 91, ראו ב"פ 10793, התשפ"ב, עמ' 11470.

²⁸. שיעור הריבית שונה מ-12% ל-8% בק"ת 5201, התשמ"ט (16.7.1989), עמ' 1107, החל מ-1.7.1989. שיעור הריבית שונה ל-6% מיום 1.3.1991 עפ"י ק"ת 5342, התשנ"א (21.3.1991), עמ' 744. שיעור הריבית שונה ל-4% מיום 15.6.1993 עפ"י ק"ת 5547, התשנ"ד (23.9.1993), עמ' 2.

²⁹. הסכומים לענין סעיף זה עורכנו לאחרונה בק"ת 11333, התשפ"ד, עמ' 2772 החל ביום 1.7.24. ראו גם תקנות מס ערך מוסף (הגדלת סכומי קנסות), התשמ"ד-1984.

³⁰. אצילת הסמכות על פי סעיף זה ראה ב"פ 3836, התשנ"א, עמ' 1118, ב"פ 4034, התשנ"ב, עמ' 4374, ב"פ 5305, התשס"ד, עמ' 3130 ובי"פ 10793, התשפ"ב, עמ' 11470.

- (ב1), עד להחלטת הוועדה בערר; ואולם על אף הוראות סעיף קטן (ב), אם במועד הגשת הערעור לפי סעיף קטן (ב1), המערער טרם הגיש ערעור או ערר לפי סעיף קטן (ב), יגיש גם את הערעור לפי סעיף קטן (ב) לבית המשפט המחוזי, שידון בערעורים במאוחד.
- (ג) הגשת ערעור או ערר דוחה את תשלום הקנס אלא אם החליטו בית המשפט או הועדה אחרת.
- (ד) הגשת ערעור או ערר לפי סעיף זה אינה באה במקום הגשת השגה על פי סעיף 82; נדחו הערעור או הערר, יראו את פנקסי החשבוניות כבלתי קבילים לענין הערעור על השומה.
- (ה) חייב במס שלא הגיש ערעור או ערר לפי סעיף זה, רשאי לערער על החלטת המנהל על פי סעיף זה יחד עם הערעור לפי סעיף 83.

קנס בשל אי-תשלום במועד

(תיקון התשל"ט)

96. לא שולם מס במועד שנקבע לכך, ייווסף עליו, בנוסף להפרשי הצמדה וריבית על פי סעיף 97, פיגורים ¼% מסכום החוב שבפיגור לכל שבוע או חלק ממנו בשל תקופת פיגור שעד ששה חדשים ו-½% לכל שבוע או חלק ממנו בשל תקופת פיגור שלאחר ששה חדשים.

קנס בשל פעולה החייבת בדיווח

[תיקונים: התשס"ה (מס' 4), התשע"ג]

96א. כללה שומה סופית שאינה ניתנת עוד לערעור קביעה לענין פעולה שנקבעה לפי סעיף 67(ה) כפעולה החייבת בדיווח, כי יש להתעלם ממנה לפי הוראות סעיף 138, יוטל קנס בשיעור של 30% מסכום הגירעון שנוצר בשל הפעולה כאמור; לענין זה, "גירעון" - הסכום שבו עודף המס שאדם חייב בו על פי השומה כאמור, על המס שהוא חייב בו על פי הדוחות שהוגשו לפי פרק יא.

קנס על גירעון

[תיקון התשע"ג, התשע"ו (מס' 2)]

96ב. (א) חייב במס שלגביו נקבע גירעון בסכום העולה על 500 אלף שקלים חדשים לשנה, והגירעון האמור עולה על 50% מהמס שהוא חייב בו, רשאי המנהל להטיל עליו קנס בשיעור של 30% מסכום הגירעון אם הגירעון נובע בשל אחד או יותר מאלה:

- (1) החייב במס לא דיווח על פעולה שנקבעה לפי סעיף 67(ה) או 67א(ח) כפעולה החייבת בדיווח;
- (2) החייב במס פעל בעניין מסוים בניגוד להחלטת מיסוי כהגדרתה בסעיף 158ב לפקודת מס הכנסה, מפורשת ומנומקת שניתנה לו באותו עניין בשלוש השנים שקדמו להגשת הדוח לפי סעיפים 167-67א, ולא דיווח, בטופס שקבע המנהל, על כך שפעל בניגוד להחלטת המיסוי באותו עניין;

(3) חוות דעת כהגדרתה בסעיף 67ג שמקבלה לא דיווח עליה כנדרש באותו סעיף;

(4) עמדה חייבת בדיווח כהגדרתה בסעיף 67ד שמקבלה לא דיווח עליה כנדרש באותו סעיף.

(ב) הוגש כתב אישום נגד חייב במס בשל אחת העילות המנויות בסעיף קטן (א), לא יחויב בשל אותו מעשה בקנס על הגירעון, ואם שילם קנס על הגירעון - יוחזר לו סכום הקנס ששילם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

(ג) בסעיף זה, "גירעון" - הסכום שבו המס שאדם חייב בו לפי שומה עודף על המס שהוא חייב בו על פי דוח שהוגש לפי פרק י"א, או סכום המס שנקבע לפי סעיף 76 אם לא הגיש דוח כאמור, לפי העניין.

הפרשי הצמדה וריבית

[תיקונים: התשמ"ד, התשס"ג, התשע"ב (מס' 2)]

97. לא שולם מס, כפל מס או קנס לפי סעיף 95 במועד שנקבע לכך או דחה המנהל תשלומו ייווספו עליו לתקופת הפיגור או הדחיה, מתום המועד לתשלום הפרשי הצמדה וריבית.

תיאום הפרשי הצמדה וריבית

(תיקון התשמ"ד)

97א. הפרשי הצמדה וריבית וקנס בשל מס ששולם בפיגור, שלא שולמו בעת תשלומו של המס, ייראו, לענין גביה ולענין הוספת הפרשי הצמדה וריבית עליהם, כחוב מס שמועד תשלומו הוא המועד שבו שולם המס.

מס תשומות שהוחזר ביתר

(תיקון התשמ"ד)

97ב. לענין גביה, ולענין הוספת הפרשי הצמדה וריבית או קנס, בשל אי תשלום במועד, דין מס תשומות שהוחזר לעוסק ביתר כדין מס שהעוסק חייב בתשלומו ביום שבו הוחזר לו ביתר.

הפרשי הצמדה וריבית במקרים מיוחדים

(תיקון התשמ"ד)

98. (א) מס המגיע על פי דו"ח תקופתי שהוגש כאמור בסעיף 68(ג) ייווספו עליו, החל מחמישה-עשר יום מתום תקופת הדיווח, הפרשי הצמדה וריבית כאמור בסעיף 97.

(ב) מס המגיע בנסיבות האמורות בסעיף 90, ייווספו עליו, החל מתום המועד להגשת הדו"ח התקופתי שאליו מתייחס המס, קנס, והפרשי הצמדה וריבית כאמור בסעיפים 96 ו-97.

חויב בהוצאות גביה

99. הופעלו הליכי גביה, ייווספו על החוב גם ההוצאות הכרוכות בדרישת התשלום ובגבייתו, בעיקול טובין ושמירתם וכיוצא באלה, הכל בסכום שקבע שר האוצר.

ויתור או קנס, ריבית או הוצאות

[תיקונים: התשמ"ד, התשמ"ו (מס' 2)]

100. המנהל רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לוותר על כפל מס, קנס, הפרשי הצמדה וריבית והוצאות, או להפחיתם, ורשאי הוא להמיר קנס על פי סעיפים 96 ו-98(ב) בהפרשי הצמדה וריבית כאמור בסעיף 97.

מועד התשלום

(תיקון התשמ"ד)

101. הקנס, הפרשי הצמדה וריבית, כפל המס או הוצאות לפי פרק זה ישולמו תוך חודש לאחר המצאת ההודעה על החיוב בהם.

דרכי הגביה

[תיקון התשע"ד (מס' 2)]

102. (א) פקודת המסים (גביה) תחול על גביית המגיע לאוצר המדינה לפי חוק זה וניתן לגבותו גם בדרך תובענה אזרחית.
- (ב) לשם אכיפת המגיע לאוצר המדינה לפי חוק זה, לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי המנהל לעקל בהתאם להוראות סעיף 15(1) לפקודת המסים (גביה), גם רכב של החייב החונה ברשות הרבים, ובלבד שמתקיים המפורט להלן, לפי העניין:
- (1) הרכב חונה סמוך לחצריו של החייב;
 - (2) אם הרכב אינו חונה סמוך לחצריו של החייב – מתקיימים תנאים אלה:
- (א) לעיקול קדם עיקול ברישום של הרכב במשרד הרישוי והומצאה לחייב הודעה על כך; לעניין המצאה כאמור יחולו הוראות סעיף 12ב לפקודת המסים (גביה);
- (ב) המנהל עשה מאמץ ממשי להודיע, סמוך לפני העיקול, לחייב, ואם הוא תאגיד – למי שנוהג דרך קבע ברכב, לבא כוחו של החייב או למשרד הרישום של התאגיד, על הכוונה לעקל את הרכב;
- (ג) הרכב אינו רשום כרכב של נכה על פי הרישום במשרד הרישוי.

ערב לתשלום חוב מס

[תיקון התשע"ד (מס' 2)]

- 102א. ניתנה למנהל ערובה, על דרך של מתן ערבות, להבטחת תשלום חוב שאדם חייב לשלם לפי חוק זה, כתנאי להארכת המועד לתשלום החוב בהתאם לסעיף 116, רשאי המנהל לאכוף את מילוי הערבות לפי פקודת המסים (גביה) או באמצעות בית המשפט המוסמך לכך; ואולם לא יינקטו הליכים לפי פקודת המסים (גביה) אלא אם כן התקיימו כל אלה:
- (1) המנהל רשאי לגבות את החוב מאת החייב לפי סעיף 102;
 - (2) אין מניעה לדרוש את קיום החיוב מהערב לפי הוראות חוק הערבות, התשכ"ז-1967;
 - (3) הוסבר לערב בעל פה ובכתב, בטופס שקבע המנהל והערב חתם עליו, כי מילוי הערבות יאכף בדרך זו.

בקשה לרשם לענייני המרכז להטלת הגבלות

[תיקון התשע"ד (מס' 3)]

- 102ב. הסמכויות הנתונות לרשם לענייני המרכז לפי סעיף 194א לפקודת מס הכנסה, יהיו נתונות לו גם לעניין חוב מס לפי חוק זה שהחלו הליכים לגבייתו לפי פקודת המסים (גביה), וההוראות לפי אותו סעיף יחולו לעניין זה, בשינויים המחויבים.

זקיפת תשלום לחוב קודם

[תיקונים: התשס"ד, התשע"ה (מס' 3)]

- 103.³¹ (א) שילם אדם סכום כלשהו על חשבון סכומים שונים שהוא חייב בהם על פי חוק זה או על פי חוק המסים (קנס פיגורים), התשס"א-1981, ולא פירש לסילוק איזה מחובותיו האמורים נועד הסכום ששילם, ייזקף התשלום לסוגי החובות השונים לפי הסדר שלהלן, ואילו בכל סוג חוב ייזקף התשלום לפי סדר היווצרות החוב:
- (1) מס;
 - (2) כפל מס;
 - (3) קנס לפי חוק זה או קנס לפי חוק המסים (קנס פיגורים), התשס"א-1981.
- (ב) לעניין סעיף קטן (א), דין החזר מס תשומות וכל החזר מס אחר שקויז כנגד חוב לפי חוק זה או לפי חוק קיזוז מסים, התש"ס-1980, ודין סכום שנגבה על פי פקודת המסים (גביה), או בדרך אחרת – כדין סכום ששולם.
- (ג) שולם סכום לפי סעיף קטן (א), ייזקף כנגד כל סוג חוב שבאותו חוב, חלק יחסי מהסכום ששולם כיחס חלקו של סכום אותו סוג חוב לסך כל אותו חוב; לעניין זה, "סוג חוב" – כל אחד מאלה: קרן החוב, ריבית, הצמדה.

שמירת אחריות פלילית

104. הוראות פרק זה אינן גורעות מאחריותו הפלילית של החייב במס.

ריבית על איחור בהחזר

[תיקונים: התשס"ד, התשס"ז (מס' 2)]

105. (א) הזכאי להחזר עודף לפי סעיף 39(א) רישה, ולא הוחזר לו תוך 30 ימים כמפורט להלן, או תוך תקופה ארוכה יותר שנקבעה כאמור שם, ישולמו לו הפרשי הצמדה וריבית כאמור בסעיף 97 מהיום שבו הגיש את הדו"ח:
- (1) אם הוגש הדו"ח תוך הזמן שנקבע לכך, מונים 30 ימים מהיום שבו הוגש;
 - (2) אם הוגש הדו"ח באיחור, בתקופה שמן ה-1 בחודש עד ה-16 בחודש, מונים את 30 הימים מהיום שבו הוגש;
 - (3) במקרה אחר מונים את 30 הימים מן ה-1 בחודש הסמוך לאחר היום שבו הוגש הדו"ח.
- (ב) (1) הזכאי להחזר עודף לפי סעיף 39(א), (1), (2) או (3), ולא הוחזר לו תוך התקופה הקבועה לכך שם, ישולמו לו הפרשי הצמדה וריבית כאמור בסעיף 97 מהיום ה-31 שלאחר היום שבו הוגש הדו"ח;
- (2) הורה המנהל, לאחר 30 ימים מהיום שבו הוגש הדו"ח להחזיר עודף שעוכב, ישולמו הפרשי הצמדה והריבית מהיום ה-31 כאמור; הורה המנהל כך לפני תום 30 ימים – ינהגו כאמור בסעיף קטן (א).
- (ג) (1) שולם לענין חוק זה סכום כלשהו שיש להחזירו והוראות סעיפים קטנים (א) או (ב) אינם חלים לגביו, לרבות מס כאמור בסעיפים 87 או 88(ב), יוסיפו לסכום, אם הוחזר לאחר 30 ימים מיום תשלומו, הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו;

³¹. תחילת תקופתו של סעיף 103 כנוסחו בתיקון התשע"ה (מס' 3) ביום 1.1.15 והוא יחול על חוב שנוצר מיום התחילה ואילך. על אף זאת, לגבי חוב שנוצר בשל דוח תקופתי לתקופה המסתיימת לפני יום התחילה, לרבות קנסות אשר הוטלו בשל דוחות כאמור לפי סעיף 94 לחוק או לפי חוק המסים (קנס פיגורים), התשס"א-1981, ימשיכו לחול הוראות סעיף 103 לחוק כנוסחו ערב יום התחילה.

(2) תביעה להחזר סכום כאמור בפסקה (1) ניתן להגיש למנהל בכתב, תוך שנתיים מיום תשלום הסכום.
(ד) הפרשי הצמדה וריבית שיש לשלם לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) ולא שולמו תוך 30 ימים מיום שהוחזר העודף, ייראו כסכום עודף הנושא הפרשי הצמדה וריבית כאמור בסעיף 97א מתום התקופה האמורה.

גביית חוב מצד שלישי

[תיקונים: התשס"ב (מס' 3), התשס"ג]

106. (א) בסעיף זה –

"בעל שליטה" – כהגדרתו בסעיף 119א לפקודת מס הכנסה;

"קרוב" – כהגדרתו בסעיף 105א לפקודת מס הכנסה;

"חוב סופי" – חוב לפי חוק זה, שניתן לגבותו לפי הוראות פקודת המסים (גביה);

"יחסים מיוחדים" – יחסים כאמור בפסקאות (1) עד (3) להגדרה "יחסים מיוחדים" שבסעיף 129 לפקודת המכס, החלים בין צדדים להעברה כאמור בסעיף זה, ואולם לענין פסקה (2) להגדרה האמורה, לא יראו בעל מניות מיעוט בחברה כשולט באחר רק בשל כך שיש לו זכות וטו בחברה שמטרתה להגן על זכויותיו כמיעוט בחברה;

"נכס" – לרבות זכויות בתאגיד, ניירות ערך, מסמכים שחירים וזכויות בהם;

"שווי נכס" – המחיר שהיה מתקבל במכירתו ממוכר מרצון לקונה מרצון.

(ב) היה לחייב במס חוב סופי והוא העביר את נכסיו בלא תמורה, או העביר למי שיש לו עמו יחסים מיוחדים בלא תמורה או בתמורה חלקית, בלי שנותרו לו בישראל אמצעים לסילוק החוב (להלן – המעביר), ניתן לגבות את החוב הסופי –

(1) אם המעביר הוא חבר בני אדם – ממי שקיבל את הנכסים מאותו חבר בני אדם בנסיבות האמורות;

(2) אם המעביר הוא יחיד – ממי שקיבל את הנכסים מאותו יחיד בנסיבות האמורות, כל עוד לא חלפו שלוש שנים מתום השנה שבה הועברו הנכסים כאמור או מתום השנה שבה היה החוב לסופי, לפי המאוחר.

(1ב) היה לחבר בני אדם חוב סופי והוא העביר את פעילותו לחבר בני אדם אחר שיש בו, במישרין או בעקיפין, אותם בעלי שליטה או קרוביהם (בסעיף זה – החבר האחר), בלא תמורה או בתמורה חלקית, בלי שנותרו לו אמצעים בישראל לסילוק החוב האמור, ניתן לגבות את החוב שהחבר חייב בו מהחבר האחר.

(2ב) בלי לגרוע מהוראות סעיפים קטנים (ב)(1) או (1ב), היה לחבר בני אדם חוב סופי והוא התפרק או הפסיק פעילותו בלי ששילם את החוב האמור, יראו את הנכסים שהיו לחבר כאילו הועברו לבעלי השליטה בו ללא תמורה, וניתן לגבות מהם את החוב, אלא אם כן הוכח אחרת להנחת דעתו של המנהל.

(ג) לא יגבו ממי שקיבל את הנכסים או הפעילות לפי סעיפים קטנים (ב), (1ב) או (2ב) יותר משווי הנכסים או הפעילות שקיבל בלא תמורה או מההפרש שבין התמורה החלקית ששילם לבין שווי הנכסים או הפעילות, ואם שילם מס בקשר להעברת הנכסים או הפעילות כאמור – לא יותר מהשווי או מההפרש כאמור, פחות סכום המס ששילם.

(ד) על גביית חוב ממי שקיבל נכס כאמור בסעיף זה (להלן – הנעבר), תחול פקודת המסים (גביה).

(ה) החליט המנהל לפעול לפי סעיף זה, יודיע על כך למעביר ולנעבר ויתן להם הזדמנות להביא טענותיהם.

(ו) על החלטת המנהל לפי סעיף זה, ניתן לערער לפני בית המשפט המחוזי בתוך 30 ימים מיום מסירת ההחלטה; הוגשו נגד המעביר או הנעבר בקשת פירוק או בקשה לצו כינוס נכסים, ידון בערעור בית המשפט שאליו הוגשה הבקשה, לפי העניין.

(ז) הועבר נכס כאמור בסעיף זה ותמורת ההעברה סולקה התחייבות או הועברה התחייבות, רשאי בית המשפט להצהיר, לבקשת המנהל, כי סילוק ההתחייבות או העברתה, לפי הענין, אינו מהווה תמורה.

גביה לאחר פטירתו של עוסק

[תיקון התש"מ (מס' 2)]

106א. נפטר עוסק שאילולא נפטר היה בר חיוב לגבי תקופת דיווח כלשהי, והפטירה היתה תוך שלוש שנים מאותה תקופת דיווח, יהיה נציג החוקי חייב בתשלום המס שאותו עוסק היה חייב בו אילולא נפטר, וכן יהיה אחראי לעשיית כל דבר שהעוסק היה אחראי לעשייתו על פי חוק זה אילולא נפטר, ובלבד שסכום המס שיתחייב בו על פי סעיף זה לא יעלה על שווי העזבון של הנפטר, לאחר שינוכו ממנו חובותיו של הנפטר שיש לגביהם קדימות על פני המס; לענין זה –

"נציג חוקי" – מנהל העזבון, היורשים או חליף אחר של הנפטר;

"שווי" – כמשמעותו בסעיף 106.

גביית מס בנסיבות מיוחדות

(תיקון התשס"ג)

106ב. (א) עשה חבר בני אדם מעשה מהמפורטים בסעיף 117(א)(3), (6), או (ב), והוצאה לו בשל כך שומה, קביעת מס או דרישה לשלם כפל מס, והערעור עליה נדחה על ידי בית המשפט המחוזי, רשאי המנהל לקבוע כי בעל תפקיד בחבר בני האדם (בסעיף זה – בעל תפקיד) יהא גם הוא חייב בתשלום המס או כפל המס, לפי הענין, ובלבד שלענין מעשה מהמעשים המפורטים בסעיף 117(א)(3) או (6), לא יחוייב בעל תפקיד אלא אם כן הורשע בפסק דין חלוט.

(ב) קבע המנהל כי על בעל תפקיד לשלם את המס או את כפל המס, לפי הענין, לפי הוראות סעיף קטן (א), ישלם אותו בעל התפקיד בתוך 30 ימים מיום המצאת ההודעה על החיוב בהם.

(ג) בסעיף זה, "בעל תפקיד" – מי שבעת ביצוע מעשה כאמור בסעיף קטן (א) היה מנהל פעיל, שותף או בעל שליטה, באותו חבר בני אדם, אם יש בידי המנהל ראיות לכאורה להוכיח שהמעשה נעשה בידיעתו של בעל התפקיד, אלא אם כן אותו בעל תפקיד הוכיח שהוא נקט את כל האמצעים הסבירים כדי להבטיח מניעת המעשה; לענין זה, "בעל שליטה" – כהגדרתו בסעיף 119א לפקודת מס הכנסה;

(ד) הוראות סעיף זה יחולו גם על שומה, קביעה או הודעה על כפל מס שלא הוגשו עליהם השגה או ערעור במועד הקבוע בחוק זה.

פרק ט"ו: סמכויות לביצוע

הנהלת המס ואצילת סמכויות

[תיקונים: התשס"ב (מס' 3), התשס"ה (מס' 2), התשס"ח (מס' 4), התשס"ט (מס' 2)]

107. (א) הנהלת המס תהיה בידי המנהל ורשאי הוא לאצול מסמכויותיו פרט לסמכויות מכוח סעיפים 30, 109, 112(א), 113(א) ו-140. (ב) (בוטל).

(ג) אצילת סמכויות על פי סעיפים 61, 77, 79, 82, 91, 95, 108(ב), 112(א), 113, 114 או 115 טעונה פרסום ברשומות.

דרישת מסמכים, דוגמאות וידיעות

(תיקון התשל"ט)

108. (א) כדי להבטיח ביצועו של חוק זה או התקנות על פיו רשאי המנהל³² –

- (1) לדרוש מכל אדם למסור לו ידיעות הנוגעות לענין ולאפשר לו לעיין במסמכים ובדוגמאות הנוגעים לענין ולצלמם;
- (2) לדרוש מהחייב במס למסור לו פנקסים, מסמכים, דוגמאות וידיעות הנוגעים לענין, לרבות סימני זיהוי שנמסרו לו מאת המנהל ובלבד שמה שנמסר כאמור יוחזר תוך שלושה חדשים מתאריך קבלתו אם לא הוגשה לפני כן קובלנה על עבירה על חוק זה.
- (ב) צילום של מסמך או דוגמה כאמור, שיש על גביו אישור המנהל והחייב במס או בא-כוחו שהוא מתאים למקור, יראו אותו לכל דבר וענין כאילו הוא המקור.

קבלת מידע מהמוסד לביטוח לאומי

(תיקון התשס"ג)

108. (א) על אף האמור בכל דין, רשאי המנהל לקבל מהמוסד לביטוח לאומי כל מידע שנקבע לפי סעיף קטן (ב) אשר הגיע אל המוסד לביטוח לאומי אגב ביצוע תפקידו, והנדרש למנהל לצורך מילוי תפקידו על פי כל דין.
- (ב) שר האוצר, בהתייעצות עם שר הרווחה, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע את סוגי המידע שהמנהל רשאי לקבל לפי הוראות סעיף קטן (א).

סמכויות חיפוש ותפיסה

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשמ"ו (מס' 2)]

109. (א) כדי להבטיח ביצועו של חוק זה או התקנות לפיו רשאי מי שהמנהל הסמיכו לכך –

- (1) להיכנס לכל מקום שאינו בית מגורים בלבד, ולענין עסקת מקרקעין – גם לבית מגורים שהוא נושא העסקה, ובלבד שאם גרים באותו בית לא ייכנס אלא באישור בכתב מאת המנהל ולאחר שניתנה הודעה עשרים וארבע שעות מראש, אולם כניסה למיתקן ששר הבטחון קבע שהוא מיתקן בטחוני טעונה אישור שר הבטחון או מי שהוא הסמיכו;
- (2) לתפוס מידי עוסק טובין (בפרק זה להלן – לרבות כלי הובלה שלהם, פנקסים ומסמכים אחרים), אם יש חשד שנעברה בהם או לגביהם עבירה או שהם עשויים לשמש ראיה לביצוע; אך לא ייתפס כלי הובלה ששימש להובלת טובין כאמור אלא אם בעל הכלי או מי שהכלי בשימוש הקבוע חשוד בביצוע העבירה או בדיעה מוקדמת על ביצועה;
- (3) לחקור כל אדם;
- (4) לדרוש מאדם שיתייצב לפניו, בעצמו או על ידי נציגו, ימסור לו את כל הפרטים הדרושים לענין המס שהוא חייב בו או השומה לגביו ויביא לבדיקה פנקסים ומסמכים שהדורש רואה בהם צורך.
- (ב) מי שהוסמך לענין סעיף-קטן (א), יהיו לו סמכויות של שטר למניעת עבירות או לגילויין וסמכויות של קצין משטרה בדרגת מפקח לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול על הודעה שרשם.

סייג לחקירת בני משפחה

(תיקון התשל"ח)

110. על אף האמור בסעיף 109(א) (3) ובלי לגרוע מהוראות כל דין בדבר ראיות חסויות, המנהל או מי שהוא הסמיך לא יחקור מיזמתו את בן-זוגו של החייב במס, ילדיו או הוריו.

העשיה בתפוס

111. (א) נתפסו טובין לפי סעיף 109, רשאי המנהל להעבירם למקום שורה או, בהסכמת המחזיק בהם, לעכבם ביד המחזיק כנגד ערובה להנחת דעתו של המנהל או ללא ערובה.
- (ב) עוכבו טובין ביד המחזיק כאמור בסעיף-קטן (א), חייב הוא להמציאם לפי דרישת המנהל; לא עשה כן או המציאם כשהם ניזוקים, ייאשם בעבירה על חוק זה זולת אם הוכיח שהטובין נעלמו או ניזוקו מסיבות שלא היתה לו שליטה עליהן.
- (ג) נתפסו טובין שהם בעלי חיים או מצרך העלול להתקלקל, רשאי בית משפט השלום, על פי בקשת המנהל, לצוות שהטובין יימכרו במכרז פומבי או במחיר המקובל באותו יום, ולענין יתר הוראות סעיף זה יראו את דמי המכר כאילו היו התפוס.
- (ד) נתפסו טובין ואין המנהל יודע מי בעל הטובין או את מענו של האדם שממנו נתפסו, יפרסם המנהל הודעה על כך ברשומות, ואם לא תבע אותם אדם תוך שלושה חדשים מיום פרסום ההודעה, יחולטו הטובין.
- (ה) נתפסו טובין לפי סעיף 109, ותוך ששה חדשים מיום התפיסה לא הוגשה לבית המשפט קובלנה על עבירה על חוק זה שבגללה נתפסו, ולא כופרה העבירה, יוחזרו למי שנתפסו ממנו; בית משפט השלום רשאי, לפי בקשת המנהל, להאריך את התקופה בששה חדשים נוספים.
- (ו) כופרה עבירתו של אדם לגבי טובין שנתפסו לפי סעיף 109, רשאי המנהל לחלטם.
- (ז) הורשע אדם בעבירה אשר בשלה נתפסו הטובין, יחולטו הטובין, זולת אם בית המשפט הורה אחרת; זוכה האדם, יוחזרו הטובין למי שמידו נתפסו או לאדם אחר שעליו הורה בית המשפט; אולם רשאי בית המשפט להורות כי למרות הזיכוי יחולטו הטובין.
- (ח) טובין שחולטו, רשאי המנהל להחזירם למי שממנו נתפס או לבעלם תמורת תשלום השוי.
- (ט) מסמך או פנקס שנתפסו והם דרושים למי שממנו נתפסו או לאדם אחר למילוי חובה שבדין, רשאים הם לעיין בהם או לצלמם, והמנהל רשאי לפי בקשתם להחזירם להם ורשאי הוא להתנות את ההחזרה במסירת צילומם למנהל, הוראות סעיף 108(ב) יחולו על הצילום.

³². ראה אצילת סמכות לפי סעיף זה ב"פ 3708, התש"ז, עמ' 218, ב"פ 3740, התש"ז, עמ' 1736, ב"פ 4034, התשנ"ב, עמ' 4374, ב"פ 4090, התשנ"ג, עמ' 1908 ב"פ 4179, התשנ"ד, עמ' 1412 וב"פ 6514, התשע"ג, עמ' 1590.

³³. ראה אצילת סמכות לפי סעיף קטן (ב), ב"פ 3711, התש"ז, עמ' 285, ב"פ 3836, התשנ"א, עמ' 1118 וב"פ 5305, התשס"ד, עמ' 3130.

אמצעי כפייה מנהליים

112. (א) נוכח המנהל כי עוסק אינו נותן דו"ח כדין על כל עסקאותיו, או לא שילם את המס המתחייב מדו"ח שהגיש, או לא הגיש במשך השנה שחלפה יותר משני דו"חות לפי סעיף 67, או שעבר עבירה בכוונה להתחמק מתשלום מס, רשאי הוא –
- (1) לדרוש מהעוסק כי יתן ערובה, להנחת דעתו, לתשלום כל חוב ולקיום הוראות חוק זה, ואם לא נתן ערובה במועד שקבע המנהל – לאסור עליו את המשך עיסוקו עד להמצאת הערובה;
- (2) לאסור עליו העברת טובין או מתן שירותים, במהלך עיסוקו, בטרם יסמן המנהל את החשבונית, את תעודת המשלוח או מסמך אחר, כפי שיקבע המנהל³⁴.
- (ב) החלטת המנהל לאסור את המשך העיסוק או העברת טובין או מתן שירותים תיכנס לתקפה כתום חמישה-עשר יום מיום שהומצאה לעוסק.
- (ג) על החלטת המנהל כאמור ניתן לערער לפני בית המשפט המחוזי; הגשת הערעור תעכב את ביצוע ההחלטה כל עוד לא החליט בית המשפט אחרת.

גביית מס במקרים מיוחדים

[תיקונים: התשנ"ו (מס' 2), התשס"ב (מס' 3), התשע"ד (מס' 2)]

112. (א) היתה למנהל סיבה לחשוש כי המס על עסקאות או המס על תשומות שלא שוכה כדין לא ישולם משום שיש בדעתו של עוסק לצאת מישראל, או מחמת סיבה אחרת, רשאי הוא –
- (1) אם נעשתה לעוסק שומה לפי סעיף 77 – לדרוש בהודעה בכתב שהעוסק יתן מיד ערובה, כדי הנחת דעתו של המנהל, לתשלום המס הנקוב בשומה לרבות הפרשי הצמדה וריבית הנקובים בה;
- (2) אם לא נעשתה לעוסק שומה – לשום את המס שהעוסק חייב בו, לדעת המנהל, לפי סכום סביר בעניו ולכלול בהגם את הפרשי ההצמדה, הריבית והקנסות שהוא חייב בהם.
- (ב) שומה שנעשתה לפי סעיף קטן (א)2, ימסור המנהל הודעה בכתב עליה, וכל סכום הרשום בה ישולם מיד עם מסירת ההודעה.
- (ג) לא שולם הסכום האמור או לא ניתנה הערובה, לפי הענין, רשאי בית משפט השלום, על פי בקשת המנהל, ליתן צו, אף שלא בפני העוסק –

(1) על עיכוב יציאתו מהארץ;

(2) על עיקול רכושו ואם נוכח כי יש חשש סביר שהמס לא ייגבה וכי אין די בעיקול כדי להבטיח את גבייתו – על תפיסת רכושו.

(ד) שולם סכום כאמור או ניתנה ערובה, רשאי העוסק להגיש השגה וערעור בדרך שמשיגים ומערערים על שומה לפי סעיף 77.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו גם על כפל מס כאמור בסעיף 50 ועל קביעת מס כאמור בסעיף 76, בשינויים המחויבים לפי הענין.

איסור הוצאת חשבונית מס

[תיקונים: התשנ"ו (מס' 2), התשס"ט (מס' 2), התשע"ב, התשפ"ג (מס' 2)]

113. (א) מי שאינו מנהל פנקסי חשבוניות או רשומות כפי שנקבע, או שהוא מנהלם בסטיה מהותית מהוראות חוק זה והתקנות על פיו, יתרה בו המנהל ויפרט בהתראה את הפגם; לא תוקן הפגם תוך חודש מיום שהומצאה ההתראה, רשאי המנהל לאסור עליו להוציא חשבונית מס.
- (א1) עוסק החייב בדיווח מפורט כאמור בסעיף 69א(ז) שנוהג להוציא חשבוניות מס שלא כדין, יתרה בו המנהל ויפרט בהתראה את הפגם; קיים לדעת המנהל חשש שהעוסק יוסיף לעשות כן, רשאי המנהל שלא להקצות לו מספרי חשבוניות מס, כאמור בסעיף 47(ד), לתקופה שיקבע או להקצות לו מספרי חשבוניות בתנאים שיקבע, לרבות דרישת ערובה.
- (ב) (1) החייב במס רשאי, על התראת המנהל או לפי בחירתו על ההחלטה לאסור הוצאת חשבוניות מס לפי סעיף קטן (א), לערער לפני בית המשפט המחוזי או לערור לפני הועדה לקבילות פנקסים.
- (2) החייב במס רשאי לערער על התראת המנהל, או לפי בחירתו על ההחלטה שלא להקצות מספרי חשבוניות מס או על ההחלטה להקצות לו מספרי חשבוניות מס בתנאים, לפי סעיף קטן (א1), לפני בית המשפט המחוזי.
- (ג) הערעור או הערר יוגשו תוך שלושים ימים מיום שהומצאה ההתראה או ההודעה על האיסור, על אי ההקצאה או על ההקצאה בתנאים, לפי העניין, והגשתם לא תעכב את ביצועה של החלטת המנהל, אלא אם החליטו בית המשפט או הועדה אחרת.
- (ד) הגשת ערעור או ערר לפי סעיף קטן (ב) אינה באה במקום השגה לפי סעיף 82; נדחו הערעור או הערר, יראו את פנקסי החשבוניות כבלתי קבילים לענין הערעור על השומה.
- (ה) חייב במס שלא הגיש ערעור או ערר על פי סעיף קטן (ב), רשאי לערער על התראת המנהל או על החלטתו, לפי סעיף זה, יחד עם הערעור לפי סעיף 83.

עיכוב טובין ברשות המכס

114. ³⁷ המנהל רשאי לעכב סילוק טובין של החייב במס מפיקוח רשות המכס עד לתשלום כל חוב המגיע ממנו על פי חוק זה או עד להגשת הדו"חות שהוא חייב בהם.

עיכוב יציאה מהארץ

[תיקונים: התשנ"ו (מס' 2), התשס"ב (מס' 3)]

115. ³⁸ (א) נדרש חייב במס לשלם את המס המגיע ממנו או לתת ערובה לתשלומו או להגיש דו"ח שנדרש להגישו ולא עשה כן, רשאי בית משפט השלום במקום מושבו או במקום עסקו של החייב, על פי בקשת המנהל, לתת צו, אף שלא בפניו, על עיכוב יציאתו מהארץ ועל עיקול רכושו עד למילוי תנאים שקבע.

³⁴ אצילת סמכות המנהל על פי סעיף 112(א)2 ראו ב"פ 10793, התשפ"ב, עמ' 11470.

³⁵ אצילת הסמכות על פי סעיף זה ראה ב"פ 4031, התשנ"ב (6.8.1992), עמ' 4181 ובי"פ 4034, התשנ"ב (13.8.1992), עמ' 4374.

³⁶ ראו הוראת שעה ותנאיה לגבי סעיף 113 בסוף מסמך זה.

³⁷ ראה אצילת סמכויות לפי סעיף זה ב"פ 3711, התשנ"ן (29.10.1989), עמ' 285, ב"פ 4179, התשנ"ד (26.12.1993), עמ' 1412 ובי"פ 5305, התשס"ד (16.6.2004), עמ' 3130.

³⁸ ראה אצילת סמכויות לפי סעיף זה ב"פ 3711, התשנ"ן (29.10.1989), עמ' 285, ב"פ 4179, התשנ"ד (26.12.1993), עמ' 1412 ובי"פ 5305, התשס"ד (16.6.2004), עמ' 3130.

(ב) היה החייב במס חברת מעטים כאמור בסעיף 76 לפקודת מס הכנסה, ניתן להורות כאמור בסעיף-קטן (א) על עיכוב יציאתו מהארץ של כל מנהל פעיל בחברה או מנהל עסקים או חבר המחזיק מניות המזכות אותו לפחות ב-26% מכוח ההצבעה בה או לפחות ב-26% מהונה במקרה של פירוק.

(ג) נדרש חייב במס שהוא חבר בני אדם לשלם את המס המגיע ממנו, והיה למנהל חשד סביר כי המס לא ישולם, רשאי בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), על פי בקשת המנהל, לתת צו לעיכוב יציאתו מהארץ של מנהל פעיל, יושב ראש הדירקטוריון או מנהל עסקים, באותו חבר בני אדם, לשם חקירתו או לשם פעולות הדרושות להבטחת תשלום המס, ובלבד ששוכנע בית המשפט כי יציאתו מהארץ עלולה לסכל חקירה או פעולות כאמור וכי לא ניתן להטיל ערובה מתאימה להבטחת קיומן.

דחיית מועדים

[תיקון התשע"ב (מס' 2)]

116. (א) המנהל רשאי להאריך כל מועד שנקבע בחוק זה או בתקנות על פיו לעשיית דבר, למעט מועד להגשת ערעור או ערר, ורשאי הוא לקבוע שהחוב ישולם לשיעורין ובלבד שלא יאריך את המועד לניכוי מס תשומות לפי סעיף 38(א) לתקופה העולה על חמש שנים; התיר כך והחייב במס לא עמד בתשלום אחד במועד שנקבע לו, רשאי המנהל לדרוש את תשלומה של יתרת החוב מיד.

(1א) (בוטל).

(ב) המנהל רשאי להתנות הארכת מועדים כאמור בסעיף-קטן (א) במתן ערובות להנחת דעתו לתשלום כל חוב או לביצוע כל פעולה שמועד עשייתה נדחה.

פרק ט"ז: עונשין

עבירות

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשמ"ו (מס' 2), התשנ"ח (מס' 5), התשס"ג, התשס"ח, התשס"ט (מס' 2), התשע"ב, התשע"ג, התשע"ד, התשע"ה (מס' 3), התשע"ו (מס' 2)]

117. (א) מי שהפר כמפורט להלן הוראה מהוראות חוק זה או התקנות על פיו, דינו - מאסר שנה:

- (1) סירב או נמנע למסור ידיעה, מסמך, פנקס או דוגמה שהוא חייב למסרם, לאחר שנדרש לעשות כן;
- (2) סירב או נמנע להתייצב לחקירה לאחר שנדרש לעשות כן;
- (3) מסר ידיעה לא נכונה או לא מדויקת בלא הסבר סביר או שמסר דו"ח או מסמך אחר הכוללים ידיעה כאמור;
- (4) לא עשה את המוטל עליו לענין רישומו;
- (5) הוציא חשבונית מס בלי שהיה זכאי לעשות כן או לאחר שנאסר עליו לעשות כן;
- (6) לא הגיש במועד דו"ח שיש להגישו לפי חוק זה או תקנות לפיו, לרבות דו"ח שהוא חייב להגישו על-פי דרישת המנהל;
- (6א) לא פירט בדוח התקופתי פעולה שנקבעה לפי הוראות סעיף 67(ה) כפעולה החייבת בדיווח, בניגוד להוראות לפי אותו סעיף;
- (6ב)³⁹ לא פירט בדוח תקופתי, בדוח מיוחד או בדוח שנתי מסכם פרט שהיה עליו לפרט לפי סעיפים 69א(א), (ב) או (ג), 70(ב) או 71א.
- (7) לא ניהל פנקסי חשבונות או רשומות אחרות שהיה עליו לנהל, או נקבע בקביעה סופית על פי סעיפים 74, 95 או 113 שניהלם בסטיה מהותית מן ההוראות. לענין זה, "קביעה סופית" - קביעה על פי הסעיפים האמורים שלא הוגש עליה ערעור או ערר או שהערעור או הערר שהוגשו - נדחו;
- (8) החזיק בסימני זיהוי שקיבל שלא מהמנהל או השתמש בהם לאחר שנאסר עליו להשתמש בהם;
- (9) בהיותו עוסק מסר שלא כדין לאדם אחר טובין שיבואם או מכירתם פטורים בתנאי שימשו אותו בלבד;
- (10) הוביל טובין בניגוד להוראות סעיף 129 או הכניס או הוציא טובין בניגוד להוראות לפי סעיף 129א.
- (11) החזיק בטובין שהוא עוסק במכירתם ושרכישתם לא נרשמה בפנקסי החשבונות כפי שנקבע;
- (12) מי שרושם תקבוליו בסרט קופה רושמת, בשובר קבלה, בחשבונית, בספר פדיון יומי או בתעוד אחר על פי הוראות מכוח סעיף 66, ולא רשם בהם תקבול שהיה חייב לרשמו על פי אותן הוראות;
- (13) לא הוציא חשבונית מס למרות שהיה חייב להוציאה;
- (14) הוציא חשבונית מס ולא שילם במועד את המס הכלול בה;
- (15) לא דרש חשבונית מס שהיה חייב לדרשה;
- (16) הפריע לאדם לבצע את המוטל עליו מכוח חוק זה או מנע זאת ממנו.

(1א) לא נרשמה רכישה או לא נרשם תקבול כאמור בסעיף קטן (א)11 או (12) בידי עובדו של העוסק או בידי שלוחו של העוסק שאיננו עובדו, יאשם בעבירה העובד או השלוח ויאשם בה גם העוסק אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושהוא נקט כל האמצעים הסבירים להבטחת מניעת העבירה.

(2א) מי שלא הודיע על תכנון מדף, כהגדרתו בסעיף 67ג(א), בניגוד להוראות סעיף 67ב(ו), דינו - מאסר שנה או הקנס הקבוע בסעיף 61א(2) לחוק העונשין.

(ב) עשה אדם מעשה מן המפורטים בסעיף זה במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, דינו - מאסר 5 שנים או כפל הקנס הקבוע בסעיף 61א(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין):

- (1) מסר ידיעה כוזבת או מסר דו"ח או מסמך אחר הכוללים ידיעה כאמור;
- (2) המשיך לנהל עסקאות לאחר שנאסר עליו לעשות כן או לפני שמילא את התנאים להמשך עיסוקו;
- (3) הוציא חשבונית מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי שעשה או התחייב לעשות עסקה שלגביה הוציא את החשבונית או את המסמך האמור;
- (4) הוציא תעודת זיכוי או מסמך הנחזה כתעודת זיכוי, מבלי שהיה רשאי לעשות כן;
- (5) ניכה מס תשומות בלי שיש לו לגבי מסמך כאמור בסעיף 38;

³⁹. בתקופה שמיום 1.7.15 עד 31.12.16 אחרי המילים "ברוח מיוחד" בס"ק 117א(א)6 (ב) יבוא: "למלכ"ר, מוסד כספי ועוסק החייב בדיווח מפורט".

- (6) הכין, נוהל או הרשה לאחר להכין או לנהל, פנקסי חשבוניות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות;
- (7) זייף, הסתיר, השמיד או שינה פנקס או מסמך אחר שנדרש לנהלו או למסרו, או שהרשה או שלא מנע מאחר לעשות כאמור;
- (8) השתמש בכל מרמה או תחבולה או שהרשה לאחר להשתמש בהן או עשה מעשה אחר.
- (11) מי שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, דינו - מאסר 5 שנים.
- (12) נעברה עבירה לפי סעיפים קטנים (ב) או (11) בנסיבות מחמירות, דינו של העושה - מאסר 7 שנים או קנס פי 5 מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; בסעיף זה, "נסיבות מחמירות" - אחת מאלה:
- (1) העברין הורשע בעבירה לפי סעיפים קטנים (ב) או (11), וטרם חלפו שלוש שנים מיום הרשעתו בדין;
 - (2) נגד העברין הוגשו למעלה מ-6 אישומים בשל עבירות לפי סעיפים קטנים (ב) או (11) בתקופה של שלוש שנים;
 - (3) העברין, במעשיו, הביא להתחמקות או להשתמטות מתשלום מס, בסכום העולה על כפל הסכום הקבוע בקנס בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.
- (ג) הורשע אדם בעבירה לפי סעיף-קטן (ב) תוך שלוש שנים לאחר שנידון על עבירה כאמור, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש אחר, לאסור עליו להמשיך בעיסוקו תקופה שיקבע.

העברת נכסים בכוונה למנוע תשלום מס

[תיקון התשמ"ו (מס' 2)]

- 117א. (א) מי שהעביר את נכסיו לאחר בלא שהעביר את השליטה בהם, מתוך כוונה למנוע גביית מס שהיה חייב בו או שהוא עתיד להתחייב בו, ובמעביר שהוא חבר-בני-אדם - מי שהביא להעברה כאמור, דינו - מאסר שנתיים.
- (ב) חילק אדם מנכסי חברה בין חבריה מתוך כוונה למנוע גביית מס שהחברה חייבת בו או שהיא עתידה להתחייב בו, דינו - מאסר שנתיים, ובלבד שאם הוטל קנס, לא יעלה סכום הקנס על סכום החוב.

עבירה שלא נקבע לה עונש

118. מי שהפר הוראה מהוראות חוק זה ולא נקבע להפרה עונש, או הפר הוראה בתקנות על פיו כשנאמר בתקנות שההפרה היא עבירה, דינו - מאסר שלושה חדשים או קנס 5,000 לירות.

עבירה של חבר בני אדם

119. נעברה עבירה לפי חוק זה או תקנות לפיו בידי חבר-בני-אדם, מואגד או בלתי מואגד, יהיה אשם גם כל מי שבעת ביצוע העבירה היה בו מנהל פעיל, מזכיר, נאמן, בא-כוח, שותף פעיל, חשב, מנהל חשבוניות או כל פקיד אחראי אחר, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח קיום הוראות החוק.

אחריות למעשי עובד

120. נעברה עבירה לפי חוק זה או תקנות לפיו במהלך עסקו או פעילותו של חייב מס בידי פקיד, פועל או שלוח, יואשם גם החייב במס, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח קיום הוראות החוק.

כופר כסף

[תיקון התשמ"ו (מס' 2)]

121. (א) עבר אדם עבירה לפי חוק זה או התקנות לפיו או נחשד בה, רשאי המנהל, בהסכמת אותו אדם, לקחת מידו כופר כסף בסכום שלא יעלה על הקנס הגבוה ביותר שניתן להטיל בשל אותה עבירה, ומעשה כן יופסק כל הליך משפטי לענין העבירה; אולם אם הוגש כתב אישום אין לקחת כופר כסף אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לכך.
- (ב) המנהל רשאי להתנות כופר כסף במתן התחייבות להימנע מעבירה תוך תקופה שיקבע ושלא תעלה על שלוש שנים; ההתחייבות תהיה ערובה שלא תעלה על הקנס הגבוה ביותר שמותר להטיל בשל העבירה שכופרה ותהיה בערבות צד שלישי או בלי ערבות, כפי שיקבע המנהל.
- (ג) הורשע אדם בעבירה שהתחייב לפי סעיף-קטן (ב) להימנע ממנה, תיגבה הערובה כחוב לפי חוק זה.
- (תיקון התשמ"ו)
122. (בוטל).

אין בהרשעה לפטור מחובות אחרים

123. הורשע אדם, או שילם כופר או קנס מנהלי, אין בכך כדי לפטרו מחובותיו על פי חוק זה והתקנות לפיו.

חילוט נוסף על ענשים אחרים

124. חילוט על פי חוק זה אינו במקום עונש או קנס או כופר כי אם בנוסף עליהם.

פרק י"ז: הוראות שונות

סמכות לשנות סכומים

(תיקון התשמ"ו)

125. שר האוצר רשאי לשנות את הסכומים הקבועים בסעיפים 94 ו-95.

הצמדה

[תיקונים: התשמ"ו (מס' 2), התשמ"ז, התשס"ב (מס' 3), התשס"ט (מס' 2), התשע"ד, התשע"ה (מס' 3)]

126. (א) הסכומים שנקבעו בסעיף 1, בהגדרה "עוסק פטור" ובסעיף 35 או לפיהם יותאמו ב-1 בינואר של כל שנה לעליית מדד המחירים לצרכן שנתפרסם מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן בסעיף זה - המדד), ליום ה-15 בדצמבר שקדם לו; הסכומים המותאמים כאמור יעוגלו לשקל החדש הקרוב.
- (ב) הסכום שנקבע בסעיף 47 יתואם ב-1 בינואר וב-1 ביולי של כל שנה לעליית המדד שפורסם ביום ה-15 בחודש שקדם להם.
- (11) (בוטל).
- (ג) השתמש הרוצח בסמכותו לפי סעיף קטן (א) תוך ששה חדשים שקדמו ל-1 בינואר של שנה פלונית, לאתיעשה התאמה כאמור בסעיף-קטן (א) לאותה שנה.

(ד) הסכום שנקבע בסעיף 67(א2) יותאם ב־1 בספטמבר של כל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון) לעליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון, לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון בשנה שקדמה לו; הסכום המותאם יעוגל ל־5,000 השקלים החדשים הקרובים.

ועדה לקבילות פנקסים

(תיקון התשל"ח)

127. (א) שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים, ימנה אנשים שמהם ירכיב המנהל ועדות לקבילות פנקסי חשבוניות. (ב) כל ועדה כאמור תהיה של שלושה חברים: היושב-ראש שלה יהיה איש ציבור מומחה בחשבונאות, ושני החברים האחרים יהיו רואי חשבון, ובלבד שלא יותר מאחד מהם יהיה עובד המדינה או עובד מוסד ממלכתי.

(ג) הודעה על מינויים כאמור תפורסם ברשומות.

(ד) בדונה בערר רשאית הועדה –

(1) לקבוע כי החייב במס אינו מנהל פנקסים או מנהלם בסטיה מהותית מהוראות חוק זה והתקנות על פיו;

(2) לקבוע כי החייב במס מנהל פנקסים או כי הסטיה בהם אינה מהותית.

(ה) החלטתה של הועדה בערר תהא סופית אולם רשאית היא להביא שאלה משפטית לחוות דעתו של בית המשפט המחוזי.

(ו) הועדה מוסמכת לאסוף ראיות לשם הפעלת סמכויותיה על פי חוק זה.

(ז) הועדה רשאית לפסוק בדבר הוצאות הערר, לרבות שכר טרחה של נציג החייב במס, הוצאות נסיעה ושכר בטלה של עדים.

(ח) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר –

(1) נהלי זימון הועדות;

(2) סדרי הדין בועדה;

(3) האגרות שישולמו בשל ההליכים לפני הועדה;

(4) שכר חברי ועדה.

שותפות ועסקה משותפת

[תיקונים: התשל"ה, התשמ"ו (מס' 2)]

128. (א) עסקה שעשה שותף בשותפות רשומה, או שעשו מי שרואים אותם כשותפים לפי סעיף 56, במהלך עסקי השותפות – יראוה כאילו עשתה אותה השותפות, אם לא הוכח להנחת דעתו של המנהל היפוכו של דבר.

(ב) עסקה שנעשתה בידי שותפות שאיננה רשומה, או בידי שותפות שהוקמה לביצוע עסקה פלונית, או נעשתה עסקה בידי כמה עוסקים במשותף, לא יראו אותה כעסקה של שותפות אלא כשל כל שותף או עוסק לחוד, לפי חלקו, זולת אם ביקשו השותפים להירשם כעוסק אחד. ביקשו כאמור, יראו אותם כאחראים, ביחד ולחוד, לכל חובה, חוב, מעשה או מחדל הקשורים באותו ענין.

(ג) שר האוצר רשאי לקבוע הוראות בדבר רישום, מתן דו"ח, החזר מס יתר, עודף מס תשומות ואחריות שותפים, ניכויים והוצאת חשבוניות בעסקאות כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), אף בסטיה מהוראות חוק זה.

(ד) לא קיבל המנהל ראייה שהוגשה לו לענין סעיף-קטן (א) רשאי השותף או השותפות לערער לפני בית המשפט המחוזי.

תעודת משלוח

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשנ"ה, התשנ"ה (מס' 2), התשס"ב (מס' 3), התשע"ג]

129. (א) טובין של אדם לשימוש בעסקו לא יובלו בכלי הובלה אלא אם כן יש עמם חשבונית או תעודת משלוח, או אם אותו אדם הופטר מקיום חובה זו בתקנות או על פי הוראות המנהל בתנאים שקבע.

(ב) לענין סעיף זה, "חשבונית או תעודת משלוח" – כל אחד מאלה:

(1) חשבונית או תעודת משלוח שהוצאו כדין בידי עוסק הרשום לפי חוק זה ולענין טובין המובלים לאזור או לשטחי עזה ויריחו – חשבונית שהוצאה כדין בידי עוסק הרשום לפי חוק זה, הכוללת פרטים שקבע המנהל;

(2) חשבונית שהוצאה כדין באזור או בשטחי עזה ויריחו בידי עוסק הרשום שם לפי הדין המקביל לחוק זה, ובלבד שהיא כוללת פרטים שקבע המנהל.

פיקוח על הכנסת טובין והוצאתם מהאזור ומשטחי עזה ויריחו

(תיקון התשס"ז)

129. לצורך פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה רשאי שר האוצר בהתייעצות עם שר הביטחון, להורות על מקומות שבהם תותר הכנסה של טובין לאזור ולשטחי עזה ויריחו והוצאתם מהם ועל הימים והשעות שבהם תותר הכנסה או הוצאה כאמור, וכן להורות כי יידרש אישור מאת המנהל, בדרך שיקבע, על כך שהטובין הוכנסו או הוצאו בהתאם להוראות כאמור; הוראה לפי סעיף זה יכול שתהיה כללית או לסוגים של טובין.

סימני זיהוי

130. שר האוצר רשאי לקבוע חובה לסמן טובין מסוג מסויים בסימני זיהוי שיקבע ואת דרך השימוש בהם, ורשאי הוא לפטור עוסק מחובת סימון טובין במהלך עסקו.

הצגת מחיר תכלול הודעה על מס

(תיקון התשל"ט)

131. עוסק המציג בריבם או מפרסם בכל דרך שהיא מחירו של נכס או שירות, שחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957, אינו חל לגביו, יציין אם המחיר כולל מס ואם לאו.

ראיה

132. הטוען ששילם מס או שהגיש דו"ח, או שמש נוכח על פי חשבונית מס – עליו הראיה.

חזקת מכירה

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

133. עוסק שמסר במהלך עסקו נכס של עסקו לאחר, למעט מסירה לשם מכירה במשגור, יראוהו כאילו מכר אותו אם לא הוכח היפוכו של דבר. לענין זה מסירה – כמשמעותה בסעיף 8 לחוק המכר, התשכ"ח-1968.

פטור מחתימה

134. הודעה, דרישה, קביעת מס, שומה או מסמך אחר המוצאים על פי חוק זה, כששמו או תארו של המוציא מצויינים בהם, אינם טעונים חתימת ידו.

פגם בפעולה אינו פוסלה

135. כל פעולה שנעשתה לפי חוק זה לא ייגרע תקפה מחמת פגם בצורה, טעות או השמטה שחלו בה, אם אין בהם כדי לפגוע בעיקר או להטעות.

רישום בפנקסי המקרקעין

136. המנהל רשאי לדרוש כי מכירת מקרקעין הטעונה רישום בפנקסי המקרקעין או סוג מכירות כאמור לא יירשמו אלא אם בידי הקונה חשבונית מס בשל אותה מכירה או אם הומצא אישור מהמנהל ששולם המס המגיע בשל אותה מכירה או שניתנה לו ערובה לתשלום המס במועדו.

הודעה על שינויים

137. חייב במס יודיע למנהל, בדרך ובמועד שנקבעו, על כל שינוי שחל בבעלות על העסק או המוסד, בעסקיו, בפעילותו ובכל פרט אחר שקבע השר.

דין נכסי עסק לאחר הפסקת פעילות

[תיקונים: התשמ"ו (מס' 2), התשס"ב (מס' 3)]

137א. (א) הוכח להנחת דעתו של המנהל כי עוסק הפסיק כליל את עסקיו או העביר את הבעלות על עסקו לאחר, ונשאר ברשותו נכס, יהא דינו של אותו נכס בתום שנתיים מיום ההפסקה או ההעברה כדין נכס שנעשה בו שימוש לצורך עצמי.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על נכסים עסקיים שמחירם הכולל פחות מן הסכום הקבוע לגבי עוסק פטור.

(ג) נשאר ברשות עוסק כאמור בסעיף קטן (א) נכס שהוא מקרקעין, רשאי המנהל, לבקשת העוסק, על אף האמור באותו סעיף קטן, לדחות את מועד החיוב במס עד למועד העברתו של נכס המקרקעין לאחר או עד למועד אחר שיורה ובתנאים שיורה; דחה המנהל את מועד החיוב במס כאמור, ישולם המס אף אם העוסק כאמור לא יהיה חייב במס בעת המכירה.

דין נכסי עסק כשרישומו של העוסק שונה למלכ"ר או למוסד כספי

[תיקון: התשמ"ו (מס' 2)]

137ב. נכס שנרכש בידי עוסק שניכה את מס התשומות בשל רכישתו או יבואו, ורישומו של העוסק שונה לאחר מכן למלכ"ר או למוסד כספי והנכס נשאר ברשותו, יהא דינו כדין נכס שנעשה בו שימוש לצורך עצמי עם שינוי הרישום.

עסקה מלאכותית או בדויה

[תיקון: התשס"ב (מס' 3)]

138. (א) המנהל רשאי להתעלם מעסקה או מפעולה אם הוא סבור שהיא מלאכותית או בדויה או שאחת ממטרותיה העיקריות היא הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה.

(ב) על החלטת המנהל על פי סעיף-קטן (א) ניתן לערער לפני בית המשפט המחוזי.

עיוגל סכומים

139. כל סכום הנקוב בדו"ח לפי חוק זה יעוגל ללירה השלמה הקרובה ביותר וסכום של חצי לירה יעוגל כלפי מעלה.

טפסים

140. המנהל רשאי לקבוע טפסים הדרושים לביצוע חוק זה וצורתם של פנקסי החשבונות ורשומות אחרות שחייב במס לנהלם, ורשאי הוא להורות על שימוש בטפסים, פנקסים או רשומות כאמור.

המצאת מסמכים

[תיקון: התשמ"ו (מס' 2)]

141. (א) בלי לגרוע מהוראת סעיף 80, מסמך לענין חוק זה יומצא בדרך שנקבעה בתקנות.

(ב) נשלח מסמך בדואר, רואים אותו כאילו הומצא לנמען ביום החמישי לאחר שנשלח, אף אם סירב הנמען לקבלו.

(ג) מסמך המיועד לשותפות, למעט שותפות כאמור בסעיף 128(ב), והומצא לאחד השותפים, רואים אותו כאילו הומצא לכל השותפים.

סודיות

[תיקונים: התשנ"ח (מס' 3), התשס"ג, התשס"ט (מס' 2)]

142. (א) לא יגלה אדם ידיעה שהגיעה אליו אגב ביצוע חוק זה, אלא אם –

(1) שר האוצר התיר לגלותה;⁴⁰

(2) נדרש לגלותה בהליך משפטי על פי חוק זה או חוק מסים כמשמעותו בחוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), התשכ"ז-1967;

(3) המידע הוא כמפורט בסעיף 384 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 או בתקנות לפיו, ובלבד שמידע כאמור יימסר למוסד לביטוח לאומי ושמידע זה נדרש לתכליות האמורות באותו סעיף, ובמידה שנדרש.

(1א) לענין סעיף קטן (א)1 רשאי שר האוצר לתת גם היתר לגילוי מידע לסוגיו, ובלבד שהיתר כאמור יינתן לבעלי תפקידים שצויינו בו לצורך תפקידם כדון, ומנימוקים שיירשמו.

(ב) הגיעה לאדם ידיעה על פי סעיף-קטן (א), יראוהו כמי שקיבל אותה אגב ביצוע חוק זה.

(ג) גילה אדם שלא כדין ידיעה שהגיעה אליו אגב ביצועו של חוק זה, דינו – מאסר שנה או קנס 20,000 לירות.

⁴⁰. היתר לגילוי ידיעות פורסם ב"פ 4227, התשנ"ד (30.6.1994), עמ' 4112. היתר כללי נוסף פורסם ב"פ 4636, התשנ"ח (9.4.1998), עמ' 3130. אצילת סמכותו של שר האוצר למנהל רשות המסים פורסמה ב"פ 5418, התשס"ה, עמ' 3497.

תחולת הוראות מפקודת מס הכנסה

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

143. הוראות סעיפים 117, 119, 143, ו-144 עד 235 לפקודת מס הכנסה יחולו לענין המס, בשינויים המחוייבים.

רשות לייצג חייב במס

[תיקונים: התשמ"ו (מס' 2), התשס"ה]

143. (א) מי שרשאי לייצג נישום כאמור בסעיף 236 לפקודת מס הכנסה, רשאי לייצג חייב במס על פי חוק זה, פרט לייצוג בקשר להוראות הכלולות בפרק ט"ז, למעט לענין הוראות סעיף 121.

(ב) הוראות חוק הסדרת העיסוק בייצוג על ידי יועצי מס, התשס"ה-2005 יחולו לענין ייצוגו של חייב במס.

תחולת הוראות מפקודת המכס

[תיקונים: התשל"ט (מס' 2), התשמ"ו (מס' 2)]

144. הוראות סעיפים 39(ב), 63, 64, 81, עד 89, 92, 93, 104, 122, 128, 140 עד 149, 150, 152, 156, 162 עד 162ב, 170, 171, 198, ו-204 ו-231ג לפקודת המכס יחולו לענין המס על יבוא טובין והוראות סעיף 156 לפקודת המכס תחול לגבי יבוא טובין שיוצאו בידי מי שאיננו עוסק.

[תיקון התשנ"ה]

144.א. (בוטל).

דין המדינה

[תיקון התשל"ט (מס' 2)]

144.ב. הוראות חוק זה יחולו גם על המדינה.

ביצוע ותקנות

[תיקונים: התשנ"ה, התשס"ה (מס' 2), התשס"ט (מס' 2)]

145. (א) שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

(1א) שר האוצר ושר המשפטים רשאים לקבוע הוראות לעניין אופן הנפקת חתימה אלקטרונית מאובטחת, וכן הוראות לעניין חובותיו של בעל אמצעי החתימה האלקטרונית ואחריותו לשימוש בה; הוראות כאמור יובאו לפני הממשלה והיא רשאית לאשרן או לשנותן בתוך 21 ימים מיום שהובאו לפניו; לא קיבלה הממשלה החלטה כאמור, יראו את ההוראות כאילו אושרו על ידי הממשלה בתום התקופה האמורה; תחילתן של הוראות כאמור תהא, לכל המוקדם, ביום פרסומן.

(ב) שר האוצר רשאי לקבוע כי על גביית מס, לענין מוסדות כספיים ומלכ"רים, יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות פקודת מס הכנסה לענין שומה, השגה, ערר, גביה, ריבית וקנסות או לחלק מן הענינים האלה.

(ג) תקנות שר האוצר, למעט תקנות לפי סעיף קטן (1א) ולפי סעיפים 2, 4, 48, 49, 127 ו-142, טעונות אישור ועדת הכספים של הכנסת, ותקנות לפי סעיף 140 יובאו לידיעתה.

תקנות סדרי דין

146. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדרי דין בהליכים לפי חוק זה וכן תקנות בדבר אגרות, הוצאות ודמי בטלה לעדים בהליכים אלה.

פרק י"ח: תחילה והוראות מעבר

תחילה

147. (א) תחילתו של חוק זה תהיה ביום שיקבע שר האוצר ורשאי הוא לקבוע מועדים שונים לסוגים שונים של חייבי מס שלא יהיו מאוחרים מתום שנה מיום פרסום חוק זה ברשומות; לחייבי מס שלגביהם לא קבע שר האוצר מועד לתחילת המס יהא המועד בתום שנה מיום פרסום חוק זה ברשומות. (ב) על אף האמור בסעיף-קטן (א) ההוראות בדבר רישומם של חייבי מס ונציגיהם תחילתן מיום פרסומן של החוק.

הוראות מעבר לגבי מכירת טובין

148. על מכירת טובין שהוסכם עליה לפני תחילתו של חוק זה יחולו הוראות אלה:

(1) נמסרו הטובין לקונה לפני תחילת החוק - יהיו פטורים ממס;

(2) לא נמסרו הטובין לקונה לפני תחילת החוק - יחולו חובת תשלום מס, חובת הוצאת חשבונית וכל החובות האחרות.

הוראות מעבר לגבי מכירת מקרקעין ומתן שירותים

[תיקון התשמ"ו (מס' 2)]

149. (א) עסקת מקרקעין ומתן שירותים שהתחילו בהם וטרם נסתיימו לפני תחילתו של חוק זה, יחוייב במס כל חלק של תמורתם ששולם לאחר תחילת החוק, ובלבד שדירת מגורים תחוייב בשיעור אפס אם נתמלאו בה שתי אלה:

(1) הסכם המכר נחתם לפני כ"ב בסיון התשל"ה (1 ביוני 1975) ובוילל כדין תוך שלושים יום לאחר חתימתו;

(2) שולמו בעדה לפני כ"ב בסיון התשל"ה (1 ביוני 1975) 15% לפחות מהמחיר שהיה נקוב בהסכם בעת חתימתו.

(ב) לענין סעיף קטן (א), עסקת מקרקעין שהיא השכרה שנחתמה לפני תחילתו של חוק זה ותקופת השכירות נמשכת גם לאחריו - יראוה כעסקה שטרם נסתיימה.

הוראות מעבר לגבי יבוא

150. טובין שיובאו לפני תחילתו של חוק זה וטרם הותר לגביהם רשימון לצריכה בארץ, יחוייבו במס כאילו יובאו לאחר תחילתו של חוק זה.

תקנות לענין החזר מס קניה

151. הופחת או בוטל מס קניה בעקבות הנהגת מס ערך מוסף כולו או מקצתו, רשאי שר האוצר לקבוע בתקנות הוראות בדבר החזר מס קניה, כולו או מקצתו, ששולם לפני תחילתו של חוק זה.

הוראות שעה: הקצאת מספרי חשבוניות/סעיפים 38 ו-39 לתיקון התשפ"ג (מס' 2) כפי שתוקנה בתיקון התשפ"ה

38. (א) בתקופה שמיום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024) ועד יום י"ג בטבת התשפ"ט (31 בדצמבר 2028), או עד מועד הפקיעה הראשון או מועד הפקיעה השני, כאמור בסעיף קטן (ד), לפי העניין, יקראו את חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1985 (בסימן זה - חוק מס ערך מוסף), כך:

- (1) (שולב בסעיף 38).
- (2) במקום סעיף 40 יבוא:
- "מס תשומות של עסק בהקמה"**
- 40א. על אף האמור בסעיפים 38 ו-40, מס תשומות ששילם עוסק לפני רישומו כדין יהיה ניתן לניכוי, ובלבד שמתקיימים שני אלה, לפי העניין:
- (1) הוכח להנחת דעתו של המנהל, שהתשומות נרכשו בשלבי הקמת העסק ושימשו להקמתו;
- (2) אם סכום חשבונית המס, בלא המס, עולה על הסכום האמור בסעיף 38(א1), היא כוללת מספר שהקצה לה המנהל; והכול אף אם חשבונית המס, הצהרת הייבוא או מסמך אחר שאישר המנהל לפי סעיף 38(א), לא הוצאו על שם העוסק.
- סמכות המנהל לאשר ניכוי מס תשומות הכלול בחשבונית שלא הוקצה לה מספר**
- 40ב. נוכח המנהל כי התקיימו נסיבות חריגות בקשר למערכות המחשוב של רשות המסים, שבעטיין מסיבות טכנולוגיות לא התאפשרה הקצאת מספר על ידי המנהל, רשאי הוא להורות, על אף האמור בסעיפים 38(א1), 40(2) ו-43א, שיותר ניכוי מס התשומות הכלול בחשבונית מס שלא הוקצה לה מספר.;
- (3) בסעיף 43א -
- (א) בסעיף קטן (א), אחרי "חשבונית מס" יבוא "ובלבד שאם סכום חשבונית המס, בלא המס, עולה על הסכום האמור בסעיף 38(א1), היא כוללת מספר שהקצה לה המנהל";
- (ב) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "ובלבד שאם סכום חשבונית המס, בלא המס, עולה על הסכום האמור בסעיף 38(א1), היא כוללת מספר שהקצה לה המנהל";
- (4) בסעיף 47 -
- (א) בסעיף קטן (א), הקטע החל במילים "שמספרה הוקצה" עד המילים "סעיף 69(א2)" - יימחק;
- (ב) בסעיף קטן (א1), במקום "בסעיף קטן (א)" יבוא "בסעיף קטן (א) או (א2)";
- (ג) (ס"ק (2א) - (4א) שולבו בסעיף).
- (ד) סעיף קטן (ד) - יימחק;
- (5) בסעיף 69א(ב), אחרי "הרישום של הקונה" יבוא "ולגבי כל חשבונית מס הכוללת מספר שהקצה לה המנהל - יצוין המספר";
- (6) בסעיף 113 -
- (א) סעיף קטן (א1) - יימחק;
- (ב) בסעיף קטן (ב), פסקה (2) - יימחק;
- (ג) בסעיף קטן (ג), המילים "על אי-ההקצאה או על ההקצאה בתנאים, לפי העניין, -" יימחק.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בתקופות שלהלן יקראו את סעיף 38(א1) לחוק מס ערך מוסף, כנוסחו בסימן זה, כך:
- (1) מיום א' בטבת התשפ"ה (1 בינואר 2025) עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025) במקום "5,000" יבוא "20,000";
- (2) מיום י"ב בטבת התשפ"ו (1 בינואר 2026) עד יום ט"ז בסיוון התשפ"ו (31 במאי 2026) במקום "5,000" יבוא "10,000";
- (3) (נמחקה).
- (ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), בתקופה שמיום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024) ועד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024) יקראו את חוק מס ערך מוסף, כנוסחו בסימן זה, כך:
- (1) בסעיף 38(א1), במקום "5,000" יבוא "25,000", והמילים "או (3א1) או (4א)" - לא ייקראו;
- (2) בסעיף 47 -
- (א) בסעיף קטן (א2), במקום פסקה (3) יבוא:
- "(3) ביקש עוסק מורשה מהמנהל להקצות מספר לחשבונית מס כאמור בפסקה (1), יקצה המנהל מספר לחשבונית המס באופן מקוון";
- (ב) סעיפים קטנים (א3) ו-(4א) - לא ייקראו.
- (ד)⁴¹(1) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי להאריך בצו את התקופה האמורה בסעיף קטן (ג) כך שתחול שנה נוספת, ויחולו פסקאות (1) ו-(2) לסעיף קטן (ג), או לקבוע בצו שיחולו הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב); לא קבע שר האוצר צו כאמור עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024), או לא אישרה ועדת הכספים את הצו האמור עד אותו מועד, יפקע תוקפם של סעיפים קטנים (א) ו-(ב) (בסעיף זה - מועד הפקיעה הראשון).
- (2) האריך שר האוצר בצו את התקופה כאמור בפסקה (1), רשאי הוא, בתום אותה תקופה, לקבוע בצו, באישור ועדת הכספים, שיחולו הוראות סעיף קטן (א), ויקראו את סעיף 38(א1) לחוק מס ערך מוסף כך בתקופות שלהלן:
- (א) מיום י"ב בטבת התשפ"ו (1 בינואר 2026) עד יום כ"א בטבת התשפ"ז (31 בדצמבר 2026), במקום "5,000" יבוא "15,000";
- (ב) מיום כ"ב בטבת התשפ"ז (1 בינואר 2027) עד יום א' בטבת התשפ"ח (31 בדצמבר 2027), במקום "5,000" יבוא "10,000".
- (3) לא קבע שר האוצר צו כאמור עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025), או לא אישרה ועדת הכספים את הצו האמור עד אותו מועד, יפקע תוקפם של סעיפים קטנים (א) ו-(ב) (בסעיף זה - מועד הפקיעה השני).
39. הוראות סימן זה יחולו לעניין חשבוניות מס שיוציא עוסק מיום תחילתו של סימן זה ועד תום תוקפו.

יצחק רבין	יהושע רבינוביץ
ראש הממשלה	שר האוצר

⁴¹. שר האוצר קבע כי הוראות סעיף 38(א) ו-(ב) לחוק יחולו (ק"ת 11668, התשפ"ה, עמ' 808).

אפרים קציר

נשיא המדינה